

Hva påvirker interessegrupper partikontakt?

*En kvalitativ komparativ analyse (fsQCA) av
norske interessegrupper kontakt med politiske
partier*

Sebastian Tørnvall Andersen

Masteroppgave ved Institutt for statsvitenskap

UNIVERSITETET I OSLO

23. mai 2018

Antall ord: 38 871

Hva påvirker interessegruppers partikontakt?

*En kvalitativ komparativ analyse (fsQCA) av
norske interessegruppers kontakt med politiske
partier*

© Sebastian Tørnvall Andersen

2018

Hva påvirker interessegruppers partikontakt?

En kvalitativ komparativ analyse (fsQCA) av norske interessegruppers kontakt med politiske partier

Sebastian Tørnvall Andersen

<http://www.duo.uio.no>

Trykk: Reprosentralen, Universitetet i Oslo

Sammendrag

Denne studien undersøker hvordan interessegrupper henvender seg til de politiske partiene i Norge. Både ovenfor Stortinget og partiapparatet, hvilke faktorer som påvirker hvilke partier interessegruppene tar kontakt med og intensiteten i denne kontakten. Hva som påvirker interessegruppers kontakt med de politiske partiene går i kjernen på hvordan det politiske påvirkningsarbeidet formes og hvem som er med på å fatte beslutningene. Dette perspektivet er et aktualisert tema i forskningen og det er flere pågående prosjekter som søker å belyse samme tematikk. Studiens datamateriale er samlet inn gjennom intervjuer med åtte interessegruppers om partikontakt i prosessen knyttet til åpningen for petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst i perioden 2009-2015, samt annet supplerende materiell. Dette materialet benyttes i en kvalitativ komparativ analyse av fuzzy set (fsQCA).

For å belyse tematikken benyttes flere teoretiske perspektiver. For det første benyttes Binderkrantz (2005) sitt rammeverk for interessegruppers påvirkningsstrategier, med enkelte tilpasninger, for å belyse de ulike kontaktformene mellom interessegruppene og partiene. Det benyttes også en rekke teoretiske perspektiver og forskningsbidrag som forklarer hva som former interessegruppens partikontakt. Jeg har valgt å konsentrere meg om tre forklaringsvariabler på interessegruppens kontakt med de politiske partiene og intensiteten i denne. Disse er interessegruppens status som *privilegert* (privilegert eller ikke privilegert), *preferanseoverlapp* med de politiske partiene og partienes status som en *pivotal beslutningstaker*.

Funnene viser at det er belegg for samtlige av de tre forklaringsvariablene, og at disse faktorene påvirker interessegruppers partikontakt. Interessegruppers preferanseoverlapp med partiene og deres status som privilegert forklarer den største andelen av kasusene som har høy kontaktintensitet med de politiske partiene. Samlet sett finner jeg gjennom fsQCA analysen at ulike kombinasjoner av de tre forklaringsvariablene utgjør en sikker vei for å forklare *Kontaktintensiteten* med de politiske partiene. Disse funnene er i tråd med det litteraturen på feltet forventer.

Forord

Denne masteroppgaven markerer slutten på en utfordrende og spennende studietid.

Takk til mine veiledere, Vibeke Wøien Hansen og Olav Schram Stokke, for gode faglige innspill og råd på veien som har vært helt avgjørende for dette prosjektet. Takk til informantene for at de tok seg tid til å stille til intervju og for uvurderlig informasjon.

Jeg tar det fulle og hele ansvaret for oppgavens innhold og eventuelle feil og mangler.

Sebastian Tørvall Andersen

Oslo, mai 2018

Innholdsfortegnelse

1. Introduksjon	17
1.1 Valg av problemstilling og metode.....	17
1.2 Petroleumsutvinning i Barentshavet sørøst.....	19
1.3 Litteraturgjennomgang	22
1.4 Studiens relevans.....	28
1.5 Veien videre og oppgavens struktur	28
2. Interessegruppers påvirkningsarbeid – teoretiske perspektiver	31
2.1 En definisjon av politiske partier	32
2.2 En definisjon av interessegrupper	33
2.3 Politisk påvirkning og former for partikontakt	35
2.4 Privilegerte og ikke-privilegerte interessegrupper.....	38
2.5 Preferanseoverlapp og pivotale beslutningstakere.....	40
2.6 Betydningen av ressurser: Kontrollvariabel	48
3. Metode og forskningsdesign	52
3.1 Begrunnelse for populasjon og utvalg	52
3.2 Semi-strukturert intervju	61
3.3 Intervjuobjektene.....	63
3.4 Intervjuguide	64
3.5 Etiske problemstillinger og hensyn til informantene.....	67
3.6 Interesseorganisasjon- og partidyade.....	67
3.7 Kvalitativ innholdsanalyse: Partiprogrammer	68
3.8 Kvalitativ komparativ analyse (QCA).....	68
3.9 Kausal kompleksitet.....	72
4. Deskriptiv analyse og kalibrering av variabler	74
4.1 Interessegruppers politiske påvirkningsarbeid	74
4.2 Partiene og interessegruppens preferanser på petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst....	80
4.3 Interessegruppens kontakt med de politiske partiene	86
5. Kalibrering av variabler	90
5.1 Interessegruppers kontakt med de politiske partiene: Kalibrering av utfallsvariabel <i>Kontaktintensitet</i>	91
5.2 Preferanseoverlapp mellom interessegruppene og partiene: Kalibrering av forklaringsvariabel <i>Preferanseoverlapp</i>	96
5.3 Kalibrering av forklaringsvariabel <i>Privilegert</i>	100
5.4 Kalibrering av forklaringsvariabel <i>Pivotale beslutningstakere</i>	103
5.5 Kalibrering av kontrollvariabel <i>Ressurser</i>	106
5.6 Samlet datamatrikse	112
6. Analyse: hvordan forklare variasjon i partikontakt?	115
6.1 Modellen.....	116
6.2 Empiriske vurderinger og konsistens	117
6.3 Veien til <i>Kontaktintensitet</i> (Y)	120
6.4 Analytisk reduksjon	123
6.5 Veien til <i>ikke-kontaktintensitet</i> (~Y).....	131

7. Konklusjon	136
7.1 Oppsummering av hovedfunn.....	137
7.2 Validitet og reliabilitet.....	139
7.3 Videre forskning.....	141
Litteraturliste	143
8. Appendiks	152
8.1 Oversikt over informanter	152
8.2 Følgebrev	153
8.3 Intervjuguide	155
8.4 Kalibrering av utfallsvariabel: <i>Kontaktintensitet</i>	161
8.5 Kvalitativ innholdsanalyse av partienes preferanser rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst.....	169
8.6 Oversikt over kontaktformer mellom interessegrupper og politiske partier	172
8.7 Deskriptiv statistikk og frekvensfordeling.....	180
8.8 Syntaks fsQCA	181

Tabeller

Tabell 1.1	Hovedfunn i interessegruppelitteraturen.....	26
Tabell 2.1	Oversikt over ulike typer interesseorganisasjoner	35
Tabell 2.2	Oversikt over interessegruppers påvirkningsstrategier og: Mulige kontaktformer	38
Tabell 3.1	Interesseorganisasjoners deltakelse i åpen høring	56
Tabell 3.2	Bedrifters deltakelse i åpen høring	57
Tabell 3.3	Utvalg av interesseorganisasjoner: 8 av 15 stilte til intervju.....	59
Tabell 4.1	Interessegruppens bruk av de direkte strategiene	76
Tabell 4.2	Interessegruppers bruk av de indirekte strategiene	79
Tabell 4.3	Oppsummering av interessegruppens preferanser for petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst.....	85
Tabell 5.1	Kalibrering av forklaringsvariabel: <i>Kontaktintensitet</i>	93
Tabell 5.2	Medlemskap i utfallsvariabel: <i>Kontaktintensitet</i>	96
Tabell 5.3	Preferanseoverlapp mellom interesseorganisasjoner og politiske partier	97
Tabell 5.4	Kalibrering av forklaringsvariabel: <i>Preferanseoverlapp</i>	98
Tabell 5.5	Medlemskap i forklaringsvariabel: <i>Preferanseoverlapp</i>	100
Tabell 5.6	Interesseorganisasjonenes deltakelse i høring i Energi- og miljøkomitéen.....	103
Tabell 5.7	Kalibrering av forklaringsvariabel: <i>Pivotal</i>	104
Tabell 5.8	Medlemskap forklaringsvariabel: <i>Pivotal</i>	106
Tabell 5.9	Oversikt over ansatte og andre ressurser	110
Tabell 5.10	Datamatrise.....	112
Tabell 6.1	Nødvendige betingelser for utfallet <i>Kontaktintensitet (Y)</i>	119
Tabell 6.2	Tilstrekkelige betingelser for utfallet <i>Kontaktintensitet (Y)</i>	121
Tabell 6.3	Sannhetstabell - Analyse av tilstrekkelige betingelser for kontaktintensitet (Y)	122
Tabell 6.4	Minimerte uttrykk for utfallet <i>Kontaktintensitet (Y)</i>	127
Tabell 6.5	Sannhetstabell - Analyse av tilstrekkelige betingelser for kontaktintensitet ($\sim Y$)	132
Tabell 6.6	Minimerte uttrykk for utfallet ikke-kontaktintensitet ($\sim Y$).....	133

Figurer

Figur 1.1 Barentshavet sørøst uthevet i gult (egen utheving) (OED, 2015).....	21
Figur 1.2 Den parlamentariske styringskjede	24
Figur 2.1 Interessegruppekoalisjoner.....	42
Figur 2.2 Økonomisk venstre-høyre-akse	43
Figur 2.3 Vekst-vern-akse.....	43
Figur 2.4 Preferanseoverlapp ved T1: før politisk vedtak	44
Figur 2.5 Preferanseoverlapp ved T2: Etter politisk vedtak.....	45
Figur 4.1 Interessegruppers medieoppslag i perioden 1. januar 2009 til 18. juni 2015 basert på eget Retriever-søk.....	78
Figur 4.2 Partiene plassert ut i fra preferanse til petroleumsutvinning.....	81
Figur 5.1 Interessegruppenes rapporterte plassering langs vekst-vern aksene	98

1. Introduksjon

Åpenhet og tilgang for motstridende interesser er kjernen i et velfungerende demokrati. Politikk formes ofte i debatt mellom motstridende interesser, og det er i brytningen mellom disse ulike interessene at vedtak kan fattes i Stortinget, en arena hvor de politiske partiene og de folkevalgte utøver sitt mandat gitt av velgerne. Men det er også aktører utenfor den parlamentariske prosessen som søker tilgang til beslutningsprosessene for å få sine meninger hørt. Et eksempel på slike aktører, er interessegrupper.

Interessegruppers politiske påvirkningsarbeid er en viktig faktor i utarbeidelse av politiske vedtak. Interessegrupper bidrar til å styrke de demokratiske prosessene ved at et bredt spekter av ulike interesser blir hørt, som kan bidra til å løfte kvaliteten på vedtak som fattes (Dahl, 1961). Kunnskap om interessegrupper og deres arbeid er viktig for å forstå hvordan det moderne demokratiet fungerer i praksis (Beyers, Eising og Maloney, 2009: 1104). Interessegrupper representerer en sentral aktør ovenfor de politiske partiene både som kunnskapsleverandør og i deres arbeid med å fronte deres medlemmers synspunkter ovenfor beslutningstakerne. Temaet for denne oppgaven er hvordan interessegrupper henvender seg til de politiske partiene. Både ovenfor Stortinget og partiapparatet, og hvilke faktorer som påvirker hvilke partier interessegruppene tar kontakt med og intensiteten i denne kontakten.

1.1 Valg av problemstilling og metode

En god forståelse av interessegruppers strategibruk ovenfor de politiske partiene og en økt forståelse av hva som ligger bak deres kontakt med dem, er av interesse for statsvitenskapen. Hva som påvirker interessegruppers kontakt med de politiske partiene går i kjernen på hvordan det politiske påvirkningsarbeidet formes og hvem som er med på å fatte beslutningene. Allern (2010) har tidligere undersøkt de formelle båndene mellom interessegrupper og politiske partier. Hun finner at de norske partiene har et vidt spekter av samarbeid med ulike interessegrupper, og at de har gått bort fra de tette båndene til noen få utvalgte organisasjoner, som vi så tidligere (Allern, 2010, s. 315). Koplingene mellom interessegruppene og de politiske partiene og institusjonene er også undersøkt tidligere (Baumgartner og Leech 1998; Rhodes og Marsh 1992). I nyere tid har Allern og Bale (2017) sett på de politiske og organisatoriske båndene mellom partier på venstresiden og fagforeninger i 12 modne demokratier (demokratisert før 1940) og de finner at båndene er sterkere i de landene der man har store og forente fagforeninger og hvor partiene er mindre avhengige av statsstøtte for å finansiere

organisasjonen og valgkamper (Allern og Bale, 2017, s. 337). Det er derimot mindre forskning på hva som påvirker hvilke partier interessegruppene tar kontakt med i deres politiske påvirkningsarbeid innenfor rammene av nasjonalstaten, og det er dette temaet jeg ønsker å belyse nærmere i denne analysen.¹ Min problemstilling er følgende:

Hvilke faktorer påvirker kontaktintensiteten mellom norske interessegrupper og politiske partier?

Jeg vil undersøke kontakten mellom interessegrupper og politiske partier nærmere ved å se på interessegruppene partikontakt i åpningsprosessen av Barentshavet sørøst. For å besvare problemstillingen vil jeg benytte meg av analyseverktøyet *kvalitativ komparativ analyse* (QCA). QCA er en relativt ny analyseteknikk innenfor den samfunnsvitenskapelige forskningen. Oppgavens analyseenhet er derfor gruppe-parti relasjon. Hver slike relasjon (hver gruppe-parti dyade) er en observasjon i analysen. Bakgrunnen for valg av analysemetode er todelt. For det første ønsker jeg å teste analysemetodens mulighet til å bidra til økt forståelse av hva som former kontakten mellom interessegrupper og partier ved bruk av en formalisert prosedyre som leder ut i tydelige konklusjoner. For det andre tyder den eksisterende forskningen på feltet på at det vil være flere mulige årsaker til at en interessegruppe henvender seg til ett eller flere politiske partier. QCA er et velegnet verktøy til å håndtere en slik kausal kompleksitet om hvordan ulike kombinasjoner av ulike forhold kan lede til det samme utfallet (Ragin, 2008, s. 54).

Utfallsvariabelen som jeg ønsker å undersøke er *Kontaktintensitet*. Med kontaktintensitet ønsker jeg å måle to forskjellige ting: 1) Hva slags kontaktformer en interessegruppe har mot et bestemt parti og 2) Hvor hyppig denne kontakten er. Samtidig ønsker jeg å ta i betraktning at noen kontaktformer er mer betydningsfulle enn andre. Utfallsvariabelen er derfor en rangert indeks av kontaktformer (etter antatt «viktighet») som også er vektet etter frekvens, det vil si

---

¹ Her går det et hovedskille mellom amerikansk og europeisk litteratur. I den amerikanske litteraturen er interessegrupper sett på som aktører som jobber sammen med partiene for å påvirke myndighetene (Witko, 2009; Baumgartner og Leech, 1998). Utover dette ligger fokuset på interessegruppene kontakt med embetsverket og komiteene i Kongressen (Rasmussen og Lindeboom, 2013; Yackee, 2005). Den europeiske interessegruppelitteraturen har hatt sitt hovedfokus på kontakten mellom interessegruppene og myndighetene fremfor interessegruppene kontakt med de politiske partiene (Binderkrantz, Christiansen og Pedersen, 2014). I de tilfellene hvor man har undersøkt relasjonen mellom interessegrupper og partier har man sett på de formelle strukturene for samarbeid som mellom fagbevegelsen og sosialdemokratiske partier (Allern, Aylott og Christiansen, 2007; Allern og Bale, 2017), men også andre studier har fokusert på de organisatoriske båndene mellom interessegrupper og partiene (Allern, 2010). Hovedfokuset på interaksjonen mellom interessegrupper og politiske partier har vært på EU-nivå (Marshall, 2015; Bayers, De Bruycker og Baller, 2015).

hvor ofte denne kontakten foregår. Flere forhold kan sies å påvirke en dyades verdi på akkurat denne variabelen, men jeg har valgt å konsentrere meg om tre forklaringsvariabler som jeg har klare teoretiske forventninger om. Disse variablene er *Privilegert* (privilegert eller ikke-privilegert), *Preferanseoverlapp* og *Pivotal beslutningstaker*.

Datamaterialet til analysen samles inn gjennom flere ulike kanaler. For det første benytter jeg meg av Stortingets og regjeringens høringsarkiv. Videre gjennomføre jeg et mediesøk i Retriver for å kartlegge interessegruppens kontakt med partiene gjennom norske papiraviser. Siden mye av kontakten mellom interessegrupper og de politiske partiene ikke alltid lar seg kartlegge gjennom offentlige kilder, gjennomførte jeg intervjuer med informanter fra åtte interessegrupper for å samle inn informasjon om deres formelle og uformelle kontakt og strategibruk ovenfor de politiske partiene. Jeg begrenser meg til å se på kontakten med de syv partiene som var representert på stortinget i hele perioden (2009-2015). Med åtte interessegrupper og syv partier ligger det 56 dyader til grunn for analysen. Jeg benytter fsQCA for å analysere forklaringsvariablenes (uavhengig variabel) virkning på utfallsvariabelen (avhengig variabel). fsQCA er en formalisert teknikk for komparative undersøkelser som egner seg for å undersøke et middels antall enheter, teknikken vil forklare i kapittel 3.

1.2 Petroleumsutvinning i Barentshavet sørøst

For å besvare analysens problemstilling og undersøke hva som påvirker kontakten mellom interessegrupper og de politiske partiene, tar jeg utgangspunkt i oppdatering av forvaltningsarbeidet for Barentshavet og prosessen frem mot den 23. konsesjonsrunde og åpningen av Barentshavet sørøst for petroleumsvirksomhet. Fokuset ligger på interessegruppens arbeid knyttet til petroleumsutvinning i Barentshavet sørøst spesielt, og den overordnede prosessen i Barentshavet generelt. Da den 23. konsesjonsrunde ble utlyst i januar 2015 var det første gang siden 1994 at et helt nytt havområde ble åpnet på norsk sokkel (Olje- og energidepartementet, 2015). Det er flere ulike kasus som kunne blitt benyttet i denne analysen da de teoretiske perspektivene og analysemetoden kunnen vært brukt på en rekke ulike politikkområder. Begrunnelsen for at akkurat dette saksfeltet ble valgt for å illustrere analysen følger under. Det teoretiske perspektivene som er benyttet går på interessegruppers generelle politiske påvirkningsarbeid og de kan anvendes på en rekke ulike saksfelt. Forskningsdesignet som er benyttet i analysen og analysemetoden er overførbart til undersøkelser av interessegruppers partikontakt på andre politikkområder eller for å undersøke helheten i deres

partikontakt. I tillegg så kan funnene i analysen være generaliserbare til tilsvarende politikkområder. Her fastlegges det derimot noe kriterier som begrenser generaliseringsevnen. For det første må det være et område med tydelig definerte interessekoalisjoner. For det andre må det være innen et politikkområde som er konfliktfullt og hvor partienes preferanser er tydelig forankret. For det tredje må det være knyttet store kostnader, enten materielle eller samfunnsmessige, til utfallet. Tilslutt begrenses dette til energi- og klima dimensjonen av norsk politikk. Muligheten for å generalisere funnene og mulige alternative kasus vil diskuteres nærmere i kapittel 7.

Proessen med å regulere havområdet og forarbeidet til den 23. konsesjonsrunde var et resultat av forhandlingene med Russland om delelinjen i de omstridte havområdene. Etter at delelinjeavtalen ble signert i 2010 kunne arbeidet med åpningsprosessen begynne. Perioden jeg tar utgangspunkt i begynner derfor også med oppdateringen av den første forvaltningsplanen for Barentshavet som la grunnlaget for åpningsprosessen av havområdet og forarbeidene til denne fremlegges.² Deretter omfatter temaet en rekke stortingsmeldinger knyttet til fremtiden for petroleumsnæringen og åpningen av Barentshavet sørøst for petroleumsvirksomhet – den 23. konsesjonsrunde.³ Perioden jeg fokuserer på avsluttes med voteringen over Solberg-regjeringens forslag til den andre oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet.⁴

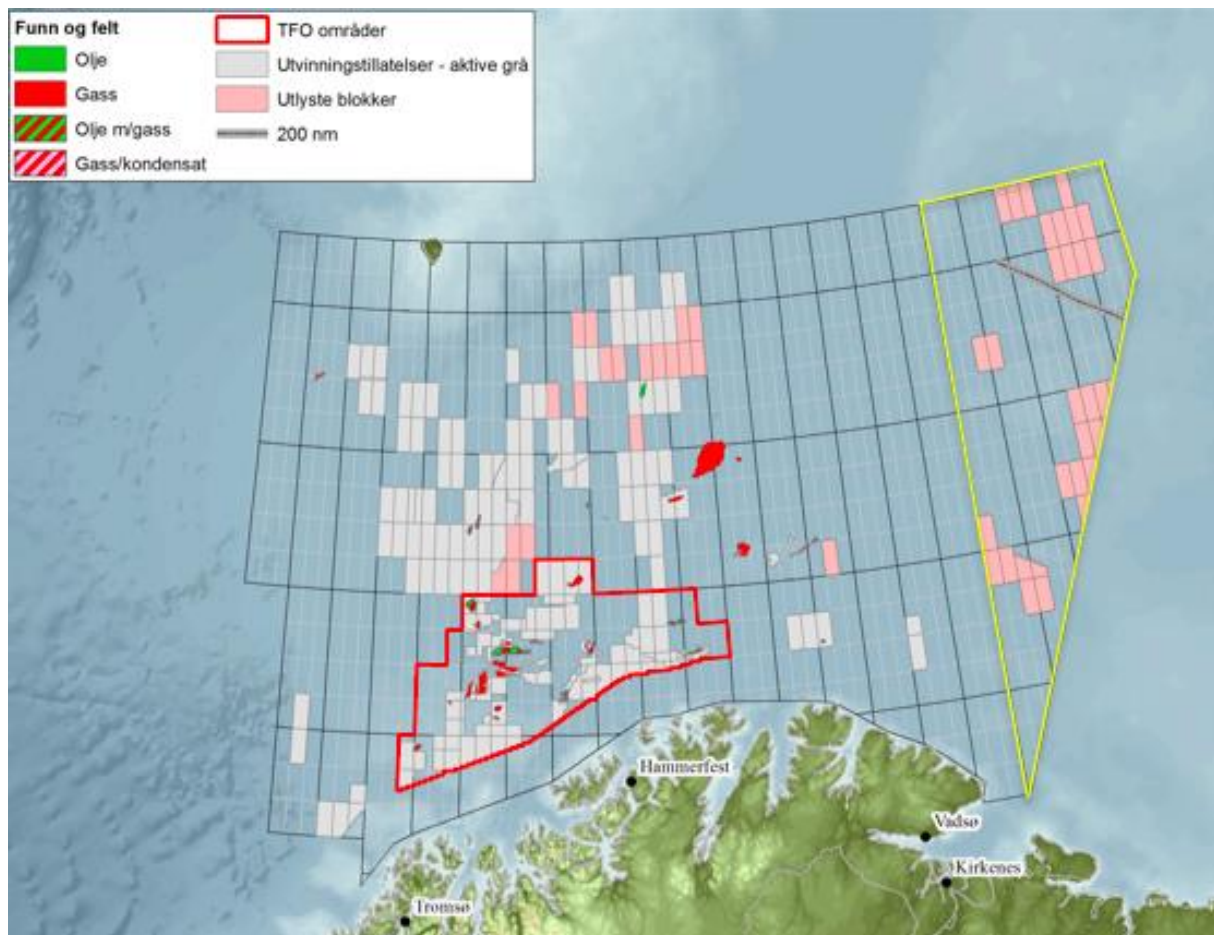
---

² Meld. St. 10 (2010-2011) *Oppdatering av forvaltningsplanen for det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten.*

³ Meld. St. 28 (2010-2011) *En næring for framtida – om petroleumsvirksomheten.*
Meld. St. 36 (2012-2013) *Nye muligheter for Nord-Norge – åpning av Barentshavet sørøst for petroleumsvirksomhet.*

Meld. St. 41 (2012-2013) *Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2012-2013) Nye muligheter for Nord-Norge – åpning av Barentshavet sørøst for petroleumsvirksomhet.*

⁴ Meld. St. 20 (2014-2015) *Oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten med oppdatert beregning av iskanten.*

Figur 1.1 Barentshavet sørøst uthevet i gult (egen utheving) (OED, 2015).

Det er flere grunner til at jeg valgte petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst for å belyse interessegruppens kontakt med de politiske partiene. For det første anser jeg det som gunstig å ta utgangspunkt i en konflikt som går over tid, da dette gir meg mulighet til å samle inn et mer helhetlig bilde av interessegruppens påvirkningsarbeid og partikontakt. For det andre dekker saksfeltet et sentralt område i norsk politikk siden starten av den norske petroleumsnæringen på 1970-tallet. For det tredje omfatter petroleumspolitikken et bredt spekter av interessegrupper også med tanke på typologiene av disse, noe jeg anser som avgjørende med tanke på analysens problemstilling og forklaringssevne. Avslutningsvis er petroleumspolitikken interessant fordi den er preget av en konsensus ved votering i Stortinget og fokus på langsiktighet, samtidig som det er et av de mest konfliktfulle områdene i norsk politikk. Det er et felt innen norsk politikk som hyppig debatteres, noe jeg ser som gunstig da det kan bidra til at spekteret av aktiviteter interessegruppene benytter seg av er større.

1.3 Litteraturgjennomgang

I interessegruppelitteraturen har det vært stort fokus på interaksjonen mellom interessegrupper og myndigheter fremfor kontakten mellom interessegrupper og de politiske partiene. Fremveksten av kartellpartier har ytterligere redusert de organisatoriske koplingene mellom partier og interessegrupper (Katz og Mair, 1995). Dette følger av at partiene får mer finansiering gjennom statlige midler og er mindre avhengige av samfunnsgrupper. På den annen side argumenter Allern (2010) for at selv om enkelte formelle samarbeid mellom partier og interessegrupper har blitt svakere eller forsvunnet, er det ikke funnet en generell trend om svakere samarbeid i det norske partisystemet. Fokuset til Allern (2010) lå på de organisatoriske båndene mellom norske partier og interessegrupper og studien tok sitt utspring i perspektivene sett fra partienes side. Det er derimot et mindre fokus på kontakten mellom partier og interessegrupper sett fra gruppene sitt ståsted.⁵

Det er utviklet betydelig litteratur som fokuserer på hvilke strategier interessegruppene kan benytte seg av i sitt politiske påvirkningsarbeid og i kontakt med de politiske partiene. I litteraturen brukes det også en rekke ulike termer for å forklare og klassifisere interessegruppenes strategier, blant annet privilegert og ikke-privilegert (Grant, 2004; Kriesi, Tresch og Jochum, 2007), administrativ, parlamentarisk, medier og mobilisering (Binderkrantz, 2005). Det teoretiske grunnlaget for disse belyses nærmere i kapittel 2. Interessegrupper kan også føre et politisk påvirkningsarbeid rettet mot sine politiske meningsfeller og meningsmotstandere. Aktivitetene interessegruppene benytter seg av er de samme uavhengig av hva partiene skulle ha som standpunkt, men i litteraturen omtales det som å føre et samarbeidende tilnærming dersom interessegruppen fører et politisk påvirkningsarbeid mot sine politiske meningsfeller. Motsatt driver de en konfronterende tilnærming dersom de kontakter sine politiske meningsmotstandere. I litteraturen er det ikke konsensus om hva som ligger i begrepene, men jeg vil ta utgangspunkt i presentasjonen over. Begrepene samarbeidende og konfronterende skulle tilsi at de også forklarer handlingen som

---

⁵ Det er flere pågående forskningsprosjekter som ser på interessegruppenes partikontakt med utgangspunkt i interessegruppensiden. INTEREURO som fokuserer på nasjonale interessegruppers rolle i politikktutformingen i EU hvor siste runde av datainnsamling ble ferdigstilt høsten 2017 (Beyers, Bonafont, Dür, Eising, Fink-Hafner, Lowery, Mahoney, Maloney og Naurin, 2014). Det andre pågående prosjektet er PAIRDEM (Party-Interest Group Relationships in Contemporary Democracies: Character, Causes and Consequences). Prosjektet tar sikte på å undersøke (1) hva som kjennetegner forholdet mellom partier og interesseorganisasjoner, (2) hva som former slike forbindelser og (3) hvilke konsekvenser forbindelsene har for politiske beslutninger på ulike felt, i dagens etablerte (gamle) demokratier verden rundt (Universitetet i Oslo, 2018).

gjennomføres, men de benyttes i all hovedsak for å forklare retning, mens de faktiske aktivitetene som benyttes slik som kontakt med partienes folkevalgte antas å være lik i begge tilfeller.

Klüver (2011) finner i sin studie av hva som gjør at interessegrupper lykkes i deres påvirkningsarbeid at hvor sterk interessekoalisjonen er og hvor fremtredende saken de forsøker å påvirke spiller en rolle på utfallet og hvorvidt interessegruppen vil lykkes. Gruppetypologi har derimot ikke en konstant effekt på hvorvidt interessegruppen lykkes i sitt påvirkningsarbeid. Interessegruppetypologi har derimot en effekt på hvilke strategivalg interessegruppen tar og hvilke aktiviteter de vil benytte seg av. Dür og Mateo (2013, s. 677-678) finner at borgergrupper har en tendens til å velge indirekte strategier mens næringslivsinteresser fokuserer på direkte strategier. Videre finner Binderkrantz og Krøyer (2012) at hvilke interesser gruppene har, også spiller en rolle for strategivalg. De interessegruppene som søker å fremme kollektive interesser, slik som miljøvernorganisasjoner, vil fokusere sitt arbeid inn mot parlamentet og mediene. De interessegruppene som søker å oppnå mer tekniske interesser på vegne av sine medlemmer, fokuserer sitt påvirkningsarbeid på regjeringen og statsapparatet (Binderkrantz og Krøyer, 2012, s. 134). Mahoney (2007) finner i en studie av interessegrupper i Washington DC og i Brussel at fraværet av direkte valg og høy grad av privat valgkampfinansiering leder til at flere saker ender i et kompromiss hvor flere interessegrupper får deler av sine preferanser ivaretatt.

Interessegruppenes kontakt med sine politiske meningsfeller og meningsmotstandere er også undersøkt tidligere (Crombez, 2002; Marshall, 2015). Her er det tatt utgangspunkt i den parlamentariske styringskjeden og hvilken fase det politiske forslaget befinner seg i. Rommetvedt (2011, s. 99) deler den politiske beslutningsprosessen, eller den parlamentariske styringskjeden, inn i fire faser. Den første fasen er en *initiativfase*, i denne fasen settes en sak på den politiske dagsorden. Den andre fasen er *utredningsfasen*, der forslag utarbeides og dens konsekvenser vurderes, og arbeidet vil utføres av departementene. Beslutningsprosessens tredje fase, *vedtaksfasen*, er Stortingets primære arena der proposisjoner og meldinger fra regjeringen behandles i stortingskomitéene og voterer over i Stortinget. Dersom Stortinget vedtar meldingen eller proposisjonen sendes saken tilbake til regjering for *iverksettelse*. Den parlamentariske styringskjeden er illustrert i figur 1.2.

Figur 1.2 Den parlamentariske styringskjede

Crombez (2002) argumenterer for at hvilken fase forslaget er i, har betydning for hvem interessegrupper velger å påvirke. Argumentet bygger på at det vil være optimalt for en interessegruppe å fokusere på sine politiske meningsfeller i initiativ og utredningsfasen. I utarbeidelsen av et forslag vil det være i interessegruppens interesse å henvende seg til de representantene som har nære preferanser til sine egne. Bakgrunnen for dette er at det er i interessegruppens interesse å ha velinformerte allierte, som kan oppnås ved å dele informasjon. Når forslaget kommer til voteringsfasen er det ifølge Crombez (2002) i interessegruppens interesse å fokusere på de pivotale (avgjørende) beslutningstakerne og arbeide for at interessegruppens preferanser får flertall i parlamentet. Marshall (2015) finner i sin studie av politisk påvirkningsarbeid i Europaparlamentet, at det er i interessegruppens interesse å fokusere på sine ideologiske meningsmotstandere dersom det er uklare voteringsmønstre og det dermed ikke er gitt hvilken koalisjon som får flertall.

Det er dermed et teoretisk grunnlag for å hevde at interessegruppers politiske påvirkningsarbeid og hvilke partsrepresentanter de henvender seg til vil være påvirket av hvor langt i den politiske beslutningsprosessen forslaget har kommet. I studien her, ble dette faseargumentet forsøkt belyst gjennom intervjuene, men jeg fikk ikke samlet inn tilstrekkelig empirisk informasjon fra informantene til å belyse den teoretiske antakelsen om at kontaktintensiteten mellom interessegrupper og de politiske partiene ville variere i de ulike fasene av beslutningsprosessen. Slik variasjon kan allikevel forekomme, men det har ikke vært mulig å belyse dette i denne analysen.

Otjes og Rasmussen (2017) finner i sin analyse av parlamentsgrupper i Danmark og Nederland at det er et vedvarende høyre-venstre skille, der interessegrupper som identifiserer seg med venstresiden foretrekker å samarbeide med partiene til venstre og vice versa. De finner også at dette forholdet er svakere i Danmark hvor regjeringmakten alternerer mellom høyre og venstresiden som gjør at interessegruppene må forholde seg regelmessig til partier fra hele det politiske spekteret. Beyers, De Bruycker og Baller (2015) finner i sin studie av politisk

påvirkningsarbeid i Europaparlamentet at interessegruppens ideologiske preferanser spiller en rolle for deres kontakt med politiske partier og samarbeidet mellom interessegrupper og de politiske partiene i kontroversielle saker følger de ideologiske skillelinjene. Tabell 1.1 oppsummerer hovedfunnene i interessegruppelitteraturen gjennomgått over. Disse perspektivene vil ytterligere utdypes i analysens teorikapittel.

Tabell 1.1 Hovedfunn i interessegruppelitteraturen

Forfatter	Datamateriale	Hovedfunn	Metode
Bayers, De Bruycker og Baller (2015)	INTEREURO datasett på 54 lovgivende saker i Europaparlamentet.	Samarbeidet mellom partier og interessegrupper, særlig i kontroversielle saker, følger de partipolitiske skillelinjene i Europaparlamentet.	Logistisk regresjonsanalyse av 1 318 MEP-gruppe dyader
Binderkrantz (2005)	Survey av alle nasjonale danske interessegrupper	Positiv korrelasjon mellom direkte og indirekte strategier som tilsier at det ikke er en motsetning i bruken av disse mellom privilegerte og ikke-privilegerte interessegrupper.	OLS-regresjon
Binderkrantz og Krøyer (2012)	Data samlet inn gjennom spørreundersøkelse sendt ut til 1774 danske interessegrupper.	Grupper som søker generelle interesser fokuserer sitt påvirkningsarbeid på parlamentet og mediene, mens de med mer teknisk kompliserte mål fokuserte på forvaltningen.	OLS
Dür og Mateo (2013)	Surveydata fra 2 162 interessegrupper i Østerrike, Tyskland, Irland, Latvia og Spania	Interessegruppetytologi forklarer en stor del av gruppenes valg av strategi, og det legges føringer på strategivalg ut i fra gruppens ressurser og sakskontekst.	Multivariat regresjonsanalyse
Klüver (2011)	Data satt sammen av 2696 interessegrupper på 56 saksfelt fremmet av EU Kommisjonen.	Hvorvidt en interessegruppe lykkes i sitt påvirkningsarbeid varierer med sakskonteksten, styrken til interessekoalisjonen og hvor fremtredende saken er. Egenskaper ved interessegruppen har ingen systematisk effekt på utfallet.	Flernivåanalyse og logistisk regresjonsanalyse

Forfatter	Datamateriale	Hovedfunn	Metode
Kriesi, Tresch og Jochum (2007)	Semi-strukturerte intervjuer med nøkkelinformanter i syv europeiske land, 16 i hvert land.	Direkte strategier er det mest typiske, men mediestrategier er også hyppig brukt nasjonalt. Strategibruk på EU-nivå er betydelig påvirket av institusjonelle faktorer.	OLS-regresjon
Mahoney (2007)	Intervjudata med 149 interessegrupper i Brussel og Washington DC.	Sakskontekst spiller en viktigere rolle enn institusjonelle faktorer på et positivt utfall av det politiske påvirkningsarbeidet. Direkte valg og privat valgkampfinansiering leder er i favør av rike næringsinteresser, mens mangelen av disse karakteristikkene resulterer i et mer balansert kompromiss hvor flere grupper oppnår deler av sine målsetninger.	Logistisk regresjonsanalyse
Marshall (2015)	Surveydata innhentet i 2000, 2006 og 2010 gjennomført av EPRG.	Ved uklare voteringsmønster er det sterke insentiver for interessegrupper å påvirke sine ideologiske meningsmotstandere for å sikre at deres standpunkt når frem til den vinnende koalisjonen, men de fokuserer på de medlemmene som er mest nærliggende deres egne preferanser.	OLS-regresjon
Otjes og Rasmussen (2017)	Surveydata fra 750 danske og nederlandske interessegrupper	Interessegrupper fokuserer på samarbeid med store og ideologisk moderate partier. Ideologi spiller en mindre rolle i Danmark hvor regjeringene alternerer mellom høyre- og venstresiden.	Multinomisk regresjonsanalyse

1.4 Studiens relevans

Med utgangspunkt i litteraturgjennomgangen over, bidrar til å øke forståelsen av forholdet mellom interessegrupper og politiske partier. Studiene trekker på en rekke ulike faktorer som påvirker interessegruppens politiske påvirkningsarbeid og partikontakt. Målet med denne analysen var å se på flere faktorer som kan påvirke interessegruppens kontakt med de politiske partiene med utgangspunkt i interessegruppens perspektiv. De faktorene jeg vil ta utgangspunkt i for å se på interessegruppens *kontaktintensitet* med de politiske partiene er, *privilegert* (interessegruppens status hos partiene), *preferanseoverlapp* og *pivotal* (hvorvidt partiet er en avgjørende beslutningstaker). Dette perspektivet er et aktualisert tema i forskningen og det er flere pågående prosjekter som søker å belyse samme tematikk.⁶ Gjennom datainnsamlingen og intervjuene får jeg mulighet til å samle dybdeinformasjon om interessegruppens partikontakt og bakgrunnen for denne, samtidig åpner analysemetoden (fsQCA) for at denne informasjonen kan komprimeres og benyttes til å undersøke de underliggende mekanismene for interessegruppens partikontakt og hyppigheten i denne nærmere. Enhetene i analysen er organisert som dyader av interessegrupper og partier som lar meg gå nærmere inn på hvilke spesifikke faktorer som påvirker partikontakten i den enkelte dyade. Analysen har sitt utspring i den eksisterende forskningslitteraturen på feltet og bygger på tidligere studier, men jeg tilpasser det teoretiske grunnlaget for å kunne spisse studien inn mot kontakten med partirepresentantene utenfor regjeringsapparatet. Denne partikontakten er lite belyst i norsk politikk tidligere.

1.5 Veien videre og oppgavens struktur

Dette innledende kapittelet har presentert temaet og problemstillingen for analysen. Jeg har også gjennomgått analysens underliggende kasus og gitt en kort presentasjon av den eksisterende litteraturen på interessegrupper og deres politiske påvirkningsarbeid. Etter dette innledende kapittelet vil oppgaven ha følgende struktur.

Kapittel 2 gir en presentasjon av de teoretiske perspektivene på interessegruppens kontakt med de politiske partiene. Videre presenterer kapittelet de teoretiske forventningene til analysen.

---

⁶ ref. INTERAURO og PAIRDEM

Kapittel 3 gjennomgår metoden som vil benyttes i analysen, fsQCA. Videre presenterer kapitlet de vurderingene som ligger til grunn for gjennomførelsen av de semi-strukturerte intervjuene og strukturen på de innsamlede dataene (dyadene).

Kapittel 4 gjennomfører en deskriptiv analyse av dybdeinformasjonen som fremkom i intervjuene om interessegruppens kontakt med de politiske partiene.

Kapittel 5 kalibrerer variablene for fsQCA-analysen på bakgrunn av den innsamlede datamaterialet.

Kapittel 6 gjennomfører fsQCA-analysen og drøftelse av dens resultater opp imot analysens tre hypoteser.

Kapittel 7 presenterer konklusjonen av analysen på bakgrunn av dybdeinformasjonen i den deskriptive analysen og breddekunnskapen som fremkom av fsQCA-analysen. Funnene viser at det er belegg for samtlige av de tre forklaringsvariablene, og at disse faktorene påvirker interessegruppers partikontakt. Interessegruppers preferanseoverlapp med partiene og deres status som privilegert forklarer den største andelen av kasusene som har høy kontaktintensitet med de politiske partiene. Samlet sett finner jeg gjennom fsQCA analysen at ulike kombinasjoner av de tre forklaringsvariablene utgjør en sikker vei for å forklare *Kontaktintensiteten* med de politiske partiene. Deretter drøftes resultatenes validitet og relabilitet, før funnenes generaliseringsevne redegjøres for. Avslutningsvis vil det skisseres muligheter for videre forskning og funnenes relevans.

2. Interessegruppers påvirkningsarbeid – teoretiske perspektiver

Kapittelet vil gjennomgå de teoretiske perspektivene som ligger til grunn for interessegruppers politiske påvirkningsarbeid og hva som påvirker deres kontakt med de politiske partiene. I kapittelet vil det teoretiske bakgrunns materialet gjennomgås, og de tre teoretiske forventningene vil presenteres.

Partier og interessegrupper deler flere karakteristikk som bidrar til at de har en sameksistens i den politiske sfære. Begge grupper har som et grunnleggende mål å påvirke politikktutforming og søke politisk gjennomslag. Videre beveger begge seg innenfor rammene av sivilsamfunnet. Både partier og interessegrupper representerer en samling av overlappende individuelle interesser og preferanser til kollektive krav, og de søker å påvirke og forme politikken og dens innhold (Allern, 2010, s. 17). Siden begge søker å påvirke og forme politikken i tråd med sine egne interesser, er det ikke alltid like lett å trekke et tydelig skille mellom de to. Selv om begge handler innenfor rammene av sivilsamfunnet og søker politisk gjennomslag for sine interesser, går det likevel et tydelig skille når det kommer til bredden i deres virkeområde og hvordan de søker gjennomslag. Partier representerer som regel et bredere spekter av saksområder og de søker politisk gjennomslag og makt ved å stille til valg, i motsetning til interessegrupper som ofte fokuserer på et enkelt saksområde eller overlappende saksområder og søker påvirkning gjennom formelle og uformelle kanaler fra utsiden av politikken (Allern, 2010; Allern og Bale, 2012; Beyers, Eising og Maloney, 2009).

Kapittelet er delt inn i tre overordnede deler. Den første delen vil gjennomgå litteraturen og definere partier og interessegrupper. Kapittelets andre del vil gjennomgå hvilke strategier og aktiviteter interessegruppene kan benytte seg av i deres politiske påvirkningsarbeid. Disse teoretiske perspektivene danner grunnlaget for analysens utfallsvariabel Kontaktintensitet. Den tredje delen vil presentere de teoretiske perspektivene som danner grunnlaget for analysens forklaringsvariabler og presentere de underliggende hypotesene. Her vil jeg først gjennomgå hvordan interessegruppens status (privilegert eller ikke-privilegert) hos de politiske partiene kan påvirke kontaktintensiteten mellom de to. Denne delen relaterer seg til hvorvidt interessegruppen ansees som en privilegert eller en uprivilegert gruppe og hvordan dette påvirker deres tilgang til partiene. Deretter vil jeg se på betydningen av overlappende preferanser mellom interessegruppene og partiene og hvordan preferanseoverlapp kan påvirke kontakten mellom de to partene. Her vil jeg også presentere de teoretiske perspektivene på

hvordan interessegruppene vil forholde seg til de pivotale beslutningstakerne, og hvorfor det kan forventes en høyere kontaktintensitet med de partiene som er i en vippeposisjon. Avslutningsvis vil jeg gjennomgå hvilke materielle og ikke-materielle ressurser interessegruppene innehar og hvordan disse kan legge begrensninger på deres politiske påvirkningsarbeid.

2.1 En definisjon av politiske partier

Det er en stor variasjon mellom partiene når det kommer til ideologi, organisasjonsstruktur, historisk opphav og velgerprofiler (Katz og Mair, 1995). En enkelt definisjon av partier er "[...] *any political group identified by an official label that presents at elections, and is capable of placing through elections (free or non-free), candidates for public office*" (Sartori sitert i Allern, 2010, s. 17).

Katz og Mair (1995) finner at den gjensidige avhengigheten mellom partier og tradisjonelle interessegrupper, slik som fagforeninger og næringslivsorganisasjoner, har blitt svakere over tid. Denne utviklingen tilskrives partienes utvikling mot *catch-all*-partier og kartell-partier. Den første partitypologien forsøker å favne en mer heterogen velgergruppe, og søkte dermed mer uavhengighet fra bestemte interessegrupper enn massepartiene, som mobiliserte ved hjelp av brede grasrotbevegelser (Katz og Mair, 1995). En senere utvikling fra *catch-all* mot kartell-partier hadde en ytterligere begrensning på forholdet og styrken mellom interessegrupper og partier. Denne typen partier avhenger av statsstøtte for å drive sine partiorganisasjoner og partiene har dermed i større grad blitt knyttet til myndighetsapparatet og er betydelig mindre avhengig av interessegrupper og partimedlemmer (Katz og Mair, 1995, s. 17). Kartell-partier kjennetegnes av profesjonaliserte partiorganisasjoner med klart definerte roller og oppgaver og fremstår som en representant for myndighetene med et mindre fokus på partimedlemskap som en legitimerende faktor (Katz og Mair, 1995, s. 18).

Allerns (2010) dybdestudie av relasjonene mellom politiske partier og interessegrupper i Norge viser at partiene har kontakt med et bredt spekter av interessegrupper fremfor nære relasjoner med noen få utpekte organisasjoner. Studien støtter allikevel ikke kartellparti-tesen, hvor partier har en svak kopling til sivilsamfunnet som helhet (Allern, 2010, s. 314). Allern (2010, s. 315) konkluderer med at norske partier har svært utbredt kontakt med en rekke interessegrupper, men at de ikke har nære organisatoriske forbindelser med alle disse gruppene. Det er kun

Arbeiderpartiet som har opprettholdt et formalisert samarbeid med Landsorganisasjonen i Norge (LO) gjennom blant annet Samarbeidskomitéen. Samarbeidskomitéen består av sentrale tillitsvalgte fra Arbeiderpartiet og LO, hvor de drøfter større saker og linjer som har betydning for fagbevegelsen og Arbeiderpartiet, videre skal komitéen bidra til en samlet fagbevegelse (Arbeiderpartiet, u.å.). Samarbeidskomitéen står sentralt i det fagligpolitiske samarbeidet mellom de to organisasjonene. De fleste partier har imidlertid rutiner for å invitere interessegrupper inn til partiarrangementer, men det kan karakteriseres som et mer *organisert ad hoc samarbeid* (Allern, 2010).

2.2 En definisjon av interessegrupper

Det eksisterer en rekke ulike definisjoner av interessegrupper i faglitteraturen. Binderkrantz og Krøyer (2012, s. 115) hevder at interessegruppene er politisk aktive fordi de ønsker å fremme sine medlemmers særinteresser. Interessegrupper representerer dermed et sett kollektive interesser på vegne av sine medlemmer. Medlemmene av interessegruppen kan være individer, bedrifter, organisasjoner, myndighetsinstitusjoner eller andre interessegrupper (Allern, 2010; Binderkrantz, 2012). Videre så trekker Beyers et.al. (2009, s. 1106) frem tre faktorer som må ligge til grunn for at en gruppe skal kunne defineres som en interessegruppe. Den første er at det må være en viss grad av organisasjon, noe som ekskluderer brede bevegelser og folkeaksjoner som interessegrupper. Den andre faktoren er at gruppene må søke å påvirke politiske beslutninger i en bestemt retning. Den tredje og siste faktoren for at en gruppe skal kunne defineres som en interessegruppe er en lav grad av formalitet. Dette relaterer seg til at interesseorganisasjoner normalt ikke søker offentlige embeter eller fremmer kandidater til valg, men søker innflytelse gjennom uformell kontakt med politikere og embetsverk. Yoho (1998, s. 232) velger å ta med en fjerde faktor som må være tilstede for at en gruppe kan defineres som en interessegruppe. Her er det flere likhetstrekk med Beyers et.al (2009) tre faktorer. For det første trekker Yoho (1998) frem at det må være en viss grad av formell organisering. For det andre søker interessegrupper å påvirke myndighetene. For det tredje må det være ikke-statlige organisasjoner. En interessegruppe må derfor være private grupper uten organisatorisk tilknytning til myndighetene. Avslutningsvis kan ikke interessegrupper være politiske partier, selv om de deler flere likhetstrekk ved at både partier og interessegrupper er private organisasjoner som søker å fremme kollektive interesser gjennom å søke politisk gjennomslag. En interessegruppe kan derfor ikke selv fremme kandidater til valg, men de kan gi sin støtte til kandidater eller partier som stiller til valg.

I den videre analysen vil interessegrupper defineres ut i fra kriteriene som blir presentert av Bayers et. al. (2009) og Yoho (1998). Interessegrupper må derfor ha en viss grad av formell organisering av et sett kollektive interesser på vegne av deres medlemmer. Videre må gruppene drive politisk påvirkningsarbeid ovenfor myndigheter og folkevalgte organer, og dette påvirkningsarbeidet kan ikke gjøres ved å fremstille egne kandidater til valg. Interessegruppene kan avslutningsvis ikke være en del av statsapparatet. Oppgaven vil legge til grunn at interessegrupper er private organisasjoner og vil derfor i den videre analysen ikke inkludere andre offentlige organer slik som kommuner og fylkeskommuner selv om det kan argumenteres for at disse også faller innenfor definisjonen gitt over da de ikke er direkte tilknyttet den statlige forvaltning.

Innenfor rammene av interessegrupper er det et sammensatt bilde av ulike typer grupper og organisasjoner. Et hovedskille i litteraturen går mellom *sectional interestgroups* og *public interestgroups*. Hvor den første søker å øke de materielle godene for interessegruppens medlemmer, mens den andre hovedkategorien omfatter de gruppene som søker å fremme et allment gode eller idé (Allern, 2010, s. 18; Binderkrantz, 2014a, s. 24). Jeg har ikke funnet et enhetlig begrep for den første gruppen på norsk da de sektor-spesifikke interessegruppene har en rekke ulike betegnelser. Når det gjelder den andre hovedtypen av interessegrupper omtales som ideelle organisasjoner. Tabell 2.1 er basert på Binderkrantz (2014a, s. 23) med noen tilpasninger og den gir en oppsummering av de ulike typene interessegrupper og deres kjennetegn samt noen illustrerende eksempler som også viser at det er noe overlapp mellom de ulike organisasjonstypene.

Som det fremgår av tabellen under, dekker den første hovedkategorien et bredt spekter av interessegrupper som tar sikte på å samle en bestemt sektor av samfunnet og arbeide for deres interesser. Samtlige av de ulike typene interessegrupper vil ikke omfattes av denne analysen og, hovedvekten vil ligge på fagforeninger, næringslivs- og arbeidsgiverorganisasjoner. Når det kommer til de ideelle organisasjonene vil fokuset ligge på miljøorganisasjonene. Som nevnt så omfatter de ideelle organisasjonene bredere sosiale bevegelser. Disse gruppene har normalt brede medlemsbaser, representerer allmenne interesser, og medlemmene ikke har direkte materielle eller økonomiske interesser i gruppens arbeid (Dür og Mateo, 2016, s. 2).

Tabell 2.1 Oversikt over ulike typer interesseorganisasjoner

Type	Beskrivelse	Eksempler
Fagforeninger	Sammenslutninger av arbeidstakere som arbeider med lønns- og arbeidsvilkår.	LO YS Naturviterne
Næringslivsorganisasjoner	Sammenslutninger av bedrifter og virksomheter	Norsk Apotekerforening Norges Bondelag
Arbeidsgiverorganisasjoner	Sammenslutninger av arbeidsgivere som arbeider med lønn- og arbeidsvilkår	NHO KS Virke
Institusjonelle organisasjoner	Sammenslutninger av institusjoner eller myndigheter	KS Norske Fag- og Friskolers Landsforbund
Identitetsorganisasjoner	Sammenslutninger basert på at medlemmene tilhører samme gruppe	Norges Astma- og Allergiforbund Norges Handikapforbund
Fritidsorganisasjoner	Sammenslutninger av medlemmer basert på deres fritidsinteresser eller religion	Skolekorps Norges Gymnastikk- og turnforbund Islamsk Råd Norge
Ideelle organisasjoner	Sammenslutninger basert på at medlemmene tilslutter seg et allmenntilg eller humanitært formål	Naturvernforbundet Norges Røde Kors Norsk Folkehjelp

Det er i avsnittet over gjennomgått ulike definisjoner av interessegrupper og det er presentert den definisjonen som ligger til grunn for analysen. Det er også presentert bredden av ulike typologier av interessegrupper og deres kjennetegn. Med dette som bakgrunn vil det neste avsnittet presentere hvordan interessegruppene kan føre sitt politiske påvirkningsarbeid ovenfor de politiske partiene, og noen faktorer som kan påvirke intensiteten i partikontakten.

2.3 Politisk påvirkning og former for partikontakt

Interessegruppers relevans i den demokratiske prosessen hviler på deres evne til å påvirke og forme politikken, og om de dermed klarer å oppnå deres politiske målsetninger. Interessegrupper har et bredt spekter av aktiviteter og strategier de kan benytte seg av i sitt påvirkningsarbeid. Det vil skilles mellom aktiviteter og strategier, der aktiviteter omfatter enkelttiltak som kontakt med stortingsrepresentanter og medieoppslag, mens strategier vil omtale sammensetningen av

flere ulike aktiviteter. De ulike aktivitetene interessegruppene kan benytte seg av vil også utgjøre analysens avhengige variabel. Både hvilke aktiviteter interessegruppene benytter seg av ovenfor de politiske partiene og intensiteten i kontakten med partiene vil være sentralt i den videre analysen. Interessegruppene kontakt med de politiske partiene og intensiteten i denne kontakten vil utgjøre analysens utfallsvariabel *Kontaktintensitet*. Dette vil også belyses nærmere i avsnitt 5.1 som vil ta for seg kalibreringen av variabelen.

I litteraturen om direkte og indirekte strategier som interessegruppene kan benytte seg av i sitt politiske påvirkningsarbeid. Dür og Mateo (2013, s. 662) referer til direkte strategier som aktiviteter som retter seg direkte mot beslutningstakere, mens indirekte strategier tar sikte på å mobilisere befolkningen og/eller påvirke den allmenne oppfattelsen.

Binderkrantz (2005, s. 969) deler videre den direkte og indirekte strategien inn i fire undergrupper av strategier. Den direkte består av parlamentariske eller administrative strategier, mens den indirekte strategien deles inn i mediestrategier og mobiliseringsstrategier. Den administrative strategien består av aktiviteter slik som kontakt med relevante ministere og byråkrater. Den parlamentariske strategien består blant annet av kontakt med den relevante komité og partiens talspersoner på området. Når det kommer til de to indirekte strategiene er typiske mediestrategier kontakt med journalister og publisering av rapporter. Medier kan også sies å ha styrket sin rolle over tid. Daglig dekker mediene det politiske ordskiftet, og kommentatorer i mediehusene gir analyserer det politiske landskap. En viktig del av interessegruppers, men også partienes, arbeid er å sette dagsorden. Det å ha overtaket over motstanderens argumenter i mediene gir en fordel ved at egne argumenter er i fokus. I oppgavens analysedel vil fokuset ligge på interessegruppene medieoppslag, og hvor aktive de har vært i skriftlige medier. Avslutningsvis dreier mobiliseringsstrategiene seg om aktiviteter som mobiliserer medlemmene eller befolkningen, slik som streik og underskriftskampanjer. Da analysens fokus kun ligger på kontakten mellom interessegrupper og partier vil ikke den administrative strategien ytterligere belyses.

Tabell 2.2 gir en oversikt over de ulike strategiene som har blitt skissert av Binderkrantz (2005), Binderkrantz og Krøyer (2012) og Dür og Mateo (2013) og kategoriseringen av de ulike aktivitetene. I tillegg har jeg inkludert enkelte aktiviteter som interessegrupper kan benytte seg av i et politisk påvirkningsarbeid ovenfor de politiske partiene. Jeg har derfor også tilpasset kategoriseringen av de ulike strategiene. Siden analysens fokus er på kontakten mellom

interessegrupper og politiske partier har jeg lagt til en kategori for partipolitiske strategier som omfatter de aktivitetene der interessegruppene har direkte kontakt med partiorganisasjonene. Innenfor denne kategorien har jeg inkludert kontakt med partiorganisasjonene som Binderkrantz (2005; Binderkrantz og Krøyer, 2012) klassifiserte under parlamentariske strategier. Under den parlamentariske strategien har jeg også inkludert deltakelse i stortingshøringer da dette er den viktigste formelle kanalen der interessegrupper kan legge frem sine argumenter for stortingskomitéene. Videre er kontakt med komitéleder og medlemmer inkludert under den parlamentariske strategien. Som den del av den parlamentariske strategien har også det å dele informasjon med partienes stortingsgruppe blitt inkludert. Avslutningsvis er det en viktig del av interessegruppers påvirkningsarbeid å dele informasjon med sine støttespillere. Dette er en del av deres samarbeidende tilnærming som handler om at interessegrupper blant annet kan dele informasjon med sine samarbeidspartnere for å styrke deres argumentasjon. Den samarbeidende tilnærmingen vil belyses nærmere senere i kapittelet.

Som nevnt er den partipolitiske strategien en egen klassifisering. I tillegg til kontakten med partiorganisasjonene inngår også det å dele informasjon med partiorganisasjonene i denne strategien. Begrunnelsen for denne aktiviteten er den samme som over der interessegrupper som en del av en samarbeidende tilnærming kan dele informasjon med partiorganisasjonene for å styrke deres informasjon eller bidra i deres arbeid, for eksempel med utarbeidelse av partiprogrammer (Allern, 2010).

En aktivitet interessegrupper benytter seg av, men som ikke inkluderes i denne analysen, er sosiale medier. Sosiale medier som et virkemiddel i et politisk påvirkningsarbeid har utviklet seg til å bli et eget felt i fagdebatten. En rekke studier illustrerer at sosiale medier har bidratt til å endre det offentlige ordskiftet og at det gir en enklere tilgang for ressursvake organisasjoner til å forme dagsorden, sosiale medier har het klart blitt en del av interessegruppers repertoar.⁷

---

⁷ Se Broersma og Graham, 2012; Hermida 2010; Merry, 2013; Lovejoy og Saxton, 2012; van der Graaf, Otjes og Rasmussen, 2016.

Tabell 2.2 Oversikt over interessegruppers påvirkningsstrategier og: Mulige kontaktformer ⁸

Direkte strategier	Parlamentariske strategier	Kontakt med stortingsrepresentanter
		Deltakelse i stortingshøringer
		Kontakt med stortingskomitéer
		Kontakt med komitémedlemmer
		Kontakt med komitéleder
		Kontakt med partienes talspersoner
	Dele informasjon med stortingsgruppen	
	Partipolitiske strategier	Kontakt med partiorganisasjonen (sentralt)
		Kontakt med partiorganisasjonen (regionalt)
		Kontakt med ungdomsparti
Dele informasjon med partiet		
Indirekte strategier	Mediestrategier	Sende ut pressemelding(er)
		Holde presse-konferanse(r)
		Publisere leserbrev og kronikker
		Publisere analyser og rapporter
		Kontakte journalister
	Mobiliseringsstrategier	Organisering av og deltakelse i demonstrasjoner
		Oppfordre medlemmer til å publisere leserbrev og kronikker (leserbrevkampanjer)
		Sivil ulydighet
		Streik
		Arrangere møter og konferanser
		Underskriftskampanjer

Som vist over har interessegruppene en rekke ulike aktiviteter til disposisjon når de skal føre sitt politiske påvirkningsarbeid. Som nevnt vil disse aktivitetene i rangert rekkefølge utgjøre analysens avhengige variabel. Videre så vil og intensiteten i kontakten mellom interessegruppene og de ulike politiske partiene være en del av den avhengige variabelen. Enkelte av aktivitetene presentert over vil ikke være relevante for å besvare analysens problemstilling. Dette vil gjennomgås nærmere i avsnitt 5.1 hvor jeg vil gi en vurdering av relevansen til de ulike aktivitetene i tilknytning til kalibreringen av den avhengige variabelen.

2.4 Privilegerte og ikke-privilegerte interessegrupper

Bredden i ulike aktiviteter interessegrupper kan benytte seg av i deres påvirkningsarbeid er både et resultat av gruppetypologi, gruppens status og tilgang til beslutningsprosessen. Det kan trekkes et skille mellom interesseorganisasjoner som kan ansees som privilegerte og de ikke-privilegerte. Binderkrantz (2005) definerer en privilegert interessegruppe som de gruppene som

⁸ Oversikt over aktiviteter bearbeidet på bakgrunn av Binderkrantz (2005), Binderkrantz og Krøyer (2012) og Dür og Mateo (2013)

har en eksklusiv tilgang til beslutningsprosessen for eksempel gjennom å bli invitert til høringer, eller gjennom deltakelse i saksforberedelsen. En ikke-privilegert interessegruppe har ikke den samme tilgangen, og vil forsøke å påvirke beslutningstakere fra utsiden av den formelle beslutningsprosessen.

Binderkrantz (2005, s. 710) finner i sin studie at interessegrupper kombinerer direkte og indirekte strategier uavhengig av gruppens status, men at privilegerte grupper er mer tilbøyelige til å benytte seg av direkte strategier. Interessegrupper står fritt til å utarbeide sine egne strategier for påvirkning, men deres status som privilegert eller ikke-privilegert er noe de får tilskrevet av beslutningstakerne. Status som en privilegert interessegruppe kan komme som et resultat av at gruppen ansees som en legitim talsperson for de interessene gruppen representerer et eksempel vil være hvordan LO sees på som en legitim representant for norske arbeidstakere. En privilegert interessegruppe kan inviteres inn til de formelle beslutnings- og utredningsprosessene i Stortinget og departementene, men partiene kan også invitere de gruppene de anser som en legitim talsperson inn til å gi råd om deres programprosesser eller rundt et spesifikt sakfelt. Grant (2004, s. 408) påpeker at en privilegert status gir interessegruppene tilgang til prosessen, men det medfører også at gruppene må følge de politiske spillereglene. Disse reglene handler om at gruppene skal presentere presise og godt argumenterte saker, samt være kjent med hvordan forhandle og kunne håndtere nederlag (Grant, 2004, s. 409). Dersom interessegruppene ikke forholder seg til de politiske spillereglene kan det medføre at de mister tilgangen til beslutningsprosessen. Grant (2004, s. 409) identifiserer to typer ikke-privilegerte grupper. Den første typen er de som er ikke-privilegerte av nødvendighet. Dette er grupper som ønsker å oppnå en privilegert status, men som mangler de nødvendige ressursene og ferdighetene som kreves. Den andre typen er de gruppene som har valgt å være ikke-privilegert. Disse gruppene er ifølge Grant (2004) ideologiske protestgrupper som ikke ønsker å delta i myndighetsutøvelsen, men foretrekker å stå på utsiden.

Enkelte interessegrupper vil ved å ha en privilegert status også inneha nære bånd til enkelte beslutningstakere og politiske partier. De mest klassiske eksemplene på nære bånd mellom partier og interesseorganisasjoner finner man mellom sosialdemokratiske partier og fagforeninger. Som nevnt så har Katz og Mair (1995) funnet at båndene mellom partier og interessegrupper har blitt svakere over tid, dette gjelder også forholdet mellom sosialdemokratiske partier og fagbevegelsen. Båndene mellom norske partier og interesseorganisasjoner er også varierende, men de tenderer til å være uforpliktende og partier

har kontakt med et bredt spekter av organisasjoner, fremfor noen få nære (Allern, 2010, s. 315). Samtlige norske partier har gått bort fra overlappende organisasjonsstrukturer med interesseorganisasjoner, som kjennetegnet massepartiene, men det eksisterer fortsatt kontakt på tvers av partier og organisasjoner i varierende styrke (Allern, 2010, s. 315). Denne kontakten kjennetegnes av å være *ad hoc* basert gjennom varierende grad av formelle kommunikasjonslinjer (Allern, 2010, s. 315). Kontakten mellom partier og interessegrupper bidrar til å gi de enkelte gruppene er særstilling ovenfor partiene. Dette forholdet er også fruktbart for begge parter ved at interessegrupper kan tenkes å gis tilgang til interne partiprosesser samt knytte nyttige bånd til enkelte partier som kan benyttes ovenfor partienes representanter på Storting og i Regjering. Som det vil bli vist senere i dette kapittelet vil også interessegruppene kunne bidra med avgjørende ressurser til partiene.

Interessegruppens status hos de politiske partiene er lagt på partienes premisser. Og hvorvidt gruppen er innenfor hos partiene som en privilegert gruppe eller utenfor legger føringer på interessegruppens tilgang til beslutningsprosessen. Interessegruppene evner å kombinere de direkte og indirekte strategiene uavhengig av deres status, men de privilegerte interessegruppene må følge spillereglene nedlagt av partiene for at de skal beholde sin status.

De teoretiske perspektivene knyttet til interessegruppens status hos beslutningstakerne leder ut til følgende hypotese:

H₁: Privilegerte interessegrupper vil ha en høyere kontaktintensitet med de politiske partiene enn de ikke-privilegerte interessegruppene.

Det antas dermed at de interessegruppene som har en privilegert status hos de politiske partiene vil ha enklere tilgang og dermed hyppigere kontakt med partiene, enn de interessegruppene som ikke har den samme statusen.

2.5 Preferanseoverlapp og pivotale beslutningstakere

Problemstillingen som ligger til grunn for analysen er å se hva som former kontakten mellom interessegrupper og de politiske partiene. For å kunne besvare dette vil det være nødvendig å måle interessegruppens og partienes preferanser på petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Det er flere ulike tilnæringer som benyttes for å måle interessegruppers preferanser.

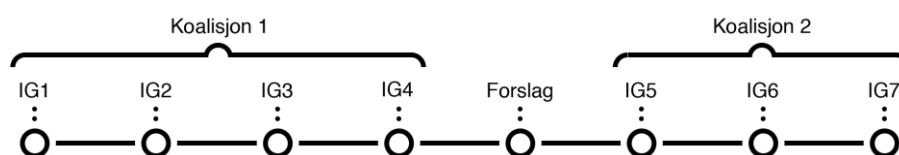

Disse ulike metodene benyttes normalt for å måle interessegruppers innflytelse i en sak. For det første kan prosess-sporing benyttes for å gi en kvalitativ vurdering av interessegruppers preferanser basert på detaljert kunnskap om kasuset og kunne identifisere hva som leder til at interessegruppene får gjennomslag (Dür, 2008, s. 562). Den andre tilnærmingen som kan benyttes for å måle interessegruppers preferanser er å benytte en subjektiv metode som tilskriver interessegruppene egenskaper og holdninger for deres preferanser. Dette kan enten gjøres ved at interessegruppene selv plasserer seg på en høyre-venstre akse eller ved at andre eksperter på området plasserer de ulike interessegruppene (Dür, 2008, s. 565). Den tredje og siste metoden for å måle interessegruppers preferanser er *preference attainment*. Denne fremgangsmåten baserer seg på å sammenligne policy preferansene til interessegrupper med det politiske forslaget eller saksområdet som foreligger (Dür, 2008, s. 566). Fordelen med denne fremgangsmåten er at den ikke baserer seg på subjektive tolkninger. Ved å sammenligne et politisk forslag med preferansene til interessegruppene vil man få en mer objektiv vurdering av interessegruppens preferanser, og hvorvidt de har overlappende preferanser med de politiske partiene. Selv om *preference attainment* anstrenger seg for å gi en mest mulig objektiv fremstilling vil det også her være en visst innslag av subjektive vurderinger i avstanden mellom interessegruppens standpunkt og et politisk forslag.

Interessegrupper og politiske partier kan ha overlappende preferanser på ulike nivåer. For det første kan de dele preferanser på et rent ideologisk nivå. Det er derimot ikke ensbetydende med at de deler preferanser innenfor det aktuelle saksområdet. Da denne studien benytter prosessen rundt olje- og gassutvinning i Barentshavet sørøst som et illustrerende kasus for å undersøke hvilke faktorer som påvirker kontakten mellom de politiske partiene og interessegrupper, vil det også være nødvendig å identifisere hvordan aktørene er plassert på andre dimensjoner. Den mest aktuelle dimensjonen vil her være vekst-vern-dimensjonen. Denne holdningsdimensjonen handler om man prioriterer økonomisk vekst fremfor vern av viktige naturressurser og holdning til klimaendringer, og vice versa (Knudsen, 2004). I den videre analysen vil vekst-vern-dimensjonen være relatert til olje- og gassutvinning i Barentshavet sørøst, kontra stans av utdeling av konsesjoner og varig vern av området.

Overlappende preferanser mellom interessegrupper og politiske partier har betydning for interessegruppers påvirkningsarbeid, men det er også en rekke andre faktorer som påvirker hvor stor rolle preferanseoverlapp spiller på det endelige utfallet. Blant annet viser Klüver (2011, s. 502) at hvor fremtredende en sak er har en effekt på interessegruppens arbeid, men at denne

effekten ikke er konstant og at den påvirkes av størrelsen på koalisjonen(e) av interessegrupper som jobber med saken. En koalisjon forstås her som en gruppe interessegrupper som jobber for det samme utfallet i saken. Det at størrelsen på en interessegruppekoalisjon har en effekt illustrerer også at interessegruppers påvirkningsarbeid ikke utelukkende kan sees på som en utveksling mellom to aktører, men er en del av et større og komplekst miljø (Klüver, 2011, s. 486). På et saksområde kan det være det være en rekke interessegrupper som forsøker å påvirke beslutningstakerne i den samme retningen, og partiene og deres valgte representanter kan derfor møte en rekke ulike koalisjoner av interesser. Disse interessekoalisjonene vil også være saksspesifikke da interessegruppens preferanser i den aktuelle saken bestemmer hvilket utfall de ønsker og dermed hvilken koalisjon de tilhører.

Figur 2.1 Interessegruppekoalisjoner

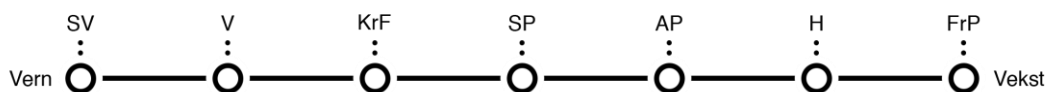
Figur 2.1 er en forenklet illustrasjon av logikken som ligger til grunn for interessegruppekoalisjoner. Det viktigste å merke seg er at det er det politiske forslaget som foreligger som er referansepunktet for hvilken koalisjon interessegruppene inngår i. Videre legges det til grunn at alle interessegruppene har den samme numeriske størrelsen. Koalisjon 1 (IG1, IG2, IG3 og IG4) til venstre for forslaget som foreligger vil forsøke å påvirke beslutningstakerne til å trekke det endelige vedtaket til venstre. På samme måte vil koalisjon 2 (IG5, IG6 og IG7) forsøke å trekke forslaget mot høyre. Videre er det variasjon mellom hvor stor grad av endring de ulike interessegruppene ønsker, og enkelte av interessegruppene har en preferanse som ligger tett opp til det opprinnelige forslaget (IG4 og IG5). På tross av at interessegruppene ikke har den samme preferansen når det gjelder utfall, vil de fortsatt forsøke å påvirke utfallet i den samme retningen, dog med noe ulikt ønske om utfall. Med tanke på funnene i studien til Klüver (2011) vil det også være koalisjon 1 som vil ha høyest sannsynlighet for å kunne påvirke utfallet i sin retning da den vil utgjøre den største koalisjonen av interesser.⁹

⁹ Det teoretiske resonnementet forutsetter at interessegruppene har den samme størrelsen, både numerisk og faktisk.

Analysen vil belyse hvordan overlappende preferanser og ideologi mellom interessegrupper og de politiske partiene påvirker kontakten mellom aktørene. Det vil derfor være nødvendig å vurdere de politiske partienes preferanser opp mot interessegruppens preferanser. Da studien tar utgangspunkt i å besvare problemstillingen ved å benytte prosessen rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst, kan partienes ideologiske standpunkt illustreres på flere måter. Den første og mest brukte aksene for de fleste å organisere de politiske partiene på er den økonomisk høyre-venstre-aksen (figur 2.2). Denne vil også benyttes i den videre analysen for å illustrere de ideologiske likhetene mellom de politiske partiene og interessegruppene. Det å kun sammenligne ideologiske preferanser ut i fra den økonomiske høyre-venstre-aksen vil ikke gi et tilstrekkelig bilde på det ideologiske landskapet innenfor den saksdimensjonen som ligger til grunn for denne studien. På dette grunnlag vil også vekst-vern-dimensjonen benyttes for å illustrere de ideologiske preferansene til aktørene (figur 2.3). Merk at denne figuren kun illustrerer retning og ikke styrkeforholdet mellom partiene. Dette er en av de nyere konfliktlinjene i norsk politikk og den handler om at det er en konflikt mellom de som ønsker å bygge ut og utvinne en ressurs, og de som ønsker å ta vare på naturen og foretrekker vern av områder.

Figur 2.2 Økonomisk venstre-høyre-akse

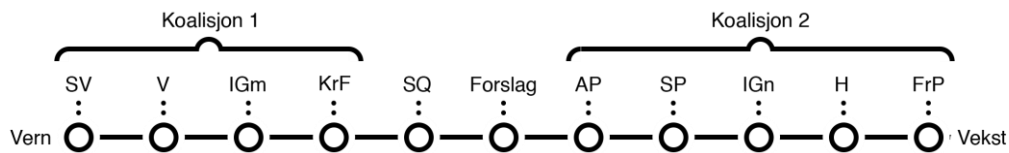

Figur 2.3 Vekst-vern-akse¹⁰

Den neste delen vil gi en teoretisk illustrasjon av hvordan preferanser hos de politiske partiene og to typer interessegrupper vil slå ut på mulige koalisjonsmønstre i prosessen. Figur 2.4 illustrerer dette ved at partiene er plassert på en vekst-vern-akse. Illustrasjonen tar for seg en

¹⁰ Hentet fra Chapel Hill Expert Survey fra 2014 (Polk, Rovny, Bakker, Edwards, Hooghe, Jolly, Koedam, Kostelka, Marks, Schumacher, Steenbergen, Vachudova og Zilovic, 2017)

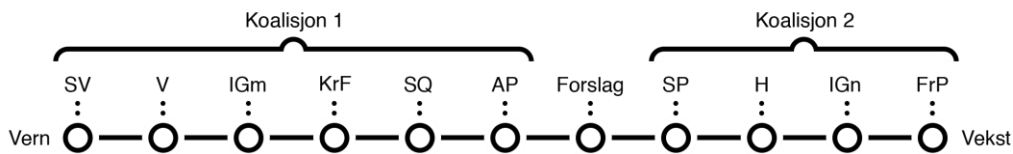
normal beslutningsprosedyre rundt utvinning av ressurser i et tidligere ikke-regulert område. Videre er det inkludert to interessegruppetypologier langs den samme aksene. Disse er illustrert gjennom en interessegruppe som representerer næringslivsinteresser (IGn) og, gruppen er plassert på vekst-siden av aksene. Den andre typen interessegruppe som er med i det teoretiske eksempelet er en miljøorganisasjon (IGm) som er plassert på vern-siden av aksene. Som et illustrerende eksempel vil jeg benytte en fiktiv prosess rundt ressursutvinning i et område hvor det enda ikke er åpnet for virksomhet. Status quo (SQ) i figuren representerer den nåværende politikken på området hvor det ikke er anledning til å drive noen form for ressursutvinning i området. Forslaget som foreligger ved tidspunkt 1 (T1) tar utgangspunkt i en startfase med regulering og kunnskapsinnhenting rundt ressursutvinning i det aktuelle området.

Figur 2.4 Preferanseoverlapp ved T1: før politisk vedtak

I figur 2.4 vil majoriteten av partiene og interessegruppene foretrekke det nye forslaget som foreligger. Disse vil også danne en meningskoalisjon på det aktuelle saksområdet (Koalisjon 1). Partiene som inngår i koalisjon 1 vil også ha overlappende preferanser med næringslivsorganisasjonene (IGn). I tilfellet over med de eksisterende koalisjonsmønstrene vil det være rimelig å anta at næringslivsinteressene vil vinne gjennom og at forslaget vil bli vedtatt. Videre vil det være svakere preferanseoverlapp mellom partiene og interessegruppene desto større avstand det er mellom de to typene av aktører.

Figur 2.5 viser den videre prosessen rundt ressursutvinning i området ved tidspunkt 2 (T2), etter at forslaget om utarbeidelse av forvaltningsplan og kunnskapsinnhenting er vedtatt i figur 2.4. Det neste steget i prosessen vil være å åpne for ressursutvinning i området.

Figur 2.5 Preferanseoverlapp ved T2: Etter politisk vedtak

Ved T2 er det endring i koalisjonsmønsteret etter introduksjon av det nye forslaget som går lenger mot vekst-siden av aksens. I figur 2.5 inngår Arbeiderpartiet i koalisjon 2 og vil foretrekke status quo (marginalt) fremfor det nye forslaget som går lenger mot vekst-siden av aksens. Arbeiderpartiet befinner seg i en mellomposisjon mellom det nye forslaget og status quo. Klüver (2011, s. 502) Påpeker at beslutningstakere konfronteres med en rekke ulike interessegrupper som alle forsøker å påvirke utfallet av en beslutning. Han finner at styrken til en interessekoalisjon øker sannsynligheten for at de vil få gjennomslag for sine synspunkter.

I lys av modellen over kan interessegruppene både kontakte de partiene som deler deres politiske preferanser og de som ikke gjør det. Denne delen vil først gi en gjennomgang av de teoretiske aspektene som ligger til grunn for de to strategiene, og benytte figur 2.4 og 2.5 til å illustrere når interessegrupper kan benytte seg av de ulike tilnærmingene. Som skissert tidligere i kapitlet så er det formalisert kontakt mellom partier og interessegrupper, selv om den i større grad er *ad hoc* basert. Kontakten mellom interessegruppene og de politiske partiene har allikevel en viss grad av organisering, hvor interessegruppene kan inviteres inn av partiene og vice versa. De har derfor også et formalisert samarbeid. Allikevel er det få sterke organisatoriske bånd mellom interessegruppene og partiene (Allern, 2010, s. 228). Det er også et spørsmål hvordan interessegrupper velger å forholde seg til sine politiske meningsfeller og deres motstandere. Marshall (2015, s. 326) finner i sin studie av interessegruppers interaksjon med Europaparlamentet at de i større grad vil jobbe opp mot politiske meningsmotstandere dersom det er uklare voteringsmønster. Dette følger av at interessegruppene må henvende seg til sine meningsmotstandere for å forsøke å sikre flertall for sine synspunkter. Denne fremgangsmåten følger en konfronterende tilnærming som vil utdypes under.

Beyers og Hanegraaff (2017) gjennomgår to ulike former for interaksjon mellom interessegrupper og beslutningstakere, hvor interessegruppene kan velge å følge en samarbeidende eller konfronterende tilnærming. Den samarbeidende dreier seg om at

interessegruppene forholder seg til likesinnede partier, mens den konfronterende dreier seg om at de tar kontakt med de de er uenige med for å overtale dem til å endre standpunkt. Den konfronterende tilnærmingen består blant annet av at interessegruppen bidrar med informasjon som beslutningstakeren ikke hadde, hvor ønsket er at dette skal bidra til at de endrer standpunkt (Beyers og Hanegraaff, 2017, s. 464). De to strategiene skiller seg ikke fra hverandre når det kommer til formen for kontakt (ref. avhengig variabel i analysen) mellom interessegruppene og partiene, men skillet går på om partiene og interessegruppene deler standpunkt i den aktuelle saken eller ikke. Normalt vil det derimot forutsettes at beslutningstakeren ser fordeler og ulemper ved begge sider av saken, det påpekes derfor at det ikke kan være for stor avstand mellom interessegruppen og mottaker. Den samarbeidende formen består av at interessegruppen bidrar med informasjon som sikrer at beslutningstakeren har gode argumenter, som kan bidra til at andre stemmer det samme. Interessegruppens største bidrag her er informasjon og spesialisert ekspertise (Beyers og Hanegraaff, 2017, s. 465).

Interessegruppers arbeid er i hovedsak basert på å knytte kontakt og sikre seg tilgang til beslutningsprosessen og beslutningstakerne. Det å benytte seg utelukkende av en konfronterende eller samarbeidende tilnærming vil ikke være i interessegruppens beste interesse da det kan bidra til å fremmedgjøre viktige samarbeidspartnere i fremtiden. Det kan blant annet tenkes at de representantene som har et avvikende standpunkt i ett tilfelle vil ha sammenfallende preferanser senere. Dette er illustrert i figur 2.5 hvor Arbeiderpartiet endret koalisjon sammenlignet med figur 2.4. Det vil derfor være rimelig å anta at interessegrupper vil benytte seg av både den konfronterende og samarbeidende tilnærmingen, men at de kan foretrekke den ene fremfor den andre. Det er derfor et videre spørsmål i hvilke tilfeller interessegrupper vil benytte seg av de ulike tilnærmingene.

I figur 2.4 vil interessegruppene som representerer næringsinteresser i hovedsak dra nytte av å benytte en samarbeidende tilnærming overfor de partiene som inngår i deres interessekoalisjon for å styrke deres argumentasjon overfor motstanderne. Samtidig kan det sies å være et sikkert flertall for forslaget så de vil ikke ha interesse av å drive en konfronterende tilnærming overfor KrF, V og SV, da disse ikke er nødvendig for å sikre flertall for forslaget. Samtidig vil det være rimelig å anta at gruppene som representerer næringsinteressene vil ha mer fokus på AP da dette partiet er mest nærliggende til å endre standpunkt og vil kunne stemme mot forslaget. På samme måte vil miljøorganisasjonene føre en samarbeidende tilnærming overfor de tre partiene som inngår i deres interessekoalisjon, men det vil også være av interesse å føre en

konfronterende tilnærming mot Arbeiderpartiets representanter for å forsøke å svekke majoriteten for forslaget. Figur 2.4 viser at begge typer interessegrupper vil ha interesse av å føre en samarbeidende tilnærming overfor sine meningsfeller samtidig som det kun vil være miljøorganisasjonen som har interesse av å føre en konfronterende tilnærming overfor motparten da de representerer mindretallets interesser.

Situasjonen kan være noe annerledes i det teoretiske eksempelet som er illustrert i figur 2.5. Her er det ingen av koalisjonene som innehar et trygt flertall. Dette spiller videre på Marshall (2015) sitt funn om at interessegrupper vil ha interesse av å påvirke sine politiske motstandere når det er uklare voteringsmønstrene og det ikke er gitt hvilken interessekoalisjon som vil utgjøre flertallet. I dette tilfellet vil både interessegruppene som representerer næringsinteresser og miljøinteressene ha nytte av å føre en konfronterende tilnærming overfor det nærmeste medlemmet av den motstridende koalisjonen. Men det er også slik at miljøinteressene vil ha lite utbytte av å forsøke å påvirke Fremskrittspartiet og Høyre da deres preferanser er mer nærliggende det nye forslaget enn status quo. Det samme vil være gjeldende for næringsinteressene. Avstanden mellom Kristelig Folkeparti, Venstre og Sosialistisk Venstreparti og forslaget er for stor til at disse partiene vil være villig til å endre standpunkt i favør næringsinteressene.

Ut fra det teoretiske grunnlaget som er presentert, vil derfor de to interessegruppene ha størst utbytte av å føre en konfronterende tilnærming overfor henholdsvis Senterpartiet og Arbeiderpartiet. Dette følger av at de to partiene er pivotale beslutningstakere da de vil kunne endre hvilken koalisjon som utgjør flertallet dersom de endrer standpunkt. De er også de mest nærliggende ytterpunktene i sin koalisjon for de to interessegruppene. Samtidig så vil det også være disse partiene interessegruppene bør legge mest energi i å føre en samarbeidende tilnærming for å sikre at de ikke endrer standpunkt i saken. Dette innebærer at det bør være en økning i kontakten mellom næringslivsinteressene og Senterpartiet i koalisjon 1, og mellom miljøorganisasjonen og Arbeiderpartiet i koalisjon 2. Crombez (2002, s. 28) peker på at intensiteten i interessegruppens påvirkningsarbeid rettet mot de pivotale beslutningstakere, og bruken av en konfronterende tilnærming vil øke desto nærmere et forslag kommer til votering.

Det forventes at en interessegruppe vil ta kontakt med de partiene som deler interessegruppens preferanser rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Med utgangspunkt i de teoretiske perspektivene over vil denne kontakten blant annet innebære at interessegruppen tar

kontakt med partiene for å dele informasjon om deres ekspertise på feltet slik at partiet får styrket sin informasjon (Beyers og Hanegraaff, 2017, s. 465). Dette leder ut til den andre teoretiske forventingen:

H₂: Interessegrupper vil ha en høyere kontaktintensitet med partier som deler deres politiske preferanser.

Videre er et av interessegruppens grunnleggende mål i en politisk beslutningsprosess å påvirke politikk og dens utfall på vegne av deres medlemmer eller allmenheten. For at de skal kunne oppnå gjennomslag for deres synspunkter vil det også være nødvendig å ha kontakt med de partiene som ikke deler deres preferanser, og kan ansees som politiske motstandere. Det er overfor disse partiene interessegruppene kan benytte seg av en konfronterende tilnærming. I likhet med den samarbeidende tilnærmingen omhandler den konfronterende blant annet å dele informasjon med partiene, men hensikten er ikke å underbygge deres argumentasjon, men snarere å påvirke partiene til å endre deres synspunkter i saken (Beyers og Hanegraaff, 2017, s. 464). Interessegrupper er også avhengig av å sikre seg tilgang til beslutningstakere og beslutningsprosessen, og knytte kontakt med sentrale aktører innenfor disse. Dersom de velger å utelukkende benytte seg av en samarbeidende eller konfronterende tilnærming kan de risikere å fremmedgjøre fremtidige samarbeidspartnere. Det er derfor rimelig å anta at interessegrupper også vil ha kontakt med partier som ikke deler deres preferanser, og at de dermed vil benytte seg av både samarbeidende og konfronterende tilnærming. Som skissert tidligere, vil interessegruppene ha størst utbytte av å fokusere de konfronterende tilnærmingene på de partiene som er mest nærliggende deres egne preferanser. Interessegruppene vil altså ha størst utbytte av å ha kontakt med de pivotale beslutningstakerne i hver enkelt sak, og forsøke å få dem til å endre standpunkt, slik at det overlapper med interessegruppens. Dette leder til den tredje teoretiske forventingen:

H₃: Interessegrupper vil ha en høyere kontaktintensitet med representantene fra de pivotale partiene.

2.6 Betydningen av ressurser: Kontrollvariabel

Selv om interessegrupper har et bredt spekter av aktiviteter de kan benytte seg av i sitt påvirkningsarbeid ligger det allikevel en rekke begrensninger i omfanget gruppene kan benytte

seg av. En viktig begrensning er hvor store ressurser gruppen har tilgjengelig. Ressurser kan defineres som alt som kan benyttes for å påvirke en spesifikk avgjørelse eller valg av strategi hos et annet individ (Dahl, 1961 i Dür og Mateo, 2016, s. 23). Ressurser kan være i betydningen materielle ressurser som legger begrensinger på interessegruppers påvirkningsarbeid, i form av antall ansatte, antall medlemmer og andre økonomiske begrensinger. Ressursene interessegruppen rår over kan også være den ekspertisen eller informasjon gruppen kan bidra med.

De ikke-materielle formene for ressurser, informasjon, kan deles inn i to hovedtyper, teknisk og politisk informasjon. Teknisk informasjon bidrar til å redusere usikkerheten knyttet til konsekvensene ved et forslag. Denne typen informasjon er rettet inn mot å besvare spørsmål som for eksempel knytter seg til om et forslag er gjennomførbart, om forslaget kan oppnå de ønskede målsetningene, og hvilke kostnader som er knyttet til forslaget (Dür og Mateo, 2016, s. 24). Teknisk informasjon er avgjørende for beslutningstakere for at de skal kunne vurdere om et forslag er i overensstemmelse med deres ønskede utfall. Den andre typen informasjon, den politiske, bidrar til å redusere usikkerhet knyttet til velgernes preferanser, både om de er for eller imot forslaget og hvor viktig de anser at forslaget er (Dür og Mateo, 2016, s. 24).

Dür og Mateo (2016) peker på at informasjonen interessegrupper bidrar med, også kan være allment tilgjengelig, det dreier seg ikke kun om privat informasjon interessegruppene selv har innhentet. Det at en interessegruppe gir beslutningstakere offentlig tilgjengelig informasjon kan være et viktig bidrag da gruppene har spart beslutningstakerne for å innhente og prosessere informasjonen. Kostnaden, både tid og finansielle ressurser, knyttet til å innhente og sammenfatte informasjon er dermed viktige bidrag for beslutningstakere.

Det er knyttet en kostnad til alle aktiviteter en interessegruppe foretar seg. Hvor store finansielle ressurser en gruppe har tilgang til vil legge føringer på bredden i gruppens påvirkningsarbeid. Dette kan være rene administrative kostnader i koordinering av ulike aktiviteter eller av et spesifikt arrangement, men også ved innhenting av informasjon og utarbeidelse av rapporter. Det vil være rimelig å anta at størrelsen på de finansielle resursene en gruppe rår over, både når det kommer til økonomi og antall ansatte, vil legge begrensinger på hvor mange og hvilke aktiviteter de kan benytte seg av i deres påvirkningsarbeid.

Videre vil det være rimelig å anta at gruppetype spiller en rolle i tilgang til ressurser. Analysen vil basere seg på de samme antakelsene som er presentert av Dür og Mateo (2016, s. 24-27). Nærings- og handelsorganisasjoner vil ha en fordel når det kommer til detaljert informasjon knyttet til de ulike næringene de representerer, men de vil også kunne bidra med økonomisk informasjon knyttet til kostnadene ved et forslag. Når det kommer til sosiale bevegelser og borgergrupper vil disse kunne bidra med politisk informasjon. Dette argumentet baserer seg på at de i større grad enn næringslivsorganisasjoner har kontakt med velgere og dermed vil kunne samle politisk informasjon samt at de representerer sentrale interesser for velgerne. Disse to organisasjonstypene representerer ytterpunktene. Fagforeninger vil plassere seg imellom. Dette følger av at de både vil kunne bidra med teknisk informasjon fra bransjen de representerer, samtidig som de kan bidra med politisk informasjon på vegne av sine medlemmer.

Interessegruppens materielle ressurser er forventet å legge en ramme for interessegruppens påvirkningsarbeid. Dette innebærer at en ressurssterk interessegruppe vil kunne jobbe bredere enn en ressurs svak gruppe. Ressurser er dermed forventet å legge begrensninger på interessegruppens politiske påvirkningsarbeid knyttet til hypotesene presentert over og er dermed en viktig variabel å kontrollere for i analysen.

3. Metode og forskningsdesign

I dette kapitlet vil jeg redegjøre for den analytiske tilnærmingen for å besvare undersøkelsens problemstilling. Problemstillingen søkes besvart gjennom en komparativ casestudie av kontakten mellom norske politiske partier og interessegrupper i prosessen rundt åpning for petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Målet for undersøkelsen er å se på betydningen av ulike faktorer for kontaktintensiteten mellom interessegruppene og de politiske partiene. En vanlig kritikk av caseorienterte undersøkelser er at det inkorporeres for mange casespesifikke forhold i kausalsammenhengene, som bidrar til at caseorienterte studier tenderer til å ha en svak ytre validitet (Stokke, 2007, s. 501). På samme måte legger den intensive kunnskapen som kreves om de casene som inngår i den komparative undersøkelsen en begrensning på antall enheter som kan inngå i analysen. Kvalitativ komparativ analyse (QCA) tillater analyse av et større antall enheter sammenlignet med mer tradisjonelle former for kvalitative komparative undersøkelser. Videre muliggjør en QCA-analyse en logisk reduksjon slev om antall case er for få til å benyttes i en statistisk analyse (Stokke, 2007, s. 501). For å besvare analysens problemstilling vil jeg ta utgangspunkt i en rekke skriftlige kilder, som blant annet omhandler høringsvar som er sendt inn fra interessegruppene i prosessen rundt åpning for oljeleting og utvinning i Barentshavet sørøst, samt kilder for indirekte kontakt mellom interessegruppene og de politiske partiene, slik som leserbrev. Videre innhentes data gjennom semi-strukturerte intervjuer med de ulike aktørene. Det påfølgende kapitlet vil gjennomgå de metodiske elementene i en QCA-analyse samt hvordan denne metoden kan bidra til å gi et svar på analysens problemstilling. Jeg vil og redegjøre for populasjon og deretter gjennomgå datainnsamling og semi-strukturert eliteintervju med de ulike interessegruppene.

3.1 Begrunnelse for populasjon og utvalg

Analysens problemstilling skal besvares med utgangspunkt i oppgavens kasus om prosessen rundt forvaltningsarbeidet og petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Det er derfor nødvendig å identifisere hvilke interesseorganisasjoner som har engasjert seg i denne prosessen. Som vist tidligere i avsnitt 1.2 begynte dette for alvor å bli en aktualisert problemstilling med delelinjeavtalen mellom Norge og Russland i 2010, og den påfølgende oppdatering av forvaltningsplanen for det marine miljø i Barentshavet og utenfor Lofoten (Meld. St. 10 (2010-2011)).

I perioden som inngår i analysen, januar 2009 til juni 2015, har det blitt lagt frem fire stortingsmeldinger som omfatter petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. I tilknytning til disse har det blitt avholdt en rekke høringer hvor alle har mulighet til å sende inn høringssvar. Jeg har benyttet meg av Regjeringens høringsarkiv for å sette opp en oversikt over de innkomne høringssvarene. Listen over de innkomne høringssvarene gir en god oversikt over hvilke interessegrupper som har engasjert seg i petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst i perioden.

I tillegg til de fire stortingsmeldingene, har de ansvarlige departementene holdt tre høringer tilknyttet forvaltningsarbeidet i havområdet og utlysning av blokker i Barentshavet sørøst. Oversikten over hvem som deltok i høringen og deres høringssvar er hentet fra høringsarkivet til Regjeringen (Klima- og miljødepartementet, u.å.; Olje- og energidepartementet, u.å. a; Olje- og energidepartementet, u.å. b). Totalt kom det inn 166 høringssvar i de tre høringene som ble avholdt. Fra disse høringssvarene må interessegruppene skilles ut. I avsnitt 2.2 ble kriteriene som ligger til grunn for at en organisasjon skal kunne defineres som en interessegruppe gjennomgått. Disse kriteriene er (1) gruppen må ha en viss grad av formell organisering av et sett kollektive interesser på vegnen av deres medlemmer, (2) gruppen må drive politisk påvirkningsarbeid ovenfor myndigheter og folkevalgte organer, (3) gruppen kan ikke stille med egne kandidater til valg og, (4) gruppen kan ikke inngå som en del av statsapparatet eller offentlige myndigheter.

Fordelen ved å benytte høringsrundene til å velge ut organisasjonene til analysen er at det åpner for at informasjonen som fremkommer om interessegruppens standpunkter i intervjuene kan trianguleres med det som står skrevet i høringsuttalelsene. Gjennomgangen av høringssvarene viste at totalt 71 organisasjoner og bedrifter som faller innunder definisjonen av interesseorganisasjoner hadde sendt inn høringssvar til én eller flere høringer. Videre vil de interessegruppene som har deltatt i høringen bedrive et politisk påvirkningsarbeid, i alle fall gjennom å delta i den åpne høringsprosessen ref. punkt 2 over. Klüver (2011) benytter seg også av høringsuttalelser for å vurdere betydningen av interessekoalisjoner. Hun påpeker at høringsuttalelser og høringsrundene kan bidra til å hente ut interessegruppens primærstandpunkt, samtidig som høringer med mange innkomne uttalelser gir en bredde i utvalgte av interessegrupper samtidig som høringsdeltakelse fordrer en viss interesse for saksfeltet.

Grunnet oppgavens ressurser valgte jeg å foreta et utvalg blant interessegruppene presentert

over. Utvalget ble trukket på grunnlag av følgende kriterier: (1) interesseorganisasjonene må ha engasjert seg over tid og ha deltatt i minst to av de tre høringene og (2) interesseorganisasjonenes høringssvar må inneholde selvstendige bidrag og kan ikke henviser til andre interesseorganisasjoners høringssvar. Grunnlaget for det andre kriteriet ligger i en antakelse om at dersom organisasjonen lener seg på en annen interessegruppes uttalelse vil det i praksis innebære at de lar denne gruppen representere deres interesser, og at de dermed vil ha en lavere intensitet og omfang i deres påvirkningsarbeid. Grunnet oppgavens ressurser ønsker jeg først og fremst å se på interessegrupper som drev et aktivt påvirkningsarbeid. Med tanke på oppgavens problemstilling om hva som påvirker kontakten mellom interessegruppene og de politiske partiene anser jeg det som mest relevant og fokusere på de interessegruppene som leverte et selvstendig bidrag da jeg anser det som en rimelig antakelse at disse vil drive et aktivt påvirkningsarbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst.

Med utgangspunkt i det første kriteriet vil alle interesseorganisasjoner som kun har deltatt i en av høringene ikke bli inkludert i utvalget. Etter at disse er utelukket gjenstår det 15 interesseorganisasjoner. I tillegg er det seks bedrifter innen petroleumsindustrien som har deltatt i høringene. Disse faller litt utenfor definisjonen av en interessegruppe, men de kan allikevel drive med politisk påvirkning og jeg valgte derfor å også gjennomgå deres høringssuttalelser for å få en bedre oversikt over bredden av synspunkter i saken. Samtidig faller bedrifter innunder tre av de fire kriteriene for å kunne defineres som en interessegruppe, og de skiller seg kun ut ved at de ikke har medlemmer. Bedrifter vil og kunne føre et politisk påvirkningsarbeid og andre studier har inkludert denne type organisasjoner (eks. Klüver, 2011; Mahoney, 2007; Beyers et. al., 2009). Som det blir gjennomgått under var det kun en av interessegruppene som falt innunder utvalgskriteriene og jeg anser det av substansiell interesse å inkludere denne bedriften i utvalget. Tabell 3.1 gir en oversikt over de ulike interessegruppene som deltok i to eller flere høringer, mens Tabell 3.2 viser en oversikt over de ulike bedriftene som deltok.

Fordelene med denne utvalgsmetoden er at jeg får oversikt over interessegrupper som har engasjert seg i petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst over tid. Samtidig vil jeg kunne triangulere informasjonen om interessegruppens standpunkt med den informasjonen de deler i intervjuene og kunne vurdere og denne informasjonen samsvarer. Dette er gunstig for å kontrollere at informasjonen som blir gitt i intervjuet er i overensstemmelse med høringssuttalelsene og kan bidra til å styrke validiteten til intervjudataene (Gallagher, 2013, s.

194). Dette kan også gå motsatt vei ved at informantene har satt seg inn i innholdet i høringsuttalelsene før intervjuet og det er derfor ikke gitt at samsvar mellom informasjonen i høringsuttalelsen og intervjuet styrker validiteten.

Tabell 3.1 Interesseorganisasjoners deltakelse i åpen høring

Interessegruppe	MD 2010 ¹¹	OED 2013 ¹²	OED 2014 ¹³	Organisasjonstype
Fiskebåt ¹⁴	JA	JA	NEI	Næringslivsorganisasjon/Arbeidsgiverorganisasjon
Greenpeace	JA	JA	NEI	Ideellorganisasjon
Landsorganisasjonen i Norge	JA	JA	JA	Fagforening
Miljøstiftelsen Bellona	JA	JA	JA	Ideell organisasjon
Natur og Ungdom	JA	JA	NEI	Ideell organisasjon
Naturvernforbundet	JA	JA	NEI	Ideell organisasjon
Naturviterne	JA	JA	NEI	Fagforening
Norges Fiskarlag	JA	JA	JA	Næringslivsorganisasjon
Norges Rederiforbund	JA	JA	JA	Næringslivsorganisasjon/Arbeidsgiverorganisasjon
Norsk olje og gass ¹⁵	JA	JA	JA	Næringslivsorganisasjon/Arbeidsgiverorganisasjon
Norsk Ornitologisk Forening	JA	JA	NEI	Ideell organisasjon
Næringslivets Hovedorganisasjon	JA	JA	NEI	Arbeidsgiverorganisasjon
Petro Arctic	JA	JA	JA	Næringslivsorganisasjon
Tekna	JA	JA	NEI	Fagforening
WWF Verdens naturfond ¹⁶	JA	JA	NEI	Ideell organisasjon

¹¹ MD 2010: Høring - Oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten

¹² OED 2013: Høring - Konsekvensutredning etter petroleumsloven for åpningsprosessen for petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst

¹³ OED 2014: Høring - forslag om blokker til utlysning i 23. konsesjonsrunde

¹⁴ Tidligere Fiskebåtrederens forbund

¹⁵ Tidligere Oljeindustriens landsforening (OLF)

¹⁶ Tidligere WWF-Norge

Tabell 3.2 Bedrifters deltakelse i åpen høring

Bedriftsnavn	MD 2010¹⁷	OED 2013¹⁸	OED 2014¹⁹	Organisasjonstype
Bayerngas Norge AS ²⁰	JA	JA	JA	Bedrift
Conoco Phillips Norge/Skandinavia AS	JA	NEI	JA	Bedrift
Eni Norge AS	JA	JA	NEI	Bedrift
Maersk Oil Norway AS	Nei	JA	JA	Bedrift
Norske Shell AS	JA	JA	NEI	Bedrift
RWE Dea Norge AS	NEI	JA	JA	Bedrift

---

¹⁷ MD 2010: Høring - Oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten

¹⁸ OED 2013: Høring - Konsekvensutredning etter petroleumsloven for åpningsprosessen for petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst

¹⁹ OED 2014: Høring - forslag om blokker til utlysning i 23. konsesjonsrunde

²⁰ Nå Spirit Energy

Med hensyn til det andre utvalgsriteriet ble høringsuttalelsene til de gjenværende organisasjonene som deltok i to av tre høringer gjennomgått. Jeg vil derfor gjennomgå høringsuttalelsene og kommentere de organisasjonene som ikke oppfyller det andre utvalgsriteriet. Totalt er det fem organisasjoner som lener seg på en annen interesseorganisasjon i sin høringsuttalelse. Samtlige av disse er bedrifter innen petroleumsnæringen, og de gir sin støtte til høringsuttalelsen(e) fra Norsk olje og gass. De fem det gjelder er RWE Dea Norge AS, Maersk Oil Norway AS, Eni Norge AS, Norske Shell AS og Conoco Phillips Norge AS (RWE Dea Norge AS, 2014; Maersk Oil Norway AS, 2013; Eni Norge AS, 2010; Eni Norge AS, 2013; Norske Shell AS, 2010; Conoco Phillips Norge AS, 2010). På dette grunnlag vil fem av de seks bedriftene ekskluderes fra utvalget.

Det har kommet en rekke hørings svar fra Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). Disse er sendt fra ulike nivåer i organisasjonen, hvor blant annet NHO Finnmark, NHO Nordland, NHO Troms, NHO Reiseliv og NHO sin nasjonale/sentrale organisasjon. Til tross for at disse uttalelsene kan ansees å komme fra samme organisasjon, men i ulike ledd, velger jeg å ikke inkludere NHO i utvalget. Dette følger av at Norsk olje og gass er en landsforening i NHO som innebærer at de har ansvar for å ivareta medlemmenes bransjeinteresser innenfor deres saksfelt. Det vil derfor være naturlig at det er Norsk olje og gass som representerer NHO sine medlemmer innenfor petroleumsnæringen sine interesser i dette tilfellet. Dette kommer også frem av NHO sin høringsuttalelse hvor de henviser til Oljeindustriens landsforening sin uttalelse og supplerer med noen generelle kommentarer (NHO, 2010). Uttalelsene fra NHO, NHO Nordland, NHO Troms og NHO Reiseliv skiller seg ikke betydelig fra hørings svaret til Norsk olje og gass, og der de relaterer seg til analysens kasus gir de generelle bemerkninger som også er dekt av Norsk olje og gass sin uttalelse. Unntaket er NHO i Nordland og i Troms som gir noen bemerkninger rundt fordelene en åpning av havområdene vil gi for næringslivet i Nord-Norge. Deres uttalelse alene til høringen i 2010 er allikevel ikke tilstrekkelig til å inkludere NHO i analysen. På bakgrunn av redegjørelsen over vil utvalget for analysen bestå av følgende 15 interesseorganisasjoner som fremkommer av tabell 3.3.

Tabell 3.3 Utvalg av interesseorganisasjoner: 8 av 15 stilte til intervju

Organisasjon	Organisasjonstype	Intervjuet
Bayerngas Norge AS	Bedrift	NEI
Fiskebåt	Næringslivsorganisasjon/Arbeidsgiverorganisasjon	JA
Greenpeace	Ideell organisasjon	JA
Landsorganisasjonen i Norge	Fagforening	JA
Miljøstiftelsen Bellona	Ideell organisasjon	NEI
Natur og Ungdom	Ideell organisasjon	JA
Naturvernforbundet	Ideell organisasjon	JA
Naturviterne	Fagforening	JA
Norges Fiskarlag	Næringslivsorganisasjon	NEI
Norges Rederiforbund	Næringslivsorganisasjon/Arbeidsgiverorganisasjon	NEI
Norsk olje og gass	Næringslivsorganisasjon/Arbeidsgiverorganisasjon	JA
Norsk Ornitologisk Forening	Ideell organisasjon	NEI
Petro Arctic	Næringslivsorganisasjon	JA
Tekna	Fagforening	NEI
WWF Verdens naturfond	Ideell organisasjon	NEI

De 15 interesseorganisasjonene som er inkludert i utvalget dekker et bredt spekter av interesseorganisasjoner. I avsnitt 2.2 ble det trukket et skille mellom ulike typer interessegrupper. Hovedskillet går mellom de som søker å øke de materielle godene for organisasjonens medlemmer. Fagforeninger, arbeidsgiverorganisasjoner og bransjeorganisasjoner inngår i denne underkategorien av interessegrupper. Bransjeorganisasjoner representerer gjerne de kollektive interessene på vegne av medlemsbedriftene, men enkeltstående bedrifter vil også kunne fremme sine synspunkter på egne vegne. Den andre hovedkategorien av interessegrupper, de ideelle organisasjonene, inngår de interessegruppene som søker å fremme et allment gode slik som miljøvernorganisasjoner (Binderkrantz, 2005; Binderkrantz, 2014a, s. 18-21).

Av de 15 interessegruppene var det åtte som kunne stille til intervju som vist i tabell 3.3. Det er en ganske høy frafallsprosent, men likevel er det over halvparten av utvalget som har deltatt i studien. De åtte interessegruppene som ble intervjuet representerer derimot bredden i

populasjonen på en tilfredsstillende måte, hvor samtlige organisasjonstyper i populasjonen er representert. Unntaket er Bayerngas Norge, nå Spirit Energy, som representerer bedriftene innen petroleumsnæringen. Det kan diskuteres hvorvidt en bedrift kan inngå som en interessegruppe, men jeg valgte å henvende meg til dem da de falt innunder de øvrige utvalgsgruppene. Samtidig som de også kan drive et politisk påvirkningsarbeid og gjennom høringsrundene fremmet tydelige interesser. Årsaken til at enkelte interesseorganisasjoner ikke kunne stille til intervju er varierende. Tekna ønsket ikke å delta fordi de hadde jobbet lite med saken utover å delta i høringsrundene i 2010 og 2013. Dette betyr at gruppen dermed var mindre relevant for å besvare analysens problemstilling. Det samme gjaldt Norsk Ornitologisk Forening som påpekte i vår epostkorrespondanse at de ikke hadde fått arbeidet så mye med dette feltet som de hadde ønsket. Jeg ble satt i kontakt med en av deres tidligere ansatte som hadde jobbet med dette i perioden, men vedkommende hadde ikke anledning til å stille til intervju. I Norges Fiskarlag hadde de sentrale medarbeiderne fra perioden sluttet. De fikk anledning til å se på intervjuguiden og de kom frem til at de ikke hadde den nødvendige kunnskapen til å besvare flere av de sentrale spørsmålene. Felles for de to organisasjonene over er at det er begrenset hvor mye de ville kunne bidra med av substans i intervjuene og jeg vurderer det derfor slik at det ikke er et stort problem at de ikke er inkludert i analysen ettersom jeg ønsker å se på de gruppene som deltok aktivt i påvirkningsarbeidet og som kan redegjøre for hva dette arbeidet besto i. Dette følger av at informasjonen som ble samlet inn i intervjuene går detaljert inn på hvilke partirepresentanter organisasjonen var i kontakt med og intensiteten i denne kontakten, samtidig som motivasjonen bak kontakten med de ulike representantene ble belyst. Dette er informasjon som gjerne fordrer at informanten har vært tett på prosessen. Det var derfor en målsetning at informantene skulle ha en oversikt over helheten i organisasjonens arbeid da flere avdelinger og/eller medarbeidere kan ha vært involvert. Jeg ønsket derfor også å intervju informanter i ledelsesposisjoner eller andre som innehar en stilling med ansvar for organisasjonens påvirkningsarbeid på området.

Norges Rederiforbund ønsket ikke delta i prosjektet. De er en stor aktør på feltet og det ville ha vært en styrke å ha dem med i analysen. Videre er de også en ressurssterk organisasjon og jeg anser det som at de kunne gi et verdifullt bidrag til analysen. De to miljøorganisasjonene i utvalget som ikke er inkludert i analysen er WWF Verdens naturfond og Miljøstiftelsen Bellona. WWF hadde ikke ressurser til å delta i analysen grunnet andre prioriterte oppgaver. Jeg vurderer det allikevel slik etter å ha gjennomgått den informasjon jeg har tilgjengelig at deres bidrag kan ansees som ivaretatt av de andre miljøorganisasjonene i utvalget. Når det

gjelder Bellona fikk jeg aldri noen tilbakemelding på intervjuforespørselen. Det at Bellona ikke er inkludert i analysen anser jeg som en svakhet da flere av de andre miljøorganisasjonene gjennom intervjuene pekte på dem som en sentral aktør på feltet og i miljøbevegelsen sitt arbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet. De ble også pekt på som en av de mer ressurssterke miljøorganisasjonene som engasjerte seg i saken.²¹

Bayerngas Norge ble i 2017 sammenslått med olje- og gassdivisjonen i Centricas. På grunn av denne sammenslåingsprosessen og arbeidet med å finne en informant i organisasjonen som kjente til arbeidet til Bayerngas Norge på feltet hadde de ikke anledning til å stille til intervju før begynnelsen av mai 2018. Grunnet innleveringsfristen til masteroppgaven og for at jeg skulle ha tid til å ferdigstille analysen jeg meg nødt til å avslå intervjuet med Bayerngas Norge.

Med utgangspunkt i gjennomgangen over anser jeg at de organisasjonene som ble intervjuet, gir et helhetlig bilde av det påvirkningsarbeidet som har foregått rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst i perioden 2009-2015. Flere av interessegruppene som ikke kunne delta måtte avslå på grunn av at flere sentrale ansatte i perioden har sluttet i organisasjonen som var en forventet problemstilling knyttet til det å undersøke ting tilbake i tid. Enkelte av organisasjonene hadde bare deltatt i høringsrundene i departementet og ikke engasjert seg i saken utover dette. De er dermed heller ikke relevante enheter for analysen. En svakhet ved analysen er at Miljøstiftelsen Bellona og Norges Rederiforbund ikke hadde anledning til å delta da jeg anser disse som sentrale aktører som ville gitt et verdifullt bidrag til analysen. I sum anser jeg det allikevel slik at de organisasjonene som er inkludert i analysen bidrar til å gi et tilstrekkelig bilde, og vil kunne bidra til å besvare problemstillingen som ligger til grunn for analysen.

3.2 Semi-strukturert intervju

Analysens avhengige variabel *Kontaktintensitet* er basert på informasjon innhentet gjennom eliteintervjuer med de ulike interesseorganisasjonene. Intervjumaterialet vil også benyttes til å måle preferanseoverlapp mellom interessegruppene og de politiske partiene som inngår som en av de uavhengige variablene i analysen. Informasjonen som fremkommer om preferanseoverlapp vil sees i sammenheng med interessegruppenes høringsuttalelser og andre

---

²¹ Bellona peker i sin årsrapport fra 2015 på at de bruker mye tid på studentoppgaver og veiledning og at dette er ressurskrevende (Bellona, 2016, s. 21).

skriftlige kilder for å gi en helhetlig vurdering. Informasjonen om overlappende preferanser vil derfor delvis trianguleres med andre kilder.

Intervjuer kan benyttes til å innhente både kvalitative og kvantitative data, og er en kilde til både subjektive og objektive data på en og samme tid (Bryman, 2016, s. 209). Intervju er også en egnet metode for datainnsamling fordi kontakten mellom interessegrupper og de politiske partiene stort sett ikke er tilgjengelig fra andre kilder. Intervju er også egnet til å få frem hva organisasjonene mener om partikontakt og hvilke motiver som ligger til grunn for at ulike partier og partirepresentanter blir kontaktet, særlig når det kommer til den mer uformelle interaksjonen med partiene (Beyers, Braun, Marshall og De Bruycker, 2014, s. 176).

Jeg har valgt å gjennomføre semi-strukturerte intervjuer for å samle inn informasjonen knyttet til den avhengige variabelen i analysen samt dybdeinformasjon om hvordan interessegruppene har jobbet opp mot de politiske partiene rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Semi-strukturerte intervjuer sikrer at jeg vil kunne sammenligne på tvers av intervjuene samtidig som det åpnes for å innhente dybdeinformasjon. Intervjustilen er en kombinasjon av den strukturerte og den ustrukturerte intervjustilen. I likhet med et strukturert intervju foreligger det en intervjuguide som er basert på uttalte formeninger om hva jeg ønsker å undersøke. Styrken ved å gjennomføre et semi-strukturert intervju i denne analysen er at jeg i motsetning til et strukturert intervju har en større fleksibilitet i intervjuene til å følge opp ulike momenter som kommer frem i intervjuet (Martin, 2013, s.117). Denne fleksibiliteten følger også med den ustrukturerte intervjustilen hvor informanten selv deler det de anser som relevant informasjon, men her går dette på bekostning av sammenlignbarheten mellom intervjuene – noe som er helt avgjørende i denne analysen. Det ville derfor ikke vært hensiktsmessig å benytte et ustrukturert intervju, og jeg ville heller ikke hatt den samme kontrollen på den informasjonen som fremkom som i et strukturert eller semi-strukturert intervjuopplegg (Leech, Baumgartner, Berry, Hojnaci og Kimball, 2013, s. 210). Et strukturert intervjuopplegg ville også vært lite hensiktsmessig med tanke på den informasjonen jeg ønsker å samle inn. Gjennom et strukturert intervju får man data som er enkle å sammenligne på tvers av enheter og intervjuene er enkle å replisere (Bryman, 2016, s. 198). Strukturerte intervjuer er mest egnet når man skal sammenligne et stort antall enheter, men det egner seg dårligere dersom målet er å samle inn detaljert informasjon om enhetenes handlingsmønstre og dets bakenforliggende motiver, som er en viktig del av denne analysen.

Styrken ved semi-strukturerte intervjuer er at jeg sikrer sammenlignbarhet på tvers av intervjuene. Denne sammenlignbarheten er helt sentral når det kommer til QCA-analysen og for å konstruere utfallsvariabelen, *Kontaktintensitet*, som inneholder informasjon om kontaktformer og intensiteten i denne kontakten. Samtidig får jeg mulighet til å samle dybdeinformasjon fra informantene og har fleksibiliteten til å følge opp momenter som kommer frem i intervjuene. Dette vil også være fordelaktig da jeg vet det er variasjon i organisasjonsformer, samtidig som det kan være en større variasjon i arbeidsform.

I denne studien er informanter valgt ut på bakgrunn av deres formelle posisjon i organisasjonen, og omtales gjerne i litteraturen som eliter. Hvilke informanter man skal intervjuer er også relevant for valg av intervjustil. Informantene vil ha en særlig kunnskap og informasjon om problemstillingen man ønsker å belyse. Ved å benytte seg av et mer fleksibelt intervjuopplegg vil informantene kunne dele informasjon som ikke er allment tilgjengelig. Det vil derfor være hensiktsmessig med en viss grad av fleksibilitet og åpne spørsmål i intervjusituasjonen (Leech et. al, 2013, s. 210). Det å gjennomføre eliteintervjuer ga tilgang til verdifull informasjon, samtidig kan enkelte av temaene som ble tatt opp under intervjuet oppfattes som sensitivt. Det kan blant annet oppfattes som sensitivt å dele informasjon om interessegruppens strategibruk. Informantene kan også i enkelte tilfeller pynte på informasjonen de gir i intervjuet. Dette medfører at informasjonen man får bør behandles med kritisk sans (Bleich og Pekkanen, 2013). Eliteintervjuer fungerer særlig bra når målet er å avdekke systematisk informasjon om deltakernes faktiske handlinger i et spesifikt saksfelt som ligger nært i tid (Beckmann og Hall, 2013, s. 198). Slike intervjuer er særlig egnet når man fokuserer på informantens styrke, hvordan de handlet i et spesifikt tilfelle, snarer enn deres svakheter, tekke slutninger om deres empiriske og teoretiske grunnlag, som bør overlates til forskeren. De åtte intervjuene samsvarte i stor grad med tanke på det informasjonen som fremkom, det er derfor nærliggende å anta at dette bidrar til å styrke validiteten til de innsamlede dataene.

3.3 Intervjuobjektene

Totalt ble det gjennomført åtte eliteintervjuer med informanter fra ulike interesseorganisasjoner. Informantene ble valgt ut med utgangspunkt i deres stilling i organisasjonen, men organisasjonen hadde også mulighet påvirke hvilke informanter som stilte til intervju. Gjennom intervju av disse informantene fikk jeg tilgang til informasjon som ikke er tilgjengelig gjennom andre skriftlige kilder. En organisasjons politiske påvirkningsarbeid

foregår gjerne på tvers av en organisasjon og det vil være flere personer involvert i dette arbeidet. Utvelgelsen av informanter forsøkte å ta hensyn til dette ved å identifisere personer med særlig kjennskap til organisasjonens arbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst.

Alle interesseorganisasjonene ble kontaktet på e-post februar 2018, og informantene fikk selv velge tidspunkt for gjennomførelsen av intervjuet.²² I mailkorrespondansen ble det opplyst om formålet med prosjektet og hvorfor akkurat de ble forespurt om å delta. Det fulgte også med ett følgebrev som gikk nærmere inn på prosjektet og hvordan den innsamlede informasjonen ville behandles.²³ Intervjuguiden ble sendt ut etter vanlig god praksis på forhånd, men det var spesielt viktig i denne analysen da jeg var interessert forhold som ligger tilbake i tid og det vil derfor være en særlig fordel at informanten var kjent med innholdet i intervjuet på forhånd. Flere av informantene var heller ikke ansatt i organisasjonen i hele perioden som dekkes, og ved å sende ut spørsmålene på forhånd, fikk de mulighet til å forhøre seg om enkelte av spørsmålene i organisasjonen. Jeg valgte kun å intervjué én fra hver organisasjon, blant annet fordi det ble antydnet av organisasjonen at vedkommende var den riktige å snakke med på feltet. Jeg forsøkte også å intervjué informanter som satt høyt opp i organisasjonen og dermed hadde en helhetlig oversikt over deres politiske arbeid på feltet. Intervjuene ble gjennomført i løpet av mars måned og den første uken i april.²⁴ Det ble tatt opptak av samtlige intervjuer og, de ble transkribert av undertegnede. Videre har alle informanter fått sitatsjekk på direkte sitater i kontekst.

3.4 Intervjuguide

En intervjuguide gir en oversikt over hvilke spørsmål som inngår i intervjuet og en innledning som gjennomgår generell informasjon om studien samt informantens rettigheter. Da studien søker å se på interessegruppers kontakt med politiske partier i deres påvirkningsarbeid, vil også dette vies mye plass. Samtidig er det nødvendig å søke informasjon om hvilke strategier de har benyttet i deres påvirkningsarbeid og hvilken rolle partikontakt har spilt i dette. Intervjuguiden er bygd opp slik at den starter med en generell del, før den går videre til en mer spesifikk hoveddel som dekker de ulike aktivitetene interessegruppene kan benytte seg av.²⁵

---

²² Se oversikt over informanter i appendiks 8.1

²³ Se appendiks 8.2

²⁴ De fleste intervjuene ble gjennomført på informantens arbeidsplass i Oslo-området. Ett intervju ble holdt på en restaurant i Oslo, mens to intervjuer med henholdsvis Petro Arctic og Fiskebåt ble gjennomført over telefon da disse organisasjonene er lokalisert i andre deler av landet

²⁵ Se appendiks 8.3

Avslutningsvis følger en oppsummering som gjennomgår de ulike aktivitetene. Det er hensiktsmessig at intervjuguiden ikke inneholder for mange spørsmål både med tanke på tidsbruk men også for å sikre at man faktisk kommer gjennom guiden (Beckmann og Hall, 2013). Intervjuguiden endte derfor på ti spørsmål med tilhørende sonderingss spørsmål. De ti spørsmålene ble stilt på samme måte til samtlige informanter, mens sonderingss spørsmålene åpner for tilpasning til det enkelte intervju, både for å holde flyten i samtalen og for å sikre at den relevante informasjonen fremkommer i samtlige intervjuer, og ble benyttet ut i fra hvor utfyllende svaret på det opprinnelige spørsmålet var.

Siden intervjuer er en sosial interaksjon mellom informant og intervjuer valgte jeg å begynne rolig med et åpent spørsmål som gir stor frihet til informanten om hvordan de vil besvare spørsmålet, samtidig som det legger rammene for intervjuet. Leech et. al. (2013, s. 216) peker på at et slikt *grand tour* spørsmål er et av de viktigste spørsmålene i et eliteintervju og det kan bidra til å hente inn informasjon om hvordan saks konteksten har påvirket interessegruppens arbeid. Videre valgte jeg å ha et todelt innledende spørsmål der første del er veldig generelt og tar for seg hovedlinjene rundt organisasjonens arbeid rundt Barentshavet sørøst, mens del to konkretiserer temaet for intervjuet og går mer direkte på interessegruppens kontakt med de politiske partiene og deres representanter. Å konkretisere temaet innledningsvis, bidrar også til at samtalen ikke går bort fra temaet jeg ønsker å belyse. Hoveddelen av intervjuet gikk nærmere inn på hvordan organisasjonen har jobbet opp imot de politiske partiene rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst, der det ble stilt en rekke åpne spørsmål. Kontakten med de politiske partiene og intensiteten i denne kontakten var et gjennomgående moment gjennom hele intervjuet. Kontakt med partirepresentanter kan også sees på som det mest sensitive temaet, og jeg var påpasselig med ikke å spørre om navn på konkrete personer men holdt det på et generelt nivå ved å spørre om partitilhørighet og rolle i partiet. Dette er i seg selv ikke sensitiv informasjon, men informantene kan oppfatte dette som for nærgående på hvordan de arbeider og hvem de er i kontakt med. Mot slutten av intervjuet ble informantene bedt om å gjennomgå aktiviteter de hadde benyttet seg av i den konkrete saken. Denne delen fungerte som en kontroll for at samtlige relevante aktiviteter og kontaktpunkter med partiene ble dekket i intervjuet, og fungerte som en oppsummering mot slutten.

Siden målet for analysen er hva som påvirker kontakten mellom interessegrupper og politiske partier har jeg i tillegg til å samle informasjon om hvilke aktiviteter interessegruppene benyttet seg av i sitt politiske påvirkningsarbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst, og

samlet informasjon om hvilke partier og partirepresentanter de var i kontakt med. Siden målet er å se på hvorfor de ulike partiene ble kontaktet er også intensiteten i denne kontakten relevant. Perioden som dekkes av kasuset, 2009-2015, ligger litt tilbake i tid og det kan være vanskelig for informantene å gi en nøyaktig tallfesting på hvor mange ganger de var i kontakt med partirepresentantene, slik som medlemmene av Energi- og miljøkomiteen. Jeg valgte derfor å benytte meg av følgende fempunktsskala: aldri, svært sjelden, sjelden, ofte og svært ofte. Denne åpner for en viss grad av individuell tolkning hos informantene, men jeg opplevde at de sjelden hadde problemer eller innvendinger mot skalaen. Dersom de var usikre, ble de bedt om å sammenligne kontakten i denne saken med andre felt de arbeider med. Videre anser jeg det ikke som nødvendig med en nøyaktig tallfesting av kontakten, selv om dette hadde vært å foretrekke. Jeg mener at fem-punkts skalaen som ble benyttet ga et tilstrekkelig bilde av kontaktintensiteten med de ulike partsrepresentantene til at dataene vil kunne benyttes i analysen.

To spørsmål ble oppfattet som krevende av enkelte. Det første var at enkelte fant det vanskelig å plassere organisasjonen langs vekst-vern-aksen og kunne bare gi en generell tilbakemelding. Med tanke på at dette spørsmålet først og fremst var der for å kunne plassere organisasjonen i en interessekoalisjon, og at det kan sees i sammenheng med andre spørsmål som går på hvilke partier de oppfatter ligger nærmest sine egne preferanser rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst ser jeg dette som uproblematisk. Det andre spørsmålet som var vanskelig for flere, var å peke på den viktigste aktiviteten. Da jeg på forhånd så at dette kunne være vanskelig, hadde jeg åpnet for at de kunne rangere de tre viktigste aktivitetene i organisasjonens politiske påvirkningsarbeid. Også dette viste seg å være vanskelig for enkelte. Det at de ikke kunne gi en tydelig rangering er interessant i seg selv, videre kunne samtlige peke på flere aktiviteter de ser som sentrale og de ga en del supplerende informasjon.²⁶

Avslutningsvis vil jeg kommentere at det var svært formålstjenlig med et semi-strukturert intervjuopplegg da det ga muligheten til å tilpasse sonderingsspørsmålene til svarene informanten ga. Dette var kanskje særlig en fordel da jeg intervjuet et bredt spekter av interesseorganisasjoner som alle hadde en litt ulik tilnærming til sitt politiske påvirkningsarbeid.

---

²⁶ Ideelt sett ville jeg ha gjennomført pilotintervjuer for å kunne fange opp slike problemer tidligere.

3.5 Etiske problemstillinger og hensyn til informantene

Studien ble godkjent av Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) i februar 2018. Jeg har lagt vekt på at informantenes deltakelse i studien er frivillig og basert på informert samtykke. Informantene ble informert om de mest vesentlige momentene ved studien, og eventuelle spørsmål de måtte ha ble besvart enten i forkant eller rett etter intervjuet. Informantene ble informert om at de når som helst kan trekke seg fra studien både skriftlig gjennom følgebrevet og muntlig før intervjuet. De kunne også velge om de ønsket å bli sitert med navn. Informantene ble også gjort oppmerksomme på at de uttaler seg på vegne av organisasjonen. Det er også informert om at de kan være identifiserbare som følge av et lite utvalg, selv om de ikke fremstår med navn. Av de innsamlede dataene fremkommer det ikke personsensitiv informasjon det er grunnlag for å hemmeligholde. Allikevel kan det tenkes at informasjon om organisasjonens arbeidsmåter og strategibruk kan virke konkurransehemmende for organisasjonen. Informantene fikk derfor også sitatsjekk på direkte sitater, hvor de også fremgikk i kontekst. Med dette vil jeg vise at studien er gjennomført med åpenhet ovenfor informantene og deres bekreftelse på at informasjonen som er gjengitt ikke er misforstått.

3.6 Interesseorganisasjon- og partidyade

Enhetene som ligger til grunn for analysen er kontakten mellom politiske partier og interesseorganisasjoner. Mer konkret er det kontakten mellom den enkelte interesseorganisasjonen og de syv partiene som har vært representert på Stortinget i de to periodene. Den mulige kontakten mellom interesseorganisasjonen og de politiske partiene er organisert parvis i dyader. Som det fremkom av avsnitt 2.3 kan interesseorganisasjoner benytte seg av både direkte og indirekte aktiviteter i sitt politiske påvirkningsarbeid inn mot de politiske partiene. De direkte aktivitetene retter seg mot partiene og deres representanter. Som det ligger i begrepsbruken er det mer indirekte kontakt mellom partiene og interessegruppene i de ulike aktivitetene som inngår i de indirekte strategiene slik som presseoppslag, eller demonstrasjoner utenfor partienes landsmøter. Hver interesseorganisasjon har dermed syv dyader for kontakt med de politiske partiene. Det totale antall dyader kan beregnes ved $n*8$ hvor n indikerer antall interesseorganisasjoner. Totalt ble åtte interesseorganisasjoner intervjuet og det er totalt 56 dyader for kontakt mellom interesseorganisasjonene og de politiske partiene.²⁷

---

²⁷ For fullstendig oversikt over dyadene se avsnitt 5.6

3.7 Kvalitativ innholdsanalyse: Partiprogrammer

For å identifisere partienes preferanser knyttet til petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst, vil jeg gjennomføre en kvalitativ innholdsanalyse av partiprogrammene i perioden 2009-2013 og 2013-2017. Bratberg (2014, s. 87-88) peker på at studiet av partiprogrammer for å kartlegge ideologisk ståsted hos politiske aktører har flere fortrinn. For det første er de autoritative i sin fremstilling av partienes politiske ståsted og dermed representative for partiet som enhet. For det andre er partiprogrammene uttømmende da de dekker de fleste relevante politikkområder. For det tredje er partiprogrammene velegnet for sammenligning da de utarbeides i den samme perioden hvert fjerde år. Noen av problemene knyttet til sammenligning av partiprogrammer knytter seg til om begrepsbruken er konstant over tid og hvorvidt noen politikkområder og formuleringer beholdes som døde dogmer i programmet (ibid.). Dette er først og fremst en problemstilling som er gjeldende når man sammenligner partiprogrammer over lengre tidsperioder. Jeg anser disse utfordringene som mindre problematiske da jeg begrenser meg til programmene for to stortingsperioder og anser dette som en fruktbar fremgangsmåte for å vurdere partienes politiske preferanser rundt petroleumsutvinning i Barentshavet sørøst i perioden 2009-2015.

Fordelen med denne tilnærmingen er at den baserer seg på partienes uttalte holdninger i partiprogrammene. Derimot er det stilt spørsmål ved hvor egnet partiprogrammer er for å identifisere partienes holdninger på et sakfelt og deres faktiske handlinger, da programmene utarbeides før en stortingsperiode og de uttalte holdningene nødvendigvis ikke er de samme som partienes atferd tilsier i en gitt sak (Laver og Garry, 2000). Fremgangsmåten vil allikevel være tilstrekkelig til å gi et bilde av partienes holdning til petroleumsvirksomhet.

3.8 Kvalitativ komparativ analyse (QCA)

Den originale crisp set varianten av QCA (csQCA) bygger på det binære systemet i boolsk algebra, som bidrar til å strukturere dikotome variabler som uttrykker fullt medlemskap (1) eller fullt ikke-medlemskap (0), og analysen dreier seg om kausalkombinasjoner som konsistent leder til et gitt utfall (Ragin, 2008a; Stokke, 2007, s. 502). Videre er QCA godt egnet til å løse noen av de begrensingene som ligger i komparative undersøkelser med liten N. Store deler av de caseorienterte metodene bygger på Mills metoder om samsvar og forskjell, der begge metodene bygger på induktive tolkninger. Mills metode for samsvar er den enkleste av metodene, men også den som har høyest sannsynlighet til å lede frem til en uriktig empirisk generalisering. Metoden for samsvar går ut på at et utfall kun har et fåtall kausale

sammenhenger, og de egenskapene enhetene som undersøkes har til felles, vil være årsaken til utfallet (Ragin, 1987, s. 36). Problemet ved metoden for samsvar og metoden for forskjell er at de blir vanskeligere å gjennomføre ved introduksjonen av flere kasus til undersøkelsen som øker den kausale kompleksiteten. Den grunnleggende logikken i metoden enkel, dersom man vil finne årsaken (X) til et fenomen (Y) hos en rekke enheter må man først identifisere de tilfellene der Y forekommer, og deretter identifisere de årsakene som ligger før Y i tid og hvilke av disse enhetene har til felles. Den grunnleggende logikken for Mills samsvarsmetode er hvis X, så Y. I komparative analyser bygger metoden særlig på eliminering for å finne frem til en felles forklaringsvariabel (Ragin, 1987, s. 36-37).

Ragin (1987, s. 36-37) illustrerer denne fremgangsmåten ved å se på årsakene til bondeopprør (Y), basert på tilgjengelig informasjon om en rekke bondeopprør. Mulige årsaker (X) oppsummeres som hungersnød, rask kommersialisering av landbruket, en sterk middelklasse blant bøndene, og tradisjonalisme hos bøndene. Hvis ett av kasusene har alle de mulige kausale årsakene er det et spørsmål om hvilke av de fire årsakene som er den utløsende faktoren. Samsvarsmetoden innebærer at man undersøker de ulike kasusene av bondeopprør nærmere med det mål å eliminere en eller flere av de ulike forklaringsfaktorene. Hvis man for eksempel finner at det forekom et bondeopprør selv om man ikke hadde hungersnød kan denne faktoren elimineres som en mulig forklaring. Prosessen fortsetter til man ikke lenger kan eliminere mulige forklaringsfaktorer. Hvis man kommer frem til at alle kasusene kun har en rask industrialisering av landbruket som felles faktor vil man kunne konkludere med at dette er den utløsende årsaken til bondeopprør. Samsvarsmetoden har som utgangspunkt å finne egenskaper (X) ved et fenomen (Y), og identifisere hvilke av disse egenskapene som er konstant på tvers av alle tilfellene av fenomenet.

I eksempelet over er det fire faktorer som kan føre til bondeopprør, dette gir totalt 16 ulike kombinasjoner som kan lede til utfallet. Mulige kombinasjoner kan sees på som uttrykket 2^k , hvor enheten enten har eller ikke har en av faktorene, mens k angir antall faktorer. Samsvarsmetoden blir mer komplisert i tilfeller der flere ulike kombinasjoner av faktorer gir det samme utfallet. Videre blir dette mer uoversiktlig ved flere faktorer, eksempelet over hadde 16 mulige kombinasjoner av faktorene, ved introduksjon av en ny faktor vil antall mulige kombinasjoner dobles, $2^5=32$. Dette bidrar til at samsvarsmetoden er en god fremgangsmåte ved få kasus, med et lite antall faktorer som kan gi utfallet, metoden bryter derimot sammen ved høy kausal kompleksitet hvor det finnes flere ulike kombinasjoner som leder til det samme

utfallet, ved et høyt antall faktorer. Det er i disse tilfellene QCA er et egnet verktøy for å håndtere analyser av komplekse prosesser, hvor en kombinasjon flere ulike faktorer kan gi det samme utfallet (Ragin, 2008a). Dette er derimot en ren teoretisk fremgangsmåte og kan på så måte ikke sammenlignes med de to andre av Mills metoder.

Før jeg går videre til å forklare Mills indirekte metode, vil jeg gjennomgå Mills metode om forskjell. Metoden er bygd opp som et tankeeksperiment der man setter et empirisk kasus opp imot et tenkt kasus som representerer et idealtilfelle av fenomenet man ønsker å undersøke (Ragin, 1987, s. 39). Ved å sammenligne med et teoretisk kasus sørger man for at det kun er variasjon i den ene variabelen, og en endring i utfall vil vise effekten av denne variabelen. For eksempel kan man sammenligne ett faktisk bondeopprør med et teoretisk konstruert bondeopprør, på bakgrunn av kunnskap om bondeopprør generelt og underliggende teorier. Målet vil være å koble ulikheter mellom det faktiske kasuset og det teoretiske til ulikheter i utfall. En slik fremgangsmåte gjør det mulig å drøfte spesifikke egenskaper ved kasuset og hvordan disse bidro til å påvirke utfallet (Ragin, 1987, s. 39).

Ved Mills indirekte metode for forskjell gjennomføres metoden for samsvar i to sekvenser, først på de positive tilfellene der utfallet (Y) er tilstede for å identifisere de kausale mekanismene (X) og deretter på de negative tilfellene der X er tilstede men ikke utfallet (Y) (Ragin, 1987, s. 40-41). Metoden tar utgangspunkt i å identifisere forskjellen i hvilke egenskaper som er tilstede i de ulike casene med positivt og negativt utfall. Metoden bruker de negative kasusene til å styrke de slutningen som blir trukket om årsakene til utfallet i de positive kasusene. Metoden er teoridrevet der det er en forutsetning at man har kjennskap til de mekanismene som kan påvirke utfallet (Ragin, 1987, s. 41).

Problemet ved metoden for samsvar og metoden for forskjell er at de blir vanskeligere å gjennomføre ved introduksjonen av flere kasus til undersøkelsen som øker den kausale kompleksiteten.

Med tanke på analysens problemstilling hvor formålet er å undersøke hvordan hvilke faktorer som påvirker kontakten mellom interessegrupper og politiske partier og intensiteten i denne, vil jeg benytte en finere gradering av ideologisk nærhet og preferanseoverlapp enn hva som er mulig med dikotome variabler. Det vil derfor være nødvendig å benytte seg av en metodologisk videreutvikling av QCA, fuzzy set QCA (fsQCA). Denne metodologiske tilnærmingen gjør det

mulig å analysere flerverdivariabler, der grad av medlemskap kan variere mellom alle verdier mellom 0 og 1.

QCA tar utgangspunkt i at utfallet ikke utelukkende kan forklares ut i fra kun én årsaksvariabel og teknikken kan håndtere et kausalt mangfold. Det er derfor et nyttig verktøy til å kartlegge om én eller en kombinasjon av flere forklaringsvariabler fører til et spesifikt utfall. Teknikken baserer seg på analyse av mengderelasjoner. En mengde i QCA sammenheng kan forstås som en interesseorganisasjons vedvarende kontakt med de politiske partiene. Ragin (2008a, s. 14) peker på at mengder også kan være en delmengde, slik som antall ganger en interessegruppe tok kontakt med Høyre. Mengderelasjoner kan brukes for å vurdere årsakspåstander hvor egenskapen inngår som en delmengde i utfallet og gir en pålitelig vei til utfallet man ønsker å undersøke. Det kan tenkes at miljøorganisasjoner vil ha hyppig kontakt med miljøpartiene fordi de deler deres synspunkter om petroleumsutvinning i Barentshavet. Overlappende preferanser vil dermed være en delmengde i utfallet partikontakt.

I fsQCA transformeres utfalls- og forklaringsvariabelen til mengder hvor de ulike observasjonene tilskrives et medlemskap i de ulike mengdene. Som nevnt kan medlemskapet variere mellom alle verdier mellom 0 og 1, og inndelingen i mengder skal være basert på inngående og substansiell kunnskap om kasusene. I fsQCA er det uskarpe mengderelasjoner som behandles hvor de uskarpe mengdene fortsatt er egenskaper ved et case, men det er graderte medlemskapsverdier som uttrykker grad av medlemskap i en mengde (Ragin, 2008a). Videre kan grad av medlemskap være kontinuerlig, eller deles inn i et sett kategorier.

En QCA-analyse dreier seg om nødvendige og tilstrekkelige betingelser for å oppnå et bestemt utfall. Nødvendige betingelser handler om de betingelsene som er felles for alle tilfellene og som kreves for å gi utfallet, men de nødvendige betingelser vil sjelden alene føre til utfallet. Ragin (2008a) peker på at en nødvendig betingelser der hvor utfallet (Y) er en delmengde av (X). På den annen side er tilstrekkelige betingelser, altså de betingelsene som alltid leder til utfallet. I relasjon til delmengder vil en tilstrekkelig betingelse (X) være en delmengde av utfallet (Y). Målet vil være å avdekke konstante forbindelser mellom de teoretisk forankrede forklaringsvariablene og utfallet man søker å forklare (Ragin, 2008a).

3.9 Kausal kompleksitet

QCA-teknikken gjør det mulig å håndtere kausal kompleksitet og de tilstrekkelige betingelsene vil ofte være av størst interesse og relevans for den empiriske analysen. QCA legger også opp til at den kausale kompleksiteten modelleres direkte. Det vil være rimelig å anta at det har vært høy kontaktintensitet mellom interessegrupper og de politiske partier uten at det forekommer de nøyaktig samme verdiene på forklaringsvariablene. I lys av mengderelasjoner viser disse motstridende tilfellene at det finnes flere veier til det samme utfallet (Ragin, 2008a). I metoden benyttes også flere analyseverktøy som boolsk algebra og sannhetstabeller. Analysemetoden kan også klassifiseres som relativt sparsommelig da det, i likhet med andre samfunnsvitenskapelige metoder, er en avveining hvor høy grad av kompleksitet man ønsker og hvilken grad av forenkling av sosiale fenomener man kan gjennomføre. Kalibreringen av variablene vil belyses nærmere i kapittel 5.

QCA-teknikken har også en rekke svakheter. For det første vil en inndeling i medlemskapskategorier føre til tap av informasjon. Informasjonstapet vil være større ved få medlemskapskategorier. For det andre er resultatene av analysen vanskelige å verifisere og replisere. Videre er metoden sårbar for feil fra forskeren. Metoden fordrer derfor åpenhet rundt de vurderingene og valg som er tatt. Avslutningsvis kan metoden ikke benyttes for å predikere, men kan kun forklare årsaker i ettertid. Variablene i en QCA analyse må sees i sammenheng med hverandre som forklaring på årsaken, de kan ikke ses atskilt for å forklare utfallet. Fokuset ligger på å forstå hva som ledet til utfallet og ikke på den enkelte variabel sitt bidrag til å forklare enkelte deler av utfallet. QCA er også best egnet ved undersøkelser ved medium-N. Dette er de tilfellene hvor antall enheter er for stort til å gjennomføre en manuell komparativ analyse, men allikevel for få til å kunne analyserer statistisk.

4. Deskriptiv analyse og kalibrering av variabler

Kapittelet gir en deskriptiv analyse på bakgrunn av den empiriske dybdekunnskapen som er innhentet om interessegruppens politiske påvirkningsarbeid og deres kontakt med de politiske partiene. Hovedvekten av datamaterialet er samlet inn gjennom intervjuer med informanter i åtte ulike interessegrupper som har drevet et politisk påvirkningsarbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Dybdekunnskapen som fremkom av intervjuene er i kombinasjon med QCA-analysen helt sentralt for å kunne besvare oppgavens problemstilling.

Innledningsvis i kapittelet gjennomgår jeg beskrive interessegruppens politiske påvirkningsarbeid med fokus på hvilke aktiviteter de benytter og de vurderingene som ligger bak deres påvirkningsarbeid.

Kapittelets andre del omhandler partienes og interessegruppene sine preferanser knyttet til petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Denne gjennomgangen blir senere benyttet i kalibreringen av variablene.

4.1 Interessegruppers politiske påvirkningsarbeid

I avsnitt 2.3 ble det gjennomgått ulike aktiviteter interessegruppene kan benytte seg av i sin kontakt med de politiske partiene. I litteraturen deles disse aktivitetene in i to hovedkategorier. Fokuset for analysen er på interessegruppens kontakt med de politiske partiene og analysen avhengige variabel dekker de ulike kontaktformene og intensiteten i denne kontakten. Undre gjennomgår jeg de åtte interessegruppens bruk av de direkte og indirekte strategiene med utgangspunkt i informasjonen som fremkom av intervjuene. Jeg oppsummerer videre interessegruppens bruk av de ulike aktivitetene som inngår i de direkte og de indirekte strategiene.

De direkte strategiene omfatter de parlamentariske strategiene. I tillegg har jeg inkludert en kategori for partipolitiske strategier som omfatter kontakt med partiorganisasjonen. I intervjuene ble informantene bedt om å krysse av for de aktivitetene de hadde benyttet i sitt påvirkningsarbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst i perioden 2009-2015.²⁸ Tabell 4.1 oppsummerer aktivitetene knyttet til de direkte strategiene og hvilke av aktivitetene

---

²⁸ Se vedlegg 1 i intervjuguiden i appendiks 8.3

de ulike interessegruppene har benyttet seg av i sitt politiske påvirkningsarbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst.

Som det fremkommer av tabellen er det noe variasjon i hvordan de ulike interessegruppene har benyttet seg av de direkte strategiene i sin kontakt med de politiske partiene. Hovedbildet er likevel at dette er svært relevante aktiviteter for interessegruppene. Samlet benytter interessegruppene seg av samtlige av de ti aktivitetene under de direkte strategiene. Videre har alle interessegruppene delt informasjon med partienes stortingsgrupper og partiorganisasjoner. Det er variasjon i intensiteten i de ulike interessegruppenes kontakt med de politiske partiene, og denne er spesifisert i appendiks 8.6.

Tabell 4.1 Interessegruppens bruk av de direkte strategiene²⁹

	Fiskebåt	Greenpeace	LO	Natur og Ungdom	Naturvernforbundet	Naturviterne	Norsk olje og gass	Petro Arctic
Parlamentariske strategier								
Kontakt m/storingsrepresentanter	NEI	NEI	JA	JA	JA	NEI	JA	JA
Deltakelse i komitéhøring	NEI	JA	JA	JA	JA	NEI	JA	JA
Kontakt m/komitémedlem	NEI	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA
Kontakt m/komitéleder	NEI	JA	NEI	JA	JA	JA	JA	NEI
Kontakt m/ partienes talspersoner	NEI	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA
Dele informasjon med stortingsgruppen	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA
Partipolitiske strategier								
Kontakt med partiorganisasjonen (sentralt)	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA
Kontakt med partiorganisasjonen (regionalt)	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	JA
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	JA	NA	NA	NA	NA
Dele informasjon med partiorganisasjonen	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA
Antall aktiviteter brukt	3/10	7/10	7/10	9/10	8/10	6/10	8/10	8/10

Kilde: (Eiterjord, 2018; Tellnes, 2018; Randen Johnson, 2018; Maråk, 2018; Giæver, 2018; Hatløy, 2018; Norsk olje og gass, 2018; Lie, 2018 [Intervju]).

²⁹ For utfyllende informasjon om intensiteten i partikontakten til de ulike interessegruppene se appendiks 8.6.

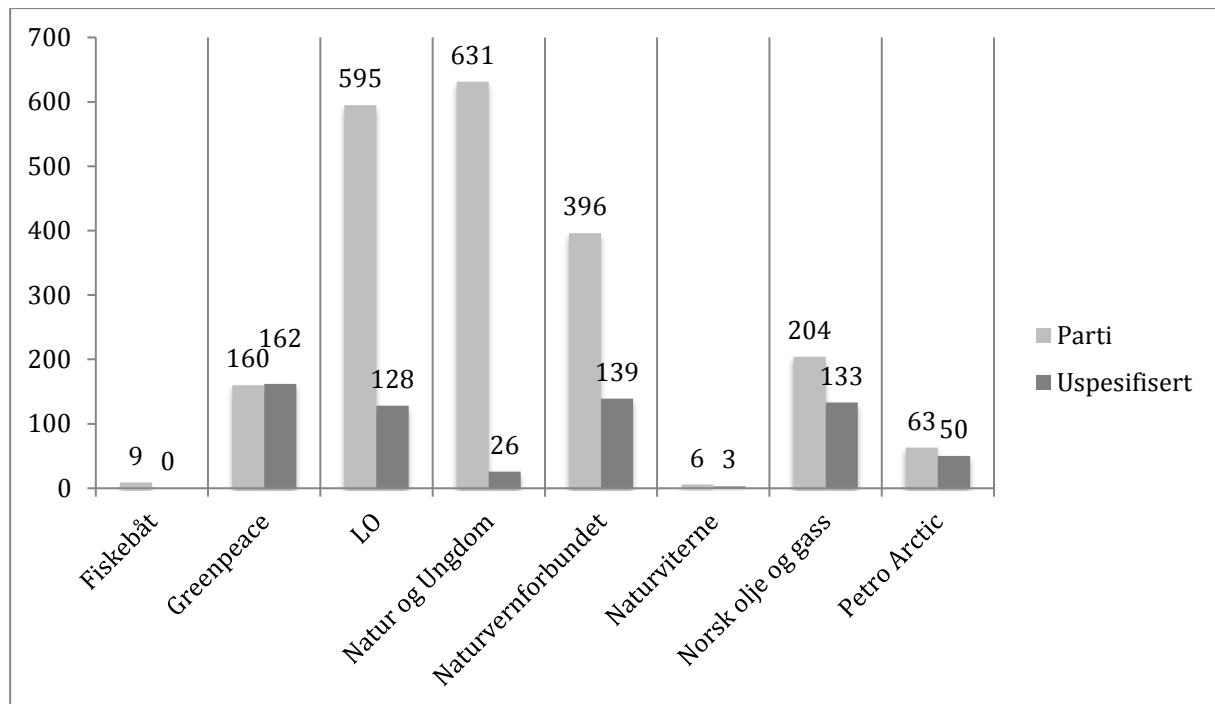
De indirekte strategiene som medie- og mobiliseringsstrategier har til felles at de bidrar til å skape oppmerksomhet om petroleumsvirksomhet i Barentshavet. De indirekte strategiene er også todelt mellom mediestrategier og mobiliseringsstrategier. Tabell 4.2 gir en oversikt over de ulike aktivitetene som inngår i de indirekte strategiene og interessegruppenes bruk av dem i kasuset petroleumsvirksomhet i Barentshavet.

Som det fremkommer av tabell 4.2, skiller interessegruppene seg mer fra hverandre når det kommer til bruk av de ulike aktivitetene som inngår i de indirekte strategiene. Det er kun redaksjonell omtale i aviser og arrangering av møter og konferanser som er benyttet av samtlige interessegrupper. Variasjonen i antall medieoppslag rettet inn mot partiene er stor mellom de ulike interessegruppene. Figur 4.1 viser en oversikt over interessegruppenes medieoppslag knyttet til petroleumsvirksomhet i Barentshavet i norske papiraviser i perioden for undersøkelsen. Videre så er det skilt mellom oppslag der partiene og interessegruppen omtales og oppslag hvor kun interessegruppen uttaler seg. Samtlige informanter pekte på media som viktige kanaler for å sette den politiske dagsorden. Informanten fra Naturvernforbundet pekte på at media er en viktig del av deres arbeid også utenfor de formelle påvirkningskanalene, og forklarer deres mediarbeid på følgende måte rundt arbeidet med oppdateringen av iskanten i Meld. St. 20 (2014-2015):

” Vi er en demokratisk folkelig organisasjon som prøver å engasjere flest mulig i saken. [...] I perioden hadde vi ganske mange innlegg både redaksjonelt innhold og våre egne innlegg. Media er en helt avgjørende del av Naturvernforbundet sitt arbeid” (Johnson, 2018 [intervju])

Natur og Ungdom peker på at mediene er en viktig resurs for å kunne sette den politiske dagsorden.

” Et av våre hovedformål for å komme i avisa er å sette den politiske dagsorden. Det er da du konfronterer politikerne og de må svare for seg.” (Eiterjord, 2018 [intervju]).

Figur 4.1 Interessegruppers medieoppslag i perioden 1. januar 2009 til 18. juni 2015 basert på eget Retriever-søk³⁰

Mediene spiller også en viktig rolle for næringslivsorganisasjonene. Norsk olje og gass peker på at mediene spiller en viktig rolle på to områder. For det første er det en viktig plattform for å sette dagsorden. Det andre er å følge opp det politiske ordskiftet hvor de ikke setter dagsorden, det informantene omtaler som den reaktive biten av deres mediearbeid (Norsk olje og gass, 2018 [intervju]).

Petro Arctic anser også media som en viktig del av deres arbeid i tillegg til egne plattformer på nett og sosiale medier.

” [Media] er en av kjernepunktene for å få frem vårt budskap [...] og mediene spiller en betydelig rolle i vår strategi.” (Giæver, 2018 [intervju]).

³⁰ For oversikt over interessegruppens medieoppslag rettet inn mot det enkelte parti og intensitet se appendiks 8.6

Tabell 4.2 Interessegruppers bruk av de indirekte strategiene³¹

	Fiskebåt	Greenpeace	LO	Natur og Ungdom	Naturvernforbundet	Naturviterne	Norsk olje og gass	Petro Arctic
Mediestrategier								
Sende ut pressemelding(er)	JA	JA	JA	JA	JA	NEI	JA	JA
Holde pressekonferanse(r)	NEI	JA	JA	NEI	NEI	NEI	NEI	JA
Redaksjonell omtale	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA
Publisere analyser og rapporter	JA	JA	JA	NEI	JA	NEI	JA	JA
Mobiliseringsstrategier								
Organisering av/deltakelse i demonstrasjoner	NEI	JA	NEI	JA	JA	JA	NEI	NEI
Oppfordre medlemmer til å skrive leserbrev og kronikker	JA	JA	NEI	JA	JA	JA	NEI	NEI
Sivil ulydighet	NEI	JA	NEI	JA	NEI	NEI	NEI	NEI
Arrangere møter og konferanser	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA
Underskriftskampanjer	NEI	JA	NEI	NEI	NEI	JA	NEI	NEI
Antall aktiviteter brukt	5/9	9/9	5/9	6/9	6/9	5/9	4/9	5/9

Kilde: (Eiterjord, 2018; Tellnes, 2018; Randen Johnson, 2018; Maråk, 2018; Giæver, 2018; Hatløy, 2018; Norsk olje og gass, 2018; Lie, 2018 [Intervju]).

³¹ For utfyllende informasjon om intensiteten i interessegruppens bruk av de indirekte strategiene se appendiks 8.6.

Fordi det er mange aktører som engasjerer seg i petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst og samtlige interessegrupper som ble intervjuet vektlegger redaksjonell omtale vil det også være krevende å få tilgang og oppslag, noe også Naturviterne påpeker:

” Det er viktig for [Naturviterne] å få saker frem i media og det kan være krevende siden vi er et lite forbund. [...] i denne saken var det krevende for oss å komme på med vårt budskap siden det var så mange aktører som engasjerte seg i saken.” (Hatløy, 2018 [intervju]).

En annen sentral del av de indirekte strategiene er mobiliseringsstrategier, det er innenfor denne strategien det er størst variasjon mellom interessegruppene som ble intervjuet. Her ligger det også en forklaring i at bruk av mobiliseringsstrategier ikke benyttes av samtlige organisasjonstyper. Det vil for eksempel være unaturlig for organisasjonene som representerer næringslivsinteresser, slik som Fiskebåt og Norsk olje og gass og organisere sine medlemmer i en demonstrasjon. Bruk av mobiliseringsstrategier handler også om hva man ønsker å oppnå. Aktiviteter som demonstrasjoner og sivilt ulydige aksjoner vil være mer naturlige virkemidler for de interessegruppene som ønsker å oppnå en endring av den eksisterende politikken fremfor de som vil videreføre den. Natur og Ungdom utdyper motivasjonen bak å gjennomføre demonstrasjoner og aksjoner på følgende måte:

” Aksjoner er viktige for å vise frem hva man jobber med og det kan få mer oppmerksomhet enn å skrive en høringsuttalelse. Det er kanskje organisering av demonstrasjoner som er det lille ekstra som skal til. For det finnes mange andre organisasjoner som møter politikere, men ikke alle organiserer aksjoner.” (Eiterjord, 2018 [intervju])

4.2 Partiene og interessegruppenes preferanser på petroleumsvirksomhet i

Barentshavet sørøst

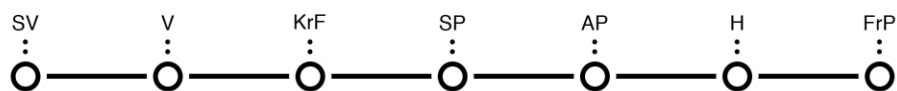
Spørsmålet om partienes synspunkter rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet må avklares for å kunne vurdere graden av overlappende preferanser mellom interessegruppene og partiene, og for å identifisere de pivotale beslutningstakerne. Jeg har valgt å ta utgangspunkt i partiprogrammene for de to stortingsperiodene som er dekket i analysen, henholdsvis perioden fra 2009-2013 og 2013-2017. Partiprogrammer er skrevet i brede og generelle formuleringer for at de i størst mulig grad skal kunne legge rammene for hvordan partiet skal handle i fireårsperioden, det er derfor sjelden man finner veldig klare formuleringer. Det kan være flere

grunner til dette, som at man ikke ønsker å binde seg i enkelte saker, men kanskje viktigst er at partiene ikke har oversikt over hva som vil være den politiske dagsorden i kommende periode når programmene formuleres og det er derfor mest hensiktsmessig å formulere seg i mer generelle termer for å ta høyde for uforutsette hendelser (Dalton, Farrell og McAllister, 2013, s. 114).

Med utgangspunkt i gjennomgangen av kvalitativ innholdsanalyse om gjennomgått i avsnitt 3.7 har jeg noen kriterier for hvordan partienes synspunkt rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet kartlegges. Det første er formuleringer i partiprogrammene som vektlegger åpning av nye områder være et punkt som klart plasserer partiene på en petroleumsvennlig side. På samme måte vil formuleringer som går på det motsatte, slik som at partiet er imot åpning av nye områder, plassere partiene i den andre enden av skalaen. Det andre kriteriet er formuleringer som går på å sikre forutsigbarhet for petroleumsnæringen som igjen vil plassere partiene i den petroleumsvennlige enden av skalaen. Avslutningsvis så vil styrken i ordbruken kunne bidra med sentral informasjon om vektleggingen av de ulike punktene, typiske skal og bør formuleringer som eksempler. Dette vil kunne bidra til å si noe om retning, men ikke styrkeforholdet mellom partiene.

Figur 4.2 viser partiene plassert ut i fra holdning til petroleumsvirksomhet etter en gjennomgang av partiprogrammene for perioden 2009-2013 og 2013-2017. Partiene som ønsker utfasing av norsk petroleumsvirksomhet er plassert til venstre på aksene, mens partiene blir mer positive til petroleumsvirksomhet jo lengere til høyre de står. Jeg har også triangulert figur 4.2 med Chapel Hill Expert Survey fra 2014 hvor de plasserte partiene i den samme rekkefølgen langs vekst-vern-aksen, som styrker troverdigheten til min fremstilling (Polk et. al., 2017).³²

Figur 4.2 Partiene plassert ut i fra preferanse til petroleumsutvinning

³² Partiene plassert langs vekst-vern-aksen fra Chapel Hill Expert Survey fra 2014 er fremstilt i vedlegg 2 i intervjuguiden i appendiks 8.3.

For utdypende gjennomgang og forklaring av den kvalitative innholdsanalysen se appendiks 8.5. Etter at de politiske preferansene til partiene rundt petroleumsvirksomhet er gjennomgått, er det være nødvendig å identifisere interessegruppens preferanser på feltet. Det neste avsnittet omhandler, dette med utgangspunkt i intervjudataene.

Vedrørende interessegruppens påvirkningsarbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst, ligger det preferanser knyttet til hva de ønsker å oppnå. I avsnitt 2.5 ble det gjennomgått hvordan interessegrupper vil fokusere på de partiene som er mest nærliggende deres preferanser og som kan bidra til å sikre flertall for deres synspunkter i Stortinget. For å kunne vurdere betydningen av politiske preferanseoverlapp og hvorvidt interessegruppene har kontakt med deres meningsmotstandere, er det nødvendig å gjennomgå interessegruppens eventuelle politiske preferanser.

Jeg begynner med å gjennomgå preferansene rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst til de tre miljøorganisasjonene – Greenpeace, Natur og Ungdom, og Naturvernforbundet. Samtlige av de tre miljøorganisasjonene påpeker at de arbeidet for å forhindre petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst.

” Primærstandpunktet har vært at vi ikke ønsker petroleumsvirksomhet i Barentshavet. Så vi ønsket at det ikke skal åpnes for oljevirksomhet.” (Johnson, 2018 [intervju]).

Videre påpeker både Natur og Ungdom og Naturvernforbundet at mye av deres arbeid rundt petroleumsvirksomhet har vært rettet inn mot Lofoten, Vesterålen og Senja (LoVeSe). For Natur og Ungdom sin del var arbeidet med Barentshavet sørøst i bakgrunnen av LoVeSe frem til valget i 2013. Etter at samarbeidsavtalen mellom Høyre, FrP, Venstre og KrF fastslo at dette området var vernet i fireårsperioden fokuserte Natur og Ungdom sitt petroleumsarbeid utelukkende på Barentshavet sørøst og den andre oppdateringen av forvaltningsplanen for havområdet (Eiterjord, 2018 [intervju]). Dette har medført at mye av aktivitetene rettet inn mot Barentshavet sørøst har kommet litt i bakgrunnen.

” Hovedfokuset fra Natur og Ungdom sin side var nok på Lofoten, Vesterålen og Senja fordi vi så at der kan vi få til noe. Det var større motstand mot oljeboring [og] lokal motstand mot oljeboring i området” (Eiterjord, 2018 [intervju]).

Frem mot den første oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten i Meld. St. 10 (2010-2011) lå fokuset til Naturvernforbundet på havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja. Det ble også påpekt at for å sikre at havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja ikke skulle åpnes var konsekvensen at prosessen for å åpne Barentshavet kunne startes.

” Det viktigste for oss var å sørge for at [Lofoten, Vesterålen og Senja] ikke skulle åpnes. Også er det slik at når man [...] har vunnet Lofoten, Vesterålen og Senja så har man tapt noe annet, og det var det som skjedde i 2011.” (Johnson, 2018 [intervju]).

Når det kommer til de to fagforeningene som ble intervjuet, LO og Naturviterne, har de to ulike preferanser knyttet til petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Naturviterne har også hatt størst fokus på å verne om havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja (Hatløy, 2018 [intervju]). De har også arbeidet for at åpning av nye områder skal være kunnskapsbasert og ta hensyn til andre næringer i havområdet slik som fiskerinæringen. Som informanten forklarer det;

” Når man er for vern mot olje så er man jo for vekst på andre områder” (Hatløy, 2018 [intervju]).

På den annen side svarer LO på spørsmålet om hva de ønsket å oppnå med sitt engasjement rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst med det standpunktet de har nedfelt i handlingsprogrammet for perioden:

” [...] LO hadde som mål å få åpnet alle stengte og uåpnede områder på norsk sokkel. Årsaken til det er selvfølgelig at det er en stor leverandørindustri og deler av den er rettet inn mot nybygg og det betyr at vi må gjøre nye funn.” (Lie, 2018 [intervju])

De tre siste organisasjonene som ble intervjuet representerer næringslivsinteressene på feltet. Jeg begynner med Fiskebåt som representerer interessene til den havgående fiskeflåten og representerer rundt 200 medlemsfartøy. I intervjuene blir det påpekt en interessant interessekonflikt mellom fiskeri- og petroleumsnæringen;

” Når det blir fremstilt som det er/har vært en lykkelig sameksistens mellom olje og fisk i bl.a. Nordsjøen, er det en beskrivelse fiskerne ikke kjenner seg igjen i. Historien viser at fisk har måttet vike for olje. Derfor er motstanden stor og Fiskebåt kompromissløse når det gjelder å verne viktige gyte- og oppvekstområder, samt viktige fiskefelt. I øvrige havområder der vi historisk har drevet fangst og fiske må det fastlegges at olje skal vike for fiskeriinteressene. Petroleumsvirksomhet bør heller ikke tillates i områder nær iskanten i Arktis.” (Maråk, 2018 [intervju]).

Det blir videre påpekt at dette har ligget til grunn for Fiskebåt sitt arbeid med petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst, men også andre havområder som ligger utenfor kaset for analysen, slik som Møreblokkene og Lofoten, Vesterålen og Senja. Deres klare standpunkt er å verne om viktige gyte- og næringsområder for fisk og fiskerinæringen og at dette ikke skal prioriteres ned til fordel for økt petroleumsutvinning i havområdene (Maråk, 2018 [Intervju]).

De to resterende interesseorganisasjonene representerer bedrifter innen petroleumsindustrien, innenfor utvinning og leverandørnæringen. Jeg begynner med Petro Arctic som er en interesseorganisasjon og leverandørnettverk for petroleumsvirksomheten i Nord-Norge og representerer 400 bedrifter i regionen. Petro Arctic sitt arbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet foregår på tre nivåer;

” Det ene vi jobber aktivt med er at vi er et leverandørnettverk til aktiviteten i Barentshavet. Det betyr at vi skal bidra med mest mulig business til våre medlemmer. Øke aktiviteten. Punkt to er at vi har et sterkt næringspolitisk arbeid. Hovedmålet er at vi skal bidra til en positiv petroleumsutvikling i nord. Det tredje er gjennomførelsen av prosjekter. Det kan variere fra studier opp mot et felt som skal bygges ut, til kartlegging av leverandører til et oljeselskap.” (Giæver, 2018 [Intervju]).

Videre nevnes det at, *”[...]det er viktig å sikre tilgang til attraktive områder i nord.”* (Giæver, 2018 [Intervju]).

Til slutt kom følgende frem gjennom intervjuet med Norsk olje og gass;

” Vårt utgangspunkt er å ha nye arealer på plass og det er en helt sentral forutsetning for petroleumsvirksomheten i Norge at det er nye og attraktive arealer som er gjort tilgjengelig. [...] noen arealer fremstår som svært lite attraktive på grunn av faktorer som dybde på vann, og Oljedirektoratet har skutt seismikk i området så man har et hovedbilde og det gjør at noen arealer fremstår som mer spennende enn de ellers ville vært” (Norsk olje og gass, 2018 [intervju]).

Hovedlinjene både hos Petro Arctic og Norsk olje og gass er å sikre tilgang til nye attraktive arealer for petroleumsindustrien. Samtidig vektlegger Petro Arctic også at petroleumsutvinning i nord skal ha positive ringvirkninger for industrien og leverandørnæringen. Tabell 4.3 gir en oppsummering av interesseorganisasjonenes primærstandpunkt rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst.

Tabell 4.3 Oppsummering av interessegruppens preferanser for petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst

Organisasjon	Preferanse
Fiskebåt	Ønsker ikke petroleumsvirksomhet i områder som går på bekostning av fiskerinæringen og viktige oppvekst- og gyteområder for fisk, inkludert Barentshavet sørøst.
Greenpeace	Ønsker ikke petroleumsvirksomhet i Barentshavet.
LO	Åpne alle stengte og uåpnede områder for petroleumsvirksomhet på norsk sokkel.
Natur og Ungdom	Ønsker ikke å åpne for petroleumsvirksomhet i Barentshavet og beholde en streng definisjon av iskanten.
Naturvernforbundet	Har ikke ønsket åpning for petroleumsvirksomhet i Barentshavet. Beholde en streng definisjon av iskanten.
Naturviterne	Bærekraftig og kunnskapsbasert tildeling av nye felt. Petroleumsutvinning skal ikke gå på bekostning av andre næringer.
Norsk olje og gass	Sikre tilgang til nye attraktive arealer for petroleumsvirksomhet.
Petro Arctic	Sikre tilgang til attraktive arealer for petroleumsvirksomhet og bidra til en positiv utvikling for petroleumsnæringen i Nord-Norge.

Dette avsnittet har gitt en gjennomgang av partienes preferanser til petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Dette ble gjort gjennom en kvalitativ innholdsanalyse av partiprogrammene for perioden 2009-2013 og 2013-2017. I avsnittet har interessegruppens preferanser på det samme området blitt presentert med utgangspunkt i den informasjonen som fremkom i intervjuene med informanter fra de åtte organisasjonene. Informasjonen om partienes og interessegruppens preferanser vil og senere bli benyttet i kalibreringen av forklaringsvariabelen *Preferanseoverlapp* i avsnitt 5.2. Den nest delen av kapittelet vil gjennomgå hvilke prioriteringer som ligger til grunn for interessegruppers kontakt med de politiske partiene.

4.3 Interessegruppens kontakt med de politiske partiene

Avslutningsvis er det spørsmålet om hvilke prioriteringer som ligger til grunn for hvilke partier interessegruppene tar kontakt med. Gjennom intervjuene peker samtlige informanter på at de gjør en vurdering av hvilke partier det er mest hensiktsmessig å kontakte, og hvor de kan få gjennomslag for sine synspunkter. Jeg vil her gjennomgå de ulike prioriteringene interessegruppene gjør.

Først så peker Greenpeace på at de generelt jobber mye opp mot industrien slik at de i fellesskap kan komme med løsninger de kan spille inn til regjering og Storting slik at det kan utarbeides politikk på området, og at de dermed er mer aktive i initiativfasen (Tellnes, 2018 [intervju]). Når det gjelder deres arbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst har de gjennomført en vurdering av hvor de kan få til mest. Det ble også påpekt at de generelt har mest kontakt med de partiene som er enige med dem for de kan fremme deres synspunkter. Det var derfor kontakt med SV når de satt i regjering og med Venstre og KrF når de var i vippeposisjon under Solberg I regjeringen. I tillegg så legger mange Greenpeace sine kampanjer på petroleumsvirksomhet i Barentshavet fokus på de indirekte strategiene og særlig bruk av bilder for å vise frem konsekvensene.

Natur og Ungdom også vurdert hvor de kan få gjennomslag og har vektlagt å ha kontakt med de mindre partiene, SV, Venstre og KrF i deres påvirkningsarbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. I tillegg så har de prioritert kontakt med Arbeiderpartiet rundt dette spørsmålet over lengre tid. Informanten utdyper begrunnelsen for kontakten med arbeiderpartiet på følgende måte:

” Av de store partiene så er det Arbeiderpartiet den interne motstanden mot oljeboring er sterkest. Den finnes i Høyre og FrP også, men det er Arbeiderpartiet vi ser på som enklest å påvirke.” (Eiterjord, 2018 [intervju])

I dette arbeidet har AUF vært en viktig samarbeidspartner med Natur og Ungdom da de tar kampen mot petroleumsvirksomhet internt i AP. De har også bidratt med informasjon om hvilke representanter både på stortinget og i partiorganisasjonen det vil være mest hensiktsmessig å ta kontakt med (ibid.).

Naturvernforbundet som den siste miljøorganisasjonen som ble intervjuet peker i likhet med de andre at det er en strategisk vurdering som ligger til grunn. Informanten utdyper også motivasjonen bak deres partikontakt slik:

” [...] vi bruker tid på de partiene som er enige med oss for å styrke dem. De trenger også våre argumenter. Vi har og ofte bedre kapasitet til å jobbe med saker enn hva [partiene] har. Særlig de mindre partiene.” (Johnson, 2018 [intervju])

Naturvernforbundet er også klare på at de vektlegger å dele informasjon med deres meningsfeller for å styrke deres informasjon. I tillegg til at de har kontakt med partiene som deler deres preferanser så vektlegger de også kontakt med de partiene som er mer usikre.

” Det kan være mye viktigere å ha møter med de partiene som kan vippe en sak enn de partiene vi er enige med, men for oss handler det også om å pleie de partiene.” (Johnson, 2018 [intervju])

Norsk olje og gass på sin side gjennomfører og en kartlegging av det politiske landskapet, og hvor man gjennom dette arbeid vil kunne identifisere de sentrale politikerne på området. Her peker informanten blant annet på å identifisere hvilke partier som er opinionsdannere, hvem sitter i Energi- og miljøkomiteen og hvilke av disse har komitéansvar, hvem er de sentrale aktørene i de store petroleumsfylkene (Norsk olje og gass, 2018 [intervju]). Som det ble vist tidligere i kapitlet er det også en viktig del av Norsk olje og gass sitt arbeid å holde på stabile rammebetingelser for petroleumsnæringen. Dette blir videreført i deres kontakt med partiene hvor:

” Det er veldig viktig for oss at det er bredt politisk eierskap til saksfeltet og at det ikke blir et saksfelt som domineres av enkeltstående statsråder eller politikere som kan gjøre ting som skader den stabiliteten og roen vi har rundt rammebetingelsene for næringen.”
(Norsk olje og gass, 2018 [intervju])

Sist har vi Fiskebåt som interessegruppen for fiskeriinteressene. I likhet med de øvrige gjør de også en politisk kartlegging, og de tar kontakt med partier som er deres meningsfeller og deres meningsmotstandere for å fremme deres synspunkter. Informanten gir følgende utdypning av deres prioriteringer for partikontakt:

” Det er klart man kartlegger det politiske terrenget og bruker ressursene der det er mest påtrengende. Det er vippepartiene som styrer oljepolitikken i en viss utstrekning, og det er naturligvis noe vi må ta hensyn til i vårt påvirkningsarbeid i disse spørsmålene. Men det er klart at vi også gir våre klare meldinger til de mer utbygningsvennlige partiene som for eksempel Høyre og Arbeiderpartiet. Både for å bremse dem og for at de skal ha forståelse for våre synspunkter og ta hensyn til vår næringsvirksomhet størst mulig grad.” (Maråk, 2018 [intervju]).

5. Kalibrering av variabler

Kapittelet vil gjennomgå kalibreringen av analysens utfallsvariabel, *Kontaktintensitet* og de tre forklaringsvariablene *Preferanseoverlapp*, *Privilegert* og *Pivotal beslutningstaker*. Avslutningsvis vil kontrollvariabelen *Ressurser* kalibreres før den samlede datamatriksen presenteres.

Fremgangsmåten i fsQCA er som nevnt å benytte mengderelasjoner til å analysere sammenhengen mellom forklaringsvariablene og utfallet. Dette gjøres gjennom kalibrering av variablene. Kalibreringen bygger på kvalitative vurderinger av hvilke kriterier som gir et høyt eller lavt medlemskap i de bestemte mengdene, og vurderingen gjøres ved å etablere kvalitative ankere (Ragin, 2008a). Analyser med flerverdivariabler og uskarpe mengder kan være upresise og lite valide. Det tillater allikevel en gradering hvor man gjennom en substansiell vurdering kommer med en inndeling i medlemskap. Disse kvalitative ankerne baseres på det som er tilgjengelig av substansiell kunnskap om kasuset og skal sikre undersøkelsen validitet gjennom en gradering av indikatorene som skal gjenspeile den substansielle kunnskapen. Kalibreringens styrke vurderes ut ifra hvorvidt overgangspunktene reflekterer det forskeren vet om begrepet og det underliggende kasuset. Det forutsettes derfor en åpenhet i denne vurderingen. Kalibreringen av medlemskap må derfor følge allmenne oppfatninger av en egenskap, dersom dette ikke er tilstede vil det kunne stilles spørsmål til resultatenes validitet (Ragin, 2008a, s. 80).

Kalibreringen og de kvalitative ankerene gjør det mulig å skille mellom relevant og irrelevant variasjon i variablene (Ragin, 2008a, s. 30). Denne variasjonen bestemmes ved å sette kuttpunkter innenfor et gitt begrep eller kategori, hvor det avgjøres hva som kreves for at et tilfelle er innenfor eller utenfor en bestemt kategori. Hensikten er å se på hvilke iboende dimensjoner i en egenskap som er viktigst. En åpen og velbegrunnet kalibrering av variablene sørger for transparens og etterprøvbarehet av analysen.

Kalibreringsmetoden vil som nevnt ta utgangspunkt i forskerens gruppering av kasusene ut i fra deres grad av medlemskap. Disse grupperingene skal være basert på empirisk og substantiv kunnskap og jeg velger å inndele kasusene i følgende kategorier:

1.0 – Fullt medlemskap

0.67 – Mer innenfor enn utenfor

0.33 – Mer utenfor enn innenfor

0.0 – Fullt ikke-medlemskap

Fordelen med en inndeling i fire verdier er at det holder fuzzy settet enkelt, samtidig er det særlig nyttig i situasjoner der det foreligger mye informasjon om kasusene, men den er ikke systematisk og klart sammenlignbar mellom kasusene i analysen (Ragin, 2008a, s. 31). Samtidig gir fsQCA er mer nyansert kalibrering.

5.1 Interessegruppers kontakt med de politiske partiene: Kalibrering av utfallsvariabel *Kontaktintensitet*

Analysen søker å besvare hvilke faktorer som påvirker interessegruppers kontakt med de politiske partiene og intensiteten i denne. Overordnet vil denne kontakten sies å være et resultat av et ønske om å få gjennomslag for organisasjonens synspunkter. Partikontakt er derfor også et viktig element i organisasjonenes politiske påvirkningsarbeid. Som en del av analysens teoretiske rammeverk ble det presentert en oversikt over ulike direkte og indirekte aktiviteter interessegrupper kan benytte seg av i deres påvirkningsarbeid. I analysen vil det være disse kontaktformene og intensiteten i kontakten mellom interessegruppene og de politiske partiene som vil utgjøre utfallsvariabelen. Det vil derfor også være nødvendig å avklare hvilke av aktivitetene som vil være relevant for den videre analysen. Den neste delen vil gjennomgå de ulike strategiene og tilhørende aktiviteter og gi en vurdering av deres relevans for analysen og hvorvidt de kan bidra til å besvare oppgavens problemstilling. I forbindelse med kalibreringen av variabelen vil det være nødvendig å komme med noen kriterier for hva som innebærer en høy kontaktintensitet og hvilke aktiviteter som er relevant for å måle kontakten mellom interesseorganisasjonene og partiene. For det første kan det trekkes et hovedskille mellom de direkte strategiene som henvender seg direkte til beslutningstakeren og de indirekte strategiene. Men det er også nødvendig å vekte (rangere) de ulike aktivitetene da det i et politisk påvirkningsarbeid kan være viktigere å gjennomføre enkelte aktiviteter enn andre. I denne rangeringen vil ingen indirekte strategier komme over et medlemskap høyere enn 0.33.

Jeg vil derfor ta utgangspunkt i hvilke aktiviteter organisasjonene må anta er hensiktsmessig for å få gjennomslag eller fremme organisasjonens synspunkter. De direkte strategiene vektet høyt da disse som nevnt innebærer en direkte kontakt med partiene og partirepresentantene. Som nevnt i avsnitt 2.3 vil aktiviteter som inngår i den administrative strategien ikke inkluderes i analysen. Dette følger av analysens fokus ligger på kontakten mellom partiene og interessegruppene, dermed vil ikke interessegruppers kontakt med statsadministrasjonen være relevant for analysen. Det er også kun aktiviteter som kan kobles direkte til et parti enten direkte eller indirekte som vil inkluderes, dermed vil slikt som å gjennomføre en underskriftskampanje ikke inkluderes.

Kalibreringen av utfallsvariabelen *Kontaktintensitet* vil ta utgangspunkt i to dimensjoner. For det første spiller det en rolle hvor nær beslutningen partirepresentanten er. Det vil for eksempel være viktigere å ta kontakt med et medlem av Energi- og miljøkomiteén enn en menig stortingsrepresentant. For det andre vil hyppigheten i denne kontakten vektlegges, dette relaterer seg til middels eller høy verdi på nærhet til beslutningen. De ulike tersklene er vist i tabell 5.1. Her vises hvem interessegruppen kontakter og hvilken prioritet disse har med tanke på nærhet til beslutningen. Hvor en høy prioritet indikerer at interessegrupper er i kontakt med partirepresentanter som sitter tett på beslutningen, mens en lav indikerer en indirekte kontakt med partiene og deres representanter. Når det gjelder hyppighet så ble informantene i intervjuene bedt om å spesifisere hyppigheten i kontakten ut i fra en fempunktsskala: aldri, svært sjelden, sjelden, ofte, svært ofte. I de tilfellene de aldri har vært i kontakt med et parti vil ikke inkluderes i kalibreringen da null-verdier ikke tas med i denne. Kuttunktet på hyppighet er satt mellom sjelden og ofte da hovedvekten av kontakten er plassert i dette sjiktet. En lav hyppighet i tabell 5.1 indikerer en kontaktintensitet på svært sjelden til sjelden, mens en høy hyppighet indikerer ofte til svært ofte.

Det er enkelte av aktivitetene som ble presentert i avsnitt 2.3 som ikke vil inkluderes i analysen. For det første er ikke streik relevant for denne analysen. Dette følger av at streikeretten er regulert i Norge og vil først og fremst benyttes som virkemiddel ved brudd i forhandlinger om tariffavtale, mellom arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner. På dette grunnlag vil streik ikke være en relevant aktivitet for denne analysen. Videre vil distribuering av løpesedler og brosjyrer om saken utgå fra kontaktvariabelen. Dette er en aktivitet som går mest på å informere befolkningen, jeg mener også at informasjon som vil fremgå av denne aktiviteten vil deles med partiene gjennom andre kanaler, både de formelle gjennom høringer og den uformelle kontakten

mellom organisasjonene og partiene. Avslutningsvis vil kontakt med journalister også utgå siden denne kontakten ført og fremst skal lede ut til redaksjonell omtale som er ivaretatt gjennom mediasøket. De tilfellene hvor kontakten med en journalist ikke ledet til redaksjonell omtale vil heller ikke være relevant for denne analysen da det ikke omfatter partikontakt.

Den neste delen vil gjennomgå tersklene for kalibreringen gjengitt i tabell 5.1 for hver enkelt kombinasjon i de ulike rutene av tabellen. En prioritering som også spiller inn er hvor hovedvekten av interessegruppens kontakt ligger med tanke på hvilken prioritet kontaktformen har.

Tabell 5.1 Kalibrering av forklaringsvariabel: *Kontaktintensitet*

Kontaktintensitet		Kontaktens nærhet til beslutningen		
		Lav	Middels	Høy
Hyppighet	Lav	0	0.33	0.67
	Høy	0.33	0.67	1

I den første ruten for lav hyppighet og lav nærhet er de tilfellene som ikke har hatt noen form for kontakt med noen av de politiske partiene og deres representanter, eller har benyttet seg av indirekte kontakt i et marginalt omfang. Disse tilfellene vil gis medlemskap 0 – fullt ikke-medlemskap. Aktivitetene som prioriteres lavt med tanke på nærhet til beslutningen er pressemeldinger og pressekonferanser, publisere analyser og rapporter, oppfordre medlemmer til redaksjonell omtale, arrangere møter og konferanser og underskriftskampanjer, redaksjonell omtale, sivil ulydighet og demonstrasjoner dersom det retter seg mot et spesifikt parti. Gjennom intervjuene var det ingen av disse aktivitetene utover redaksjonell omtale som direkte henvende seg til spesifikke partier og deres representanter. Det er dermed kun redaksjonell omtale som vil inkluderes da de andre aktivitetene ikke bidrar til å belyse oppgavens problemstillinger da de ikke omfatter partikontakt eller kan knyttes til spesifikke partier. Utover de dyadene som ikke har henvendt seg til noen av partienes representanter direkte eller indirekte har enkelte av interessegruppene kun hatt redaksjonell omtale hvor også partiene er nevnt. For at denne aktiviteten innunder mediestrategien skal kunne ansees som høy setter jeg terskelen for antall medieutspill i perioden på over 50 oppslag. Dette innebærer at under 50 medieoppslag hvor parti og interessegruppe er nevnt i perioden 1. Januar 2009 til 18. Juni 2015 anses som en lav

hyppighet. Det er totalt 11 interessegruppe-parti dyader som tildeles medlemskapet 0 – fullt ikke-medlemskap.

I den neste ruten for kun bruk av aktiviteter med lav prioritet og høy hyppighet, gis et medlemskap på 0.33, er interessegruppene som ellers kun har benyttet seg av redaksjonell omtale og har fått over 50 oppslag på trykk i perioden. Denne terskelen for redaksjonell omtale følger av at den går for hele perioden og for at jeg skal kunne anse dette som høy hyppighet må de ha hatt flere enn 50 oppslag i perioden januar 2009 til juni 2015. Samlet sett så summerer dette seg til litt i underkant av 10 medieutspill per år. Det krever derimot at man har en viss hyppighet i sin mediekontakt. Det er ingen observerte tilfeller av dette i de innsamlede dataene.

Den neste ruten omfatter de aktivitetene med en middels nærhet til beslutningen og lav hyppighet med medlemskap på 0.33. De middels aktivitetene omfatter å dele informasjon med partiorganisasjonen, kontakt med ungdomsparti, kontakt med regional eller sentral partiorganisasjon, kontakt med lederen av Energi- og miljøkomiteen og kontakt med stortingsrepresentanter.

For å kommentere kontakten med øvrige stortingsrepresentanter som ikke er representert i Energi- og miljøkomiteen nærmere kan dette være nyttig selv om innstillingen og debatten i Energi- og miljøkomiteen ofte er førende for vedtaket i Stortinget. Kontakt med de øvrige stortingsrepresentantene kan fortsatt være en viktig aktivitet for interesseorganisasjonene. Med tanke på det underliggende kaset for studien er det enkelte av landets fylker som har særlige interesser i saken om petroleumsvirksomhet i Barentshavet. Det kan derfor tenkes at for eksempel stortingsbenken fra Finnmark og Troms som berørte fylker, vil være særlig viktig å kontakte for å fremme organisasjonens synspunkter som igjen kan ta disse med til partienes stortingsgrupper.

Kontakt med lederen av Energi- og miljøkomiteen ansees som noe mindre viktig i et politisk påvirkningsarbeid. Komitelederen representerer derimot noe større enn partiet vedkommende kommer fra. Komitelederen innehar en formell posisjon på Stortinget og kontakt med vedkommende handler derfor også om å vise respekt for institusjonen og rollen, som handler om mer enn kun kontakt med partiet lederen utgår fra. I feltet for de som har kontakt med de partirepresentantene og aktivitetene med en middel rangering med lav hyppighet er det 13 observerte tilfeller. For å kommentere Fiskebåt sin partikontakt nærmere vil deres kontakt med

partiene tildeles et medlemskap på 0.33. Dette følger av at hovedvekten av deres partikontakt har lav hyppighet og er med representantene som har en middels rangering.

Det fjerde feltet i tabellen som gjennomgår kalibreringen av utfallsvariabelen omfatter de tilfellene som har en høy kontakthypighet med de partirepresentantene og aktivitetene som har en middel rangering. Det er ingen av dyadene som får medlemskapet 0.67 på bakgrunn av denne kombinasjonen. Jeg vil derfor ikke belyse denne nærmere.

Neste felt dekker de aktivitetene med en høy rangering. Disse omfatter kontakt med partsrepresentanter som sitter tett på beslutningsprosessen og aktiviteten som går direkte på å forme utfallet. Først vil kontakt med partienes representanter i Energi- og miljøkomiteen være viktig, siden dette er den ansvarlige fagkomiteen på Stortinget for de stortingsmeldingene som er omfattet av analysen. Det er også i fagkomiteen mye av det politiske grunnarbeidet og debatten foregår, og sakene er gjerne ferdig debattert når de kommer til plenumssesjonene i Stortinget. Komitemedlemmene opptre som aktører på vegne av sine partier i fagkomitéen og stortingsgruppen og deres komitémedlemmer opptre gjerne samstemt (Rommetvedt, 2011, s. 134). I tillegg til komitémedlemmene prioriteres også kontakt med partienes talspersoner høyt. Disse er ofte profilerte politikere på feltet og i partiet, og de kan derfor sees på som en viktig partner for interesseorganisasjonene når de skal fremme sine synspunkter. Den siste aktivitet som prioriteres høy er å dele informasjon med partienes stortingsgrupper. De interessegruppene som får medlemskapet 0.67 har en høy kontakthypighet på de middels rangerte aktivitetene og en lav hyppighet på de høyt prioriterte aktivitetene. Det er totalt 13 dyader som får tildelt medlemskapet 0.67 i dette feltet.

Avslutningsvis tildeles medlemskapet 1 de interessegruppene som har hatt en høy kontakthypighet i de aktivitetene som prioriteres høyt. Aktivitetene som inngår her er gjennomgått i avsnittet over. Samlet er det 19 dyader som tildeles medlemskapet 1 på deres kontakt med partier.

Med utgangspunkt i kalibreringen gjennomført over er de 56 interessegruppe-parti dyadene tildelt følgende medlemskap på utfallsvariabelen *Kontaktintensitet* som vist i tabell 5.2.³³

---

³³ Oversikt over det fullstendige datagrunnlaget og kalibreringen fremgår av appendiks 8.4

Tabell 5.2 Medlemskap i utfallsvariabel: *Kontaktintensitet*

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP
Fiskebåt	0.33	0.33	0.33	0.33	0.67	0.33	0
Greenpeace	0.67	0	0.33	0.67	0.67	0	0
LO	1	1	1	1	1	1	1
Natur og Ungdom	1	1	0.67	1	1	0.67	0.33
Naturvernforbundet	1	1	0.67	1	1	0.33	0.33
Naturviterne	0	0	0.33	0.33	0.33	0	0
Norsk olje og gass	0.67	1	1	0.67	0.67	1	1
Petro Arctic	0	0.67	0.33	0	0	0.67	0.67

5.2 Preferanseoverlapp mellom interessegruppene og partiene: Kalibrering av forklaringsvariabel *Preferanseoverlapp*

I avsnitt 2.5 ble det gjennomgått ulike tilnærminger for å vurdere graden av overlappende preferanser mellom interessegruppene og de politiske partiene. Som nevnt vil jeg benytte meg av *preference attainment* for å måle preferanseoverlapp mellom interessegruppene og de politiske partiene. Den metodiske tilnærmingen vil basere seg på å sammenligne policy preferansene til interessegruppene med de politiske partiene, og gjennom dette kan det trekkes konklusjoner om hvorvidt de ulike interessegruppene og partiene har overlappende preferanser knyttet til petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst (Dür, 2008).

Interessegruppenes preferanser vil identifiseres ved å gjennomgå deres høringsuttalelser som har blitt sendt inn som en del av prosessen. Videre vil jeg også benytte svarene interessegruppene har gitt i intervjuene som er gjennomført i forbindelse med datainnsamling, hvor interessegruppene ble spurt om å identifisere deres målsetninger og preferanser tilknyttet petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. En lignende tilnærming ble benyttet i Bunea (2013, s. 560) sin studie av miljøorganisasjoners påvirkningsarbeid på klima- og miljøpolitikk i EU.

Gjennom intervjuene spurte jeg om hvilke(t) parti informantene mente var nærest organisasjonens overordnede synspunkter rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Informasjonen om hvilke partier interessegruppene oppga som de(t) som er mest nærliggende deres egne preferanser er oppgitt i tabell 5.3.

Tabell 5.3 Preferanseoverlapp mellom interesseorganisasjoner og politiske partier

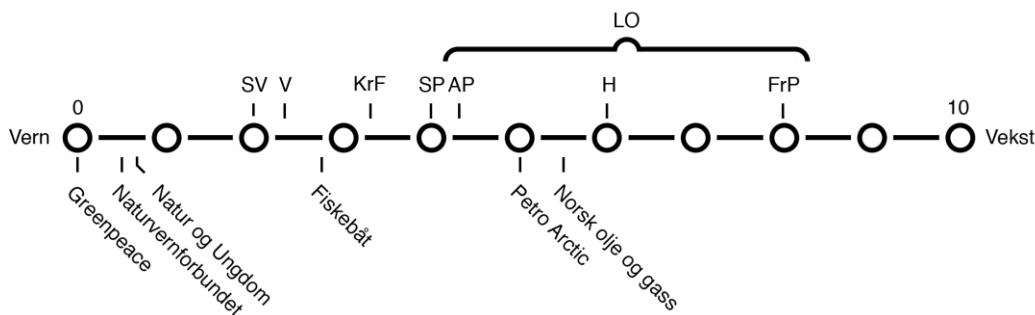
Organisasjon	Intervjudata
Fiskebåt	SV, KrF og Venstre
Greenpeace	SV
LO	AP
Natur og Ungdom	SV, KrF og Venstre
Naturvernforbundet	SV
Naturviterne	SV og Venstre
Norsk olje og gass	AP, SP, H og FrP
Petro Arctic	H og FrP

Kilde: (Eiterjord, 2018; Tellnes, 2018; Randen Johnson, 2018; Maråk, 2018; Giæver, 2018; Hatløy, 2018; Norsk olje og gass, 2018; Lie, 2018 [Intervju]).

Kalibreringen av variabelen *Preferanseoverlapp* vil ta utgangspunkt i den informasjonen interessegruppene oppga om hvilke partier som er mest nærliggende deres egne preferanser. I tillegg vil jeg benytte meg av gjennomgangen av partienes preferanser gjennomgått i avsnitt 4.2 og interessegruppens høringsuttalelser og intervjudataen på deres preferanser på feltet til å differensiere de dyadene som interessegruppene ikke oppga som mest nærliggende.

Informantene ble i intervjuet også bedt om å plassere organisasjonens langs vekst-vern-aksen hvor også partienes plassering langs aksene fremgikk.³⁴ Dette gir meg mulighet til å plassere interessegruppene i riktig interessekoalisjon som vil benyttes sammen med det øvrige for å kalibrere variabelen. Interessegruppens selv-plassering langs vekst-vern-aksen og partienes plassering langs aksene fremgår av figur 5.1.

³⁴ Hentet fra Chapel Hill Expert Survey fra 2014 (Polk et. al., 2017)

Figur 5.1 Interessegruppens rapporterte plassering langs vekst-vern aksen³⁵

Tabell 5.4 viser tersklene som ligger til grunn for kalibreringen. Jeg vil videre kommentere preferanseoverlapp mellom interessegruppene og partiene med utgangspunkt i denne tabellen.

Tabell 5.4 Kalibrering av forklaringsvariabel: *Preferanseoverlapp*

Preferanseoverlapp		Selvrapportert preferanseoverlapp	
		Nei	Ja
Sammenfallende plassering langs vekst-vern-aksen	Lav	0	Ingen tilfeller
	Middels	0.33	
	Høy	0.67	1

For de to rutene som inkluderer interessegruppens selvrapporterte preferanseoverlapp vil partiene tildeles fullt medlemskap 1.0, uavhengig av de andre faktorene som ligger til grunn for kalibreringen gjennomgått over.

Når det gjelder de partiene gruppen ikke anga som de de har mest nærliggende preferanser med, emn som allikevel ligger tett opp til interessegruppens preferanser på feltet vil tildeles en medlemskapsskår på 0.67. Som et illustrerende eksempel vil jeg her benytte meg av Petro Arctic som i intervjuet plasserte Høyre og FrP som de partiene som lå nærest deres preferanser. Som det fremgår av figur 5.1 plasserer Petro Arctic seg tilnærmet midt i mellom Høyre og

³⁵ Naturviterne ønsket ikke plassere seg langs aksen av hensyn til partinøytralitet.

Senterpartiet. Både Arbeiderpartiet og Senterpartiet har en positiv holdning til petroleumsvirksomhet og dermed overlappende preferanser med Petro Arctic på flere områder. De to partiene har delvis overlappende preferanser med Petro Arctic og tildeles medlemskapet 0.67.

Når det kommer til de tilfellene som får tildelt medlemskapsskår på 0.33 gjelder dette de partiene som ikke er utpekt av organisasjonene som preferanseoverlappende, men som har middels sammenfallende preferanser. Jeg anser det slik at dette punktet ligger ved Senterpartiet og Arbeiderpartiet langs aksene i figur 5.1. Som et eksempel på fremgangsmåten oppga Fiskebåt i intervjuet at SV, Venstre og KrF var de partiene som lå nærmest deres preferanser. Ut i fra informasjonen i partiprogrammene og det som fremkommer av Fiskebåt sine høringsuttalelser vil det være Senterpartiet og Arbeiderpartiet som utgjør vippeposisjonen, og som deler enkelte av Fiskebåt sine preferanser på feltet. Disse to partiene vil da i Fiskebåt sitt tilfelle tildeles medlemskapsskåren 0.33.

Avslutningsvis er det de partiene som ikke ble oppgitt av informantene som nærliggende interessegruppens preferanser, og hvor plassering langs vekst-vern aksene er ulike. Dette gjelder de tilfellene der avstanden mellom interessegruppene og de politiske partiene er for stor. Dette vil kunne illustreres med flere eksempler. Norsk olje og gass oppgir at Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Høyre og FrP er mest nærliggende deres egne preferanser. På den annen side inngår SV, Venstre og KrF i den motsatte koalisjonen og har ikke overlappende preferanser med Norsk olje og gass. Samtlige av disse partiene får derfor medlemskapet 0.0. På samme måte vil Høyre og FrP ikke ha overlappende preferanser med Natur og Ungdom.

Med utgangspunkt i tersklene for kalibreringen og den gjennomgangen som er gjort over vil preferanseoverlappen mellom partiene og interessegruppene ende ut i følgende kalibrering som vist i tabell 5.5.

Tabell 5.5 Medlemskap i forklaringsvariabel: *Preferanseoverlapp*

Organisasjon	SV	V	KrF	SP	AP	H	FrP
Fiskebåt	1	1	1	0.33	0.33	0	0
Greenpeace	1	0.67	0.67	0.33	0.33	0	0
LO	0	0	0	0.67	1	0.67	0.67
Natur og Ungdom	1	1	1	0.33	0.33	0	0
Naturvernforbundet	1	0.67	0.67	0.33	0.33	0	0
Naturviterne	1	1	0.67	0.33	0.33	0	0
Norsk olje og gass	0	0	0	1	1	1	1
Petro Arctic	0	0	0	0.67	0.67	1	1

5.3 Kalibrering av forklaringsvariabel *Privilegert*

Som det ble påpekt i avsnitt 2.4 peker Binderkrantz (2005) på at det kan trekkes et skille mellom de privilegerte og de ikke-privilegerte interessegruppene. De privilegerte interessegruppene vil ha en eksklusiv tilgang til beslutningsprosessen og denne tilgangen blir kontrollert av beslutningstakerne. Dette kan blant annet gjøres gjennom invitasjon til høring på Stortinget eller gjennom deltakelse i saksforberedelsen. Partiene kan også pleier nære forhold til utvalgte interessegrupper.

Informantene ble i intervjuene spurt om hvordan de opplever tilgang til den politiske beslutningsprosessen. Samtlige informanter peker på at de oppfatter det som enkelt å få tilgang til høringsprosessen i departementene og i Stortinget. De peker også på at det er enkelt å få tilgang til politikere. Derimot peker informant fra Naturviterne på at tilgangen til politikere til tider kan være krevende:

” [...] I en travel hverdag er det mange som vil snakke med de på Stortinget og da vil jeg tro det er kjøttvekta som teller når de skal velge hvem de tar seg tid til å møte. Så vi er avhengig av at vi har relasjoner fra før og bruker de vi har opparbeidet. Det er en kamp om oppmerksomhet”. (Hatløy, 2018 [intervju])

På den annen side poengterer informant fra Norsk olje og gass to viktige momenter ved deres kontakt med de politiske partiene. For det første vektlegges det at de ikke skal overdrive sin kontakt med partiene og slite ut et opparbeidet forhold. Videre vektlegges det i intervjuet at Norsk olje og gass skal bidra med informasjon fra industrien til beslutningstakere og at det er viktig at de er etterrettelige i denne rollen.

” Når vi henvender oss til partiene er vi nøye på at vi ikke skal bli tatt på å levere gal informasjon. Samtidig så skal vi ikke slite ut kontaktene våre ved å være for pågående. Vår rolle er å bidra med fakta fra industrien og fronte deres ståsted og posisjon” (Norsk olje og gass, 2018 [intervju]).

De fleste andre interessegruppene i som ble intervjuet opplever også å bli kontakte av politiske partier og oppfatter generelt denne kontakten som enkel. Enkelte av miljøorganisasjonene i utvalget stiller derimot spørsmål ved hvor mye de formelle beslutningsprosessene og høringen har å si for utfallet. Natur og Ungdom beskriver høringene til konsesjonsrunder og i Stortinget slik:

” Det som er spørsmålet er hvor mye har det å si hvis beslutningen er fattet allerede? I oljepolitikken føler vi på at det av og til kan bli litt skinnprosess, i hvert fall med konsesjonsrunden, men også med konsekvensutredningen for åpning av nye havområder hvor formålet først og fremst er å åpne og ikke å få kunnskap om området. Det var mye av det som var problemet med Barentshavet sørøst hvor det virket som om olje- og energiminister Ola Borten Moe allerede hadde konkludert med at det skulle åpnes.” (Eiterjord, 2018 [intervju])

Gjennomgående i intervjuet opplevde informantene tilgangen til den formelle beslutningsprosessen som enkel, og det er ingen av de åtte interessegruppene som opplever at de står på utsiden av beslutningsprosessen. Enkelte peker allikevel på at den uformelle kontakten med partiene kan være krevende, og stiller spørsmål ved hvilken rolle deltakelse i høringer faktisk spiller på utfallet. Et mål på om interessegruppene har status som privilegert kan være deltakelse i høring i Stortingets Energi- og miljøkomité.

Stortinget opplyser på deres nettsider om at komitéen står fritt til velge hvilke organisasjoner som møter til høring, samtidig vil komitéen invitere alle relevante organisasjoner som har søkt om å delta i høringen, men det er ingen rett å delta i stortingshøring (Stortinget, 2017). Stortinget liberale praksis på å gi interessegrupper tilgang til å delta i komitéhøringer er det ingen av interessegruppene i utvalget som har meldt interesse om å delta som ikke har blitt invitert inn.

Disse høringene er gjennomført ved at interessegruppen gir et muntlig innlegg til komitéen og deretter svarer på spørsmål fra komitéens medlemmer. Interessegruppene melder selv interesse

til å delta i høringen, og det er kutyme for at alle som melder interesse blir invitert inn. Det teoretiske perspektivet for en privilegert interessegruppe er at de blir invitert til å delta, men eksisterende praksis i Stortinget strider med dette punktet. Jeg mener det er en rimelig antakelse at når en interessegruppe melder interesse for å delta i en Stortingshøring gir de implisitt sitt samtykke til å følge de eksisterende spillereglene fastsatt av partiene. Videre er det rimelig å anta at interessegruppens innlegg skal kunne bidra med noe substansielt, og høringen i komiteén kommer i tillegg til informasjonen fra regjeringen interessegruppene bør kunne bidra med ny eller utdypende informasjon. Gruppens atferd i komiteen kan også få konsekvenser for hvordan de blir oppfattet av partirepresentantene og det vil være i gruppens interesse å fremstå på en troverdig måte som følger av det teoretiske grunnlaget for en privilegert interessegruppe.

I tilknytning til analysens kasus har det blitt avholdt to høringer i Stortingets Energi- og miljøkomité. Disse høringene ble holdt i tilknytning til Meld. St. 10 (2010-2011) i 2011 og Meld. St. 20 (2014-2015) i 2015. Tabell 5.6 gir en oversikt over hvilke av interesseorganisasjonene som inngår i utvalget som deltok i høringene i Energi- og miljøkomiteén tilknyttet de to stortingsmeldingene. Hvilke interesseorganisasjoner som deltok i høringen er hentet fra høringsprogrammet til de to høringene (Stortinget, u.å. a; Stortinget u.å. b). Ettersom fokuset i analysen ligger på kontakten mellom interessegruppene og de politiske partiene, vil det være deltakelse i høringer i Stortinget som vil være relevant for å kunne vurdere om en interessegruppe kan ansees som å ha en privilegert eller ikke-privilegert status. På grunn av Stortingets liberale praksis med å invitere de påmeldte interessenter inn til høring gir ikke denne variabelen et tilstrekkelig mål på hvilke grupper som kan ansees som privilegerte. Det kom ikke frem relevant informasjon gjennom intervjuene som kan benyttes for å supplere denne variabelen. Den bør derfor ansees som en indikasjon på privilegert status, men ikke et absolutt mål.

Som det kommer frem av tabell 5.6, er 6 av 8 interessegrupper invitert til høring i Energi- og miljøkomiteén. Videre har de fleste av disse interesseorganisasjonene deltatt i begge høringene som er avholdt i perioden. Det er derimot ingen av interessegruppene som opplyste om at de hadde meldt interesse til å delta i høringen, men ikke blitt invitert inn. Informanten fra Naturviterne peker på at de går i høring dersom det handler om en av kjernesakene de er opptatt av (Hatløy, 2018 [intervju]). Det kan derfor stilles spørsmål ved om denne tilnærmingen heller fanger opp hvorvidt gruppen prioriterer saksfeltet eller ikke. Jeg mener at det er en gunstig tilnærming da det å ansees som en privilegert interessegruppe også fordrer at interessegruppen

har et engasjement og kan ansees som en sentral bidragsyter i prosessen. Med utgangspunkt i det teoretiske grunnlaget har også interessegruppene et ansvar som en privilegert interessegruppe til å oppføre seg på en respektfull måte ovenfor partiene og prioritere deltakelse i høringene.

Tabell 5.6 Interesseorganisasjonenes deltakelse i høring i Energi- og miljøkomitéen

	2011	2015	Medlemskap
Fiskebåt	NEI	NEI	0.0
Greenpeace	NEI	JA	1.0
Landsorganisasjonen i Norge	JA	JA	1.0
Natur og Ungdom	JA	JA	1.0
Naturvernforbundet	JA	JA	1.0
Naturviterne	NEI	NEI	0.0
Norsk olje og gass	JA	JA	1.0
Petro Arctic	NEI	JA	1.0

Jeg anser de interessegruppene som har deltatt i minst en stortingshøring som en privilegert interessegruppe. Med tanke på kalibreringen av denne variabelen vil det i fsQCA være mulig å kombinere skarpe og uskarpe mengder. Da kalibreringen av variablene i analysen tar sikte på å dele grad av medlemskap inn i fire verdier vil dette ikke være en gunstig tilnærming i dette tilfellet. Dette følger av at dikotome variabler ikke lar seg dele i flere delmengder. Hvorvidt en interessegruppe kan ansees som privilegert eller ikke-privilegert vil derfor gis følgende medlemskap. En privilegert interessegruppe vil gis fullt medlemskap (1.0), mens en ikke-privilegert interessegruppe tilskrives et fullt ikke-medlemskap (0.0). Utvalgets interesseorganisasjoners medlemskap på forklaringsvariabelen oppsummeres i tabell 5.6 over.

5.4 Kalibrering av forklaringsvariabel *Pivotale beslutningstakere*

Som det ble gjennomgått i avsnitt 2.5 er det en teoretisk forventning om at interessegrupper prioritere kontakt med de pivotale beslutningstakerne. Det teoretiske grunnlaget for at partiet skal kunne ansees som en pivotal beslutningstaker inneholder to momenter. For det første må partiet faktisk et politisk grunnlag eller vilje til å faktisk endre standpunkt, og partiet bør derfor kunne se fordeler og ulemper ved de to mulige utfallene (Crombez, 2002). For det andre bør partiet ha en slik størrelse at de faktisk kan bidra til å endre utfallet av voteringen slik at den opprinnelige tapende siden får flertall. Interessegruppers kontakt med de pivotale

beslutningstakerne påpekes også av flere av informantene, og som informanten fra Naturvernforbundet formulerer det:

” Det kan være mye viktigere å ha møter med de partiene som kan vippe en sak enn de partiene vi er enige med, men for oss handler det også om å pleie de partiene.”
(Johnson, 2018 [intervju])

Tabell 5.7 gjennomgår tersklene for kalibreringen av variabelen *Pivotal*, og under vil de ulike tersklene i de frie rutene kommenteres og variabelen vil kalibreres.

Tabell 5.7 Kalibrering av forklaringsvariabel: *Pivotal*

Pivotal		Størrelse	
		Lav	Høy
Bevegelsesvilje	Lav	0	0.67
	Høy	0.33	1

I den første ruten for lav bevegelsesvilje og lav evne til å endre flertallet finner vi de den største andel av partiene. Med utgangspunkt i gjennomgangen av partienes preferanser i avsnitt 4.2 vil det ikke kunne tenkes at SV, Venstre eller KrF vil kunne være tilbøyelig til å endre standpunkt og stemme i en mer petroleumsvennlig retning. Disse partiene har en lav bevegelsesevne og en liten numerisk størrelse og vil tildeles medlemskapsverdien 0.0 – fullt ikke-medlemskap. Videre er Høyre og FrP store partiet med mange representanter i Stortinget som vil kunne bidra til å endre flertallskonstellasjonen ved votering. De to partiene har derimot som vist i gjennomgangen av partiprogrammene et tydelig standpunkt i petroleumspolitikken og de har på det grunnlag en lav bevegelsesvilje i petroleumsspørsmål og vil også tildeles medlemskapsverdien 0.0 – fullt ikke-medlemskap.

I den neste ruten av firefeltstabellen, høy størrelse og lav bevegelighet finner vi Arbeiderpartiet. Arbeiderpartiet har hatt den største endringen i den uttalte politikken i partiprogrammet for den første stortingsperioden til den andre hvor de har gått i en mer moderat retning. Arbeiderpartiet har også den numeriske størrelsen som skal til for å kunne endre flertallskonstellasjonen ved en votering. Derimot har de også vært et regjeringsparti i perioden 2009-2013 hvor de også var en

pådriver for åpningen av Barentshavet sørøst og den 23. konsesjonsrunde. Det var i overgangen til den påfølgende stortingsperioden hvor Arbeiderpartiet hadde den største bevegelsen, og det kan argumenteres for at partiet har en viss bevegelsesvilje, men det kan ikke forsvares at de er et fullt ut pivotalt parti.

Flere av informantene peker også på at Arbeiderpartiet er et avgjørende parti å ha kontakt med. Av miljøorganisasjonene peker informanten fra Natur og Ungdom på at de har prioritert kontakt med Arbeiderpartiet rundt dette spørsmålet over lengre tid. Informanten utdyper begrunnelsen for kontakten med partiet på følgende måte:

” Av de store partiene så er det Arbeiderpartiet den interne motstanden mot oljeboring er sterkest. Den finnes i Høyre og FrP også, men det er Arbeiderpartiet vi ser på som enklest å påvirke.” (Eiterjord, 2018 [intervju])

Også informanten fra Petro Arctic peker på at kontakten med Arbeiderpartiet er helt sentral og utdyper denne kontakten med Arbeiderpartiet i intervjuet:

” Når det gjelder petroleumspolitikken i Norge er Arbeiderpartiet helt sentral. Mens Fremskrittspartiet og Høyre er mer stabilt positive så har det i de siste årene vært knyttet en del usikkerhet internt i Arbeiderpartiet. Men når du knytter det opp til den 23. konsesjonsrunde og Barentshavet sørøst så har Arbeiderpartiet vært en trygg havn.” (Giæver, 2018 [intervju])

Dette illustrerer at Arbeiderpartiet fortatt ligger på en petroleumsvennlig side, men både miljøbevegelsen og interessegruppene for næringslivet er bevisst på at det foregår en endring i partiet. Partiet var også avgjørende i beslutningen om å utsette behandlingen av oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet i 2015 til stortingsperioden 2017-2021 (Innst. 383 S (2014-2015)). På bakgrunn av denne informasjonen mener jeg Arbeiderpartiet kan omtales som et pivotalt parti, men ikke fullt ut. De tildeles dermed medlemskapet på 0.67 – mer innenfor enn utenfor.

I den tredje ruten for lav størrelse og høy bevegelighet plasserer jeg Senterpartiet. Partiet ligger tett opp til arbeiderpartiets standpunkt, men har en større vektlegging av vern av enkelte havområder, som gjennomgått i avsnitt 4.2.³⁶ Partiet har derimot ikke en størrelse som tilser at

---

³⁶ Og appendiks 8.5

de i denne saken kan bidra til å forflytte flertallet, men de kan allikevel omtales som et pivotalt parti da det kan tenkes at det gjennom et langsiktig arbeid har en verdi å få Senterpartiet plassert på den ene eller andre siden av saksdimensjonen. Senterpartiet tildeles derfor medlemskapet 0.33 – mer utenfor enn innenfor.

Den siste ruten for høy størrelse og høy bevegelighet har ingen observerte tilfeller i denne saken. Derimot kan dette forekomme i andre politiske spørsmål og vil omhandle partier som har positive preferanser til begge utfall og kan alene bidra til å sikre flertallet. Partier i en slik posisjon vil være helt avgjørende for interessegruppene å påvirke i sin retning. Variabelen *Pivotal* vil dermed kalibrert slik det fremkommer av tabell 5.8.

Tabell 5.8 Medlemskap forklaringsvariabel: *Pivotal*

Parti	Medlemskap
Sosialistisk Venstreparti	0
Arbeiderpartiet	0.67
Senterpartiet	0.33
Kristelig Folkeparti	0
Venstre	0
Høyre	0
Fremskrittspartiet	0

5.5 Kalibrering av kontrollvariabel *Ressurser*

”Stemmer teller, men ressurser avgjør” (Rokkan, 1966, s. 106). Rokkan setter ord på at politikk i Skandinavia utformes i korporatistiske systemer gjennom forhandlinger mellom interessegrupper og regjering og embetsverk, og at Stortinget og de folkevalgte er tilsidesatt i beslutningsprosessen. Tesen er kritisert i ettertid og det er vist at Stortinget spiller en betydelig rolle i politikktutforming (Rommetvedt, 2011, s. 114).

Det velkjente sitatet fra Stein Rokkan er brukt her for å illustrere at interessegruppers ressurser spiller en rolle på deres politiske påvirkningsarbeid og gjennomslag. Interessegrupper kan velge hvor mye av deres ressurser de vil bruke på ulike aktiviteter, men de har fortsatt en begrenset mengde ressurser de kan bruke på deres påvirkningsarbeid. Ressurser forstås i dette tilfellet som alle midler som kan benyttes for å påvirke valgene til en annen (Dahl, 1961, s. 226 i Dür og Mateo, 2016, s. 23). Interesseorganisasjoner rår som nevnt over både materielle og ikke-

materielle ressurser. De ikke-materielle ressursene handler om den informasjonen interessegruppene kan bidra med. Denne informasjonen kan deles inn i to hovedkategorier. Den tekniske informasjonen bidrar blant annet til å besvare spørsmål knyttet til om et forslag lar seg gjennomføre og hvilke kostnader som er knyttet til forslaget (Dür og Mateo, 2016, s. 24). Den tekniske informasjonen knytter seg til hvorvidt et forslag lar seg gjennomføre. Den politiske informasjonen er knyttet opp mot hvorvidt befolkningen støtter det forslaget som er fremmet, og gir nyttig informasjon til partiene om de har befolkningen med seg eller ikke (Dür og Mateo, 2016, s. 24)..

De materielle ressursene en organisasjon har vil legge rammer på deres aktivitet. Det er flere mulige mål på en interessegruppes ressurser. Først vurderte jeg å se på organisasjonens budsjett. Jeg valgte derimot å ikke benytte meg av dette målet, fordi interessegruppene vil ha flere utgifter som ikke relaterer seg til deres politiske påvirkningsarbeid. Jeg vurderte også å benytte meg av antall ansatte i organisasjonen. Dette målet kunne fungert for de mindre organisasjonene, men blir vanskeligere for de større da de kan ha flere ansatte som ikke er involvert i organisasjonens politiske arbeid, eller arbeider med andre politikkområder. Binderkrantz (2005) benyttet seg av den andre tilnærmingen over, antall politisk ansatte i organisasjonen, som mål på hvor store materielle ressurser de ulike interesseorganisasjonene hadde. Jeg har valgt å benytte meg av en lignende tilnærming hvor jeg ser på hvor mange ansatte hos de ulike interesseorganisasjonene som har vært involvert i organisasjonens arbeid på petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Informasjonen om antall ansatte som har vært involvert i organisasjonens arbeid på dette feltet ble innhentet gjennom intervjuene med representanter fra de ulike interessegruppene. Det er også ulike organisasjonstyper som er inkludert i denne analysen og alle har litt ulike organisasjonsformer. Jeg vil under gi en gjennomgang av de ulike interesseorganisasjonenes materielle ressurser, antall ansatte som er involvert i deres arbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst, før jeg avslutningsvis vil gjennomgå kalibreringen av variabelen. Tabell 5.9 gir en oversikt over de materielle resursene til de åtte interessegruppene.

For å begynne med Fiskebåt, så har de en ansatt med hovedansvaret for å følge opp Fiskebåt sitt arbeid med petroleumsvirksomhet i Barentshavet og andre havområder. I tillegg er det en del oppfølging fra administrerende direktør i Fiskebåt, styreleder og styret. Det understrekes også at Fiskebåt sitt arbeid på feltet har en god forankring i organisasjonen og hos deres medlemsfartøy (Maråk, 2018 [intervju]).

Greenpeace har inntil to ansatte rådgivere som har petroleumsvirksomhet som fagområde. Videre inngår Greenpeace i et globalt nettverk og de henter inn ressurser fra andre nasjonale foreninger i perioder med høy intensitet (Tellnes, 2018 [intervju]). Ett av eksemplene informanten trekker frem er Greenpeace sin aksjon i Barentshavet og Arktis fra mai til september 2014 som hadde fokus på petroleumsvirksomhet i havområdene (Greenpeace, 2015, s. 14). Informanten påpekte at ved større aksjoner henter Greenpeace inn ressurser fra sine kontorer i andre land. Ved aksjonen i Barentshavet i 2014 ble det hentet inn et støtteapparat på 20-30 personer som bidro til aksjonen på ulike måter gjennom logistikk, mediearbeid med mer (Tellnes, 2018 [intervju]).

LO på sin side har tre personer som har ansvar knyttet til LO sitt arbeid i denne saken. Dette er LO-lederen og en annen politisk valgt i tillegg til en med ansvar i Næringspolitisk avdeling. I tillegg til disse tre kommer Næringspolitisk avdeling og avdelingsleder. LO har også et olje- og gassutvalg hvor de samler alle forbund som har ansatte i næringen, Sjømannsforbundet, Forbundet for Ledelse og teknikk (FLT), Industri Energi, Fellesforbundet og andre fagavdelinger hos LO (Lie, 2018 [intervju]). De andre fagavdelingene hos LO er mest rettet inn mot HMS, så hovedansvaret for LO sin næringspolitikk ligger hos Næringspolitisk avdeling (ibid.).

I Natur og Ungdom er det kun leder som er frikjøpt, ellers er det som regel fem i deres sentralstyre som er ansvarlige for å følge opp petroleumspolitikken på frivillig basis. Videre ble det påpekt at de i perioder med stor aktivitet rundt petroleumssektoren, slik som ved fremlegget av Meld. St. 20 (2010-2011), blir hele sentralstyret benyttet for å arbeide med saken, totalt 15 tillitsvalgte (Eiterjord, 2018 [intervju]).

Når det kommer til Naturvernforbundet så er det flere ansatte som arbeider med feltet, men samlet utgjør det litt i underkant av ett årsverk. Naturvernforbundet har til enhver tid ansatt en oljefagarbeider som også har ansvar for andre saksfelt. I tillegg kommer leder og en annen ansatt i sekretariatet og kommunikasjonsansatte som fronter det Naturvernforbundet til enhver tid arbeider med. Informanten påpeker også at Naturvernforbundet ikke har så mye penger til å jobbe med olje, og at dette er et felt de ønsker de kunne satt av mer ressurser til (Johnson, 2018 [intervju]). Naturvernforbundet har også en delvis lønnet regionssekretær for de nordligste fylkene, men ansvarsområdet dekker alle saker og ikke kun olje- og gassvirksomhet i

Barentshavet (ibid.).

Hos Naturviterne er det flere ansatte som bidrar på feltet. Det er forbundsleder og politisk rådgiver som samarbeider i denne saken. I tillegg kommer generalsekretær og kommunikasjonssjefen som også er involvert i Naturviterne sitt arbeid med petroleumsvirksomhet.

I Norsk olje og gass er det Næringspolitisk avdeling som har ansvar for arealer, konsesjonspolitikk og utarbeidelse av rapporter på disse feltene, per i dag er det 15 ansatte i avdelingen (Norsk olje og gass, 2018 [intervju]). I tillegg er det en rekke andre avdelinger som jobber inn mot det politiske på en rekke felt. Blant annet Klima og miljø fokuserer på utslipp til sjø og utslipp til luft, karbonfangst (CCS) med mer. Drift arbeider med helse, miljø og sikkerhet (HMS), arbeidsmiljøloven med mer. I tillegg kommer Kommunikasjon og samfunnskontakt som er samarbeidspartnere med de ulike avdelingene inn mot det politiske arbeidet (ibid.).

Petro Arctic har én til to ansatte som jobber med det overordnede arbeidet rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. I arbeidet rundt forvaltningsarbeidet peker Petro Arctic sine medlemsbedrifter på hvilke ringvirkninger forvaltningsarbeidet får for dem, som igjen gir legitimitet til Petro Arctic sitt politiske påvirkningsarbeid (Giæver, 2018 [intervju]).

I intervjuene ble det også spurt om interessegruppene opplevde at de måtte prioritere mellom ulike aktiviteter i deres politiske påvirkningsarbeid. Samtlige peker på at det er en prioritering, men at denne gjerne følger av en kartlegging av det politiske landskapet og hvor det er mest hensiktsmessig å bruke ressursene. Naturviterne påpeker derimot at deres hovedfokus lå på Lofoten, Vesterålen og Senja og at det lå en kost-nytte vurdering bak hva de skulle gjøre og hvor de fikk størst utbytte av ressursbruken (Hatløy, 2018 [intervju]).

Tabell 5.9 Oversikt over ansatte og andre ressurser

Organisasjon	Ansatte	Andre	Medlemskap
Fiskebåt	2	Styreleder og styre	0.33
Greenpeace	2	Henter inn støtteapparat ved behov	0.33
LO	3	Olje- og gassutvalg, andre avdelinger, politisk ledelse.	1
Natur og Ungdom	1	5 faste i sentralstyre. Potensial for å benytte 15 ved behov.	0.33
Naturvernforbundet	2	Leder, regionssekretær og kommunikasjonsansatte.	0.33
Naturviterne	4	-	0.33
Norsk olje og gass	15	Kommunikasjon og samfunnskontakt og andre avdelinger	1
Petro Arctic	1-2	-	0.33

Når det gjelder kalibrering av ressursvariabelen vil LO og Norsk olje og gass tillegges et høyt medlemskap. Begge organisasjonene har en stor organisasjon å trekke på i deres arbeid på dette saksfeltet. I tillegg mener jeg det er en allmenn oppfatning av at dette er to resurssterke organisasjoner. Generelt er det et likt antall personer som er involvert i de resterende organisasjonene sitt arbeid med petroleumsvirksomhet i Barentshavet. Når det gjelder Natur og Ungdom er dette en organisasjon med få ansatte som jobber med feltet. Allikevel har Natur og Ungdom mulighet til å engasjere sitt sentralstyre når de ser behov for det, i tillegg til at de har fem som arbeider med feltet. De har dermed muligheten til å mobilisere større ressurser ved behov. De tillegges derfor et medlemskap på 0.33. Når det gjelder Greenpeace har de mulighet til å hente inn eksterne ressurser til gjennomførelsen av større aksjoner, men de har få ansatte som jobber med feltet til daglig. Siden dette bidrar til organisasjonens gjennomførelsessevne på enkelte områder mener jeg de ikke kan inngå i kategorien for fullt ikke-medlemskap og de tildeles derfor en medlemskapskår på 0.33. Hos de resterende organisasjonene er det et spenn på 2-4 ansatte som arbeider med organisasjonens arbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Jeg vurderer det slik at det ikke er noen substansiell forskjell på antall ansatte i organisasjonene. Når det kommer til tildeling av medlemskap vil et fullt ikke-medlemskap (0.0) være en vanskelig tildeling da jeg anser det som at det kreves færre ressurser enn hva organisasjonene i utvalget har. Her ligger det også en vurdering gjort før dataene ble innhentet at et fullt ikke-medlemskap skulle tildeles organisasjoner uten ansatte og som i all hovedsak baserer sin aktivitet på frivillighet. Videre er antall ansatte involvert i organisasjonens

arbeid ikke et mål som dekker hele spekteret ved organisasjonens ressurser og med dette i bakhodet tildeles organisasjonene et medlemskap på 0.33. Tabell 5.9 over gir en samlet oversikt over interessegruppernes medlemskapskår.

5.6 Samlet datamatrikse

Tabell 5.10 gir en samlet oversikt over kalibreringen av den enkelte dyade og deres medlemskapsskår på hver variabel.

Tabell 5.10 Datamatrikse

Organisasjon	Dyade	Preferanse- overlapp	Privilegert	Pivotal	Ressurser	Kontaktintensitet
Fiskebåt	FBsv	1	0	0	0.33	0.33
	FBap	0.33	0	0.67	0.33	0.33
	FBsp	0.33	0	0.33	0.33	0.33
	FBkrf	1	0	0	0.33	0.33
	FBv	1	0	0	0.33	0.67
	FBh	0	0	0	0.33	0.33
	FBfrp	0	0	0	0.33	0
Greenpeace	GRsv	1	1	0	0.33	0.67
	GRap	0.33	1	0.67	0.33	0
	GRsp	0.33	1	0.33	0.33	0.33
	GRkrf	0.67	1	0	0.33	0.67
	GRv	0.67	1	0	0.33	0.67
	GRh	0	1	0	0.33	0
	GRfrp	0	1	0	0.33	0
LO	LOsv	0	1	0	1	1
	LOap	1	1	0.67	1	1
	LOsp	0.67	1	0.33	1	1
	LOkrf	0	1	0	1	1
	LOv	0	1	0	1	1
	LOh	0.67	1	0	1	1
	LOfrp	0.67	1	0	1	1
Norsk olje og gass	NOGsv	0	1	0	1	0.67
	NOGap	1	1	0.67	1	1
	NOGsp	1	1	0.33	1	1
	NOGkrf	0	1	0	1	0.67
	NOGv	0	1	0	1	0.67
	NOGh	1	1	0	1	1
	NOGfrp	1	1	0	1	1

Organisasjon	Dyade	Preferanse- overlapp	Privilegert	Pivotal	Ressurser	Kontaktintensitet
Naturviterne	NTRVsv	1	0	0	0.33	0
	NTRVap	0.33	0	0.67	0.33	0
	NTRVsp	0.33	0	0.33	0.33	0.33
	NTRVkrf	0.67	0	0	0.33	0.33
	NTRVv	1	0	0	0.33	0.33
	NTRVh	0	0	0	0.33	0
	NTRVfrp	0	0	0	0.33	0
Natur og Ungdom	NUsv	1	1	0	0.33	1
	NUap	0.33	1	0.67	0.33	1
	NUsp	0.33	1	0.33	0.33	0.67
	NUkrf	1	1	0	0.33	1
	NUv	1	1	0	0.33	1
	NUh	0	1	0	0.33	0.67
	NUfrp	0	1	0	0.33	0.33
Naturvern- forbundet	NVFs	1	1	0	0.33	1
	NVfap	0.33	1	0.67	0.33	1
	NVfsp	0.33	1	0.33	0.33	0.67
	NVfkrf	0.67	1	0	0.33	1
	NVfv	0.67	1	0	0.33	1
	NVfh	0	1	0	0.33	0.33
	NVffrp	0	1	0	0.33	0.33
Petro Arctic	PTROsv	0	1	0	0.33	0
	PTROap	0.67	1	0.67	0.33	0.67
	PTROsp	0.67	1	0.33	0.33	0.33
	PTROkrf	0	1	0	0.33	0
	PTROv	0	1	0	0.33	0
	PTROh	1	1	0	0.33	0.67
	PTROfrp	1	1	0	0.33	0.67

6. Analyse: hvordan forklare variasjon i partikontakt?

Kontakten mellom interessegrupper og politiske partier motiveres av en rekke ulike faktorer og flere av interessegruppene kontakter både sine meningsfeller og meningsmotstandere i sitt politiske påvirkningsarbeid. Det er også denne variasjonen i kontaktmønstre som er av substansiell interesse. For å besvare analysens problemstilling og de underliggende hypotesene må variasjonen i interessegruppens partikontakt forklares. Ved å benytte meg av fsQCA-teknikken kan jeg identifisere de ulike veiene som leder til utfallet, partikontakt. I den empiriske analysen i kapittel 4 ble det også vist at det er variasjon i hvilke partier interessegruppene kontakter og at det er stor variasjon i deres prioriteringer rundt partikontakt. Formålet med fsQCA-analysen er derfor å identifisere hvilke kombinasjoner av ulike faktorer som leder til kontakt (Y) og hvilke faktorer som ikke leder til kontakt ($\sim Y$). Gjennom programvarens generering av logisk minimering og rimelig forenklende forutsetninger vil jeg komme frem til sparsommelige uttrykk for hva som påvirker interessegruppers kontakt med de politiske partiene. Ingen av de fire forklaringsvariablene, *Preferanse* (PRE), *Ressurser* (RES), *Privilegert* (PRI) eller *Pivotal* (PIV) er nødvendige betingelser for kontakt (Y) med utgangspunkt i de teoretiske perspektivene. QCA er et nyttig verktøy fordi det er egnet til å kartlegge om en bestemt verdi på en forklaringsvariabel, eller bestemte kombinasjoner av disse, konsistent leder til bestemte verdier på utfallet man ønsker å undersøke (Stokke, 2007, s. 501). Denne undersøkelsen vektlegges det en antakelse om at det er samspillet mellom de ulike forklaringsvariablene, *Preferanse* (PRE), *Privilegert* (PRI), *Pivotal* (PIV) som fører til høy *Kontaktintensitet* mellom interessegruppen og partiene eller ikke, kontrollert for *Ressurser* (RES).

I QCA-analysen vil jeg belyse de veiene av kausalkombinasjoner som leder til høy kontaktintensitet mellom interessegruppene og partiene, og de som leder til lav kontaktintensitet. I analysen av betingelsene for å ikke få utfallet benyttes negasjon (Ragin, 2008a). Negasjon innebærer en nektelse og i kontekst av denne analysen betyr ikke-kontakt. Negasjon indikeres ved symbolet $\sim$ og er en sentral operasjon i analysen da den legger til rette for å analysere de negative tilfellene. Som det fremkommer av tabell 5.10 så har dyaden PTROsv (Petro Arctic og SV) en medlemskapskår på kontakt (Y) på 0.0. Ved en negert analyse av utfallet ikke-kontakt ($\sim Y$) vil den samme dyaden tildeles fullt medlemskap 1.0. I analysen er det substansielt interessant å også avdekke de veiene som ikke leder til partikontakt, på lik linje med de veiene som leder til kontakt. Det gjennomføres derfor en separat analyse av de to utfallene.

6.1 Modellen

QCA-analysen tar utgangspunkt i sannhetstabellen og i analysen av den er det tre sentrale elementer, konstruksjon, bearbeiding og analyse (Ragin, 2008a). Sannhetstabellen lister opp alle mulige logiske kombinasjoner som kan lede til utfallet. I crisp set QCA (csQCA) kan mulige kombinasjoner sees på som uttrykket 2^k , hvor k angir antall faktorer. I min analyse er det fire mulige kausalfaktorer som gir $2^4=16$ ($16=2*2*2*2$) mulige kausalkombinasjoner i sannhetstabellen.³⁷ I et fuzzy set (fsQCA) kan kasus ha varierende grad av medlemskap i de ulike hjørnene i vektorrommet og dermed de ulike raden i sannhetstabellen og hvor medlemskapet i hvert hjørne beregnes ved fuzzy algebra (Ragin, 2008a, s. 128-129). Kasusene vil plasseres på den raden i sannhetstabellen hvor de har høyest medlemskap, og kasusene vil kun ha høyt medlemskap i ett hjørne av vektorrommet. Hver av de 16 kombinasjonene sees i sammenheng med utfallsvariabelen (Y) anses de som påstander om tilstrekkelighet og det er opp til forskeren og gi en substansiell vurdering av den enkelte påstand.

De observerte kasusenes tilhørighet i radene i sannhetstabellen er avhengig av deres medlemskapsskår på den enkelte variabel. Dette medfører at enkelte rader eller veier vil ha mange tilfeller mens andre veier vil ha få tilhørende kasus. Medlemskap i kombinasjonen er det laveste medlemskapsskåren i de kombinasjonene som inngår i raden. Det vil også være en mulighet at enkelte av de 16 mulige kombinasjonene er logisk mulig uten at de er observert empirisk blant enhetene i analysen. Ragin (2008a, s. 131) peker på at manglende empiriske observasjoner i enkelte hjørner i vektorrommet indikerer et begrenset mangfold i det underliggende empiriske materialet, som enten er et resultat av enten manglende informasjon fra forskeren om slike kasus eller at de er teoretisk mulig, men ikke faktisk eksisterer i datamaterialet.

For å teste de ulike veiene til kontakt og ikke-kontakt brukes programvaren *fsQCA 3.0*.³⁸ Her vil tilstedeværelse av en kausalfaktor markeres med stor bokstav (PRE), men fravær av en kausalfaktor markeres med små bokstaver (pre). Logisk OG er indikert ved * som indikerer at det er en kombinasjon bestående av flere faktorer som leder til utfallet. Logisk ELLER er

---

³⁷ Den enkelte raden i sannhetstabellen representerer ett hjørne i et flerdimensjonalt vektorrom med tilsvarende antall hjørner (2^k). I et fuzzy set kan kasus ha varierende grad av medlemskap i de ulike hjørnene i vektorrommet og dermed de ulike raden i sannhetstabellen og hvor medlemskapet i hvert hjørne beregnes ved fuzzy algebra (Ragin, 2008a, s. 128-129).

³⁸ Programvaren er utviklet av Ragin og Davey (2016).

indikert ved + som indikerer at det er flere mulige kombinasjoner som leder til utfallet. Som vist av uttrykket $Y = a*B + C$, hvor Y er et resultat av kombinasjonen a og B eller C.

6.2 Empiriske vurderinger og konsistens

De empiriske tilfellene vil fordele seg ulikt mellom de 16 mulige kombinasjonene i sannhetstabellen. Det vil være nødvendig å foreta en reduksjon slik at jeg står igjen med de kausalt relevante kombinasjonene. Reduksjonen skjer gjennom logisk minimering, hvor den logiske minimeringen knytter seg til å redusere uttrykket gjennom parvis sammenligning, impliserte påstander eller unik dekning. Dekning benyttes for å vurdere graden av at en årsak eller kausalkombinasjoner står for tilfeller av utfallet. Et viktig element i en QCA-analyse er hvordan teknikken muliggjør å gå videre fra en logisk minimering av faktiske observasjoner ved å innføre forenklende forutsetninger om kontrafaktiske kasus. En analyse av kontrafaktiske kasus brukes i situasjoner hvor man på bakgrunn av kunnskap om undersøkelsestemaet har en forestilling av hva som ville vært det sannsynlige utfallet dersom de uobserverte empiriske tilfellene faktisk eksisterte empirisk (Stokke, 2007, s. 508). De forenklende forutsetningene kan være enten rimelige eller urimelige (Ragin, 2008a, s. 150). Gjennom bruk av urimelige forutsetninger for den analytiske reduksjonen får man et sparsommelig uttrykk som er enklere å tolke, men det foreligger ingen substansiell eller empirisk vurdering av om hvorvidt uttrykket gir mening (Ragin, 2008, s. 162). Den maksimalt forenklede løsningen som er resultatet av reduksjon med urimelige forutsetninger kan være nyttig i tilfeller der man søker å undersøke kausale sammenhenger og teste kausale hypoteser (Baumgartner, 2015, s. 840). Dette følger av at den maksimalt forenklede løsningen kan representere kausale strukturer, og at en slik tolkning ikke kan gjennomføres med den komplekse eller mellomliggende løsningen (ibid.). Minimeringen på bakgrunn av urimelige forutsetninger forutsetter at forskeren gir en detaljert argumentasjon og empirisk belegg for minimeringen (Ragin, 2004, s. 12). Bruk av urimelige forutsetninger i en analytisk reduksjon ligger altså i yttergrensen for hva som er rimelig, og alt enklere enn dette vil mangle empirisk belegg. En analytisk reduksjon på bakgrunn av urimelige forutsetninger vil også ha et lavt empirisk feste og må derfor nøye begrunnes.

Det er nødvendig å etablere en frekvensterskel for å vurdere relevansen eller validiteten til den kausale kombinasjonen (Ragin, 2008a, s. 133). Hvor mange observerte tilfeller som skal til for å anse en kombinasjon som relevant avhenger først og fremst av hvor mange enheter som inngår i analysen. Dersom det er flere kasus som inngår i en konsistent kombinasjon øker dette

belegget for at kombinasjonen er pålitelig. Ragin (ibid.) peker på at dersom det er et hundretalls observasjoner vil det være avgjørende å sette en frekvensterskel. Dette følger av at når det er mange observasjoner vil det ikke være et spørsmål om hvilke kausalkombinasjoner som er observert, men hvilke kombinasjoner som har nok observasjoner til å vurdere delmengderelasjonen opp imot utfallet. Da undersøkelsen er basert på et mindre antall observasjoner (N=56) anser jeg det som rimelig å benytte en mindre streng frekvensterskel, og setter den derfor til minst ett observert tilfelle. Dette betyr at minst ett av de observerte tilfellene må ha sitt sterkeste medlemskap i ett av de 16 hjørnene av vektorrommet.

Etter at frekvensterskelen er definert må man vurdere den enkelte kombinasjons konsistens (Ragin, 2008a, s. 134). Konsistens benyttes som et mål på hvorvidt kombinasjonen av de ulike faktorene er tilstrekkelig for å forklare utfallet (Ragin, 2008, s. 44). Nødvendige betingelser er noe annet enn tilstrekkelighet og disse undersøkes separat. Denne vurderingen handler om i hvilken grad det empiriske grunnlaget er konsistent med de tilstrekkelige betingelsene. Med andre ord relaterer denne vurderingen seg til hvilke kombinasjoner av forklaringsvariablene som konsistent gir utfallet jeg ønsker å belyse, *Kontaktintensitet*. Konsistenskravet bør være så nært 1.0 som mulig og konsistens er et mål som identifiserer hvilke kombinasjoner av faktorene som kan anees som en delmengde av utfallet (Y). Ved fastsettelsen av konsistenskravet spiller også antall kasus som er undersøkt en rolle. En perfekt konsistens (1.0) indikerer ikke nødvendigvis at forbindelsen mellom kausalkombinasjonen og utfallet er meningsfull da den også kan være et resultat av tilfeldigheter. Sannsynligheten for slike tilfeldigheter minker ved analyse av mange empiriske observasjoner. Antall empiriske observasjoner kan da også brukes som referansepunkt i den substansielle vurderingen av hvorvidt kausalkombinasjonen kan anees som meningsfull (Ragin, 2008a, s. 45-46). Generelt bør ikke konsistenskravet være under 0.75 som holder kravet til konsistens på et moderat nivå (Ragin, 2008a, s. 136). Konsistens på ≤ 0.75 indikerer tilstedeværelsen av substansiell inkonsekvens. Jeg velger å sette konsistensmålet til ≥ 0.80 da dette vil være nok til å avdekke at det eksisterer en sterk forbindelse mellom kausalkombinasjonen og utfallet (Y).

Før jeg gikk videre på analysen gjennomførte jeg en analyse av nødvendige og tilstrekkelige betingelser. Dette benyttes for å vurdere om utfallet *Kontaktintensitet* (Y) er en delmengde av årsaken (X). Resultatene av analysen av de nødvendige betingelsene er gjengitt i tabell 6.1.

Tabell 6.1 Nødvendige betingelser for utfallet *Kontaktintensitet (Y)*

	Konsistens	Dekning
Preferanse	0.667	0.790
Privilegert	0.897	0.683
Pivotal	0.198	0.790
Ressurser	0.726	0.834

Som det fremkommer av tabell 6.1 så har *Privilegert* en konsistens på 0.897. Nødvendige betingelser indikeres når utfallet *Kontaktintensitet* er en delmengde av årsaken. Det er 89,7 % av medlemskapet i utfallet *Kontaktintensitet* som har et høyt medlemskap på forklaringsvariabelen *Privilegert*. Det fremkommer også av de teoretiske perspektivene at en privilegert interessegruppe vil ha en enklere tilgang til de politiske partiene og dermed ha en høyere kontaktintensitet. Variabelen *Privilegert* har liten variasjon i mitt datamateriale og det var derfor ikke sterkt empirisk belegg med tanke på at Stortinget er liberale i sin praksis med å invitere interessegrupper inn til høring dersom de melder interesse for å delta. Det var derfor ikke mulig å gi denne variabelen en mer findelt kalibrering. Det er også få av interessegruppene som inngår i analysen som ikke omtales som en privilegert interessegruppe. Da det også er få dyader, 14 stykker, som er ikke-privilegerte og jeg mener at jeg ikke har et tilstrekkelig grunnlag til å si at *Privilegert* er en nødvendig betingelse for utfallet *Kontaktintensitet*. *Privilegert* kan muligens også ansees som en triviell nødvendig betingelse, dette betyr at faktoren er tilstede i de fleste kasusene uavhengig av om de viser utfallet, *Kontaktintensitet*, eller ikke (Ragin, 2008, s. 60). Trivielle betingelser er ofte illustrert som at oksygen er nødvendig for å føre krig, selv om detter er substansielt riktig er det trivielt fordi alle menneskelige aktiviteter krever oksygen (Schneider og Wagemann, 2010, s. 411). På samme måte vil sosial uro være en triviell nødvendig betingelse for revolusjon dersom dette var en konstant tilstand (Goertz, 2006, s. 91). Det kan ikke argumenteres for at *Privilegert* faller innunder den samme kategorien da det er et teoretisk belegg for at dette stemmer, men allikevel så er det en tilstand nesten samtlige av kasusene befinner seg i.

Neste ledd er å vurdere de tilstrekkelige betingelsene. Dette benyttes for å undersøke om noen av de underliggende forklaringsfaktorene (X) er en delmengde av utfallet, *Kontaktintensitet (Y)*. Resultatene av analysen av de tilstrekkelige betingelsene er gjengitt i tabell 6.2.

Tabell 6.2 Tilstrekkelige betingelser for utfallet *Kontaktintensitet* (Y)

	Konsistens	Raw dekning
Preferanse	0.79	0.667
Privilegert	0.683	0.9
Pivotal	0.790	0.198
Ressurser	0.834	0.726

Her er det kun *Privilegert* det kan stille spørsmål ved om er en tilstrekkelig betingelse, da de andre variablene har en tilfredsstillende konsistens. Med utgangspunkt i argumentasjonen rundt variabelen *Privilegert* over vil denne anses som en tilstrekkelig betingelse.

Etter at frekvens- og konsistenstersklene er fastlagt kan jeg utarbeide sannhetstabellen. Jeg tar utgangspunkt i at det vil være kausal kompleksitet i kontaktmønsteret til interessegruppene, og at det dermed vil være flere kombinasjoner som leder til høy kontaktintensitet. Ved bruk av forenkende forutsetninger og analytisk reduksjon tar jeg sikte på å kunne avdekke mer generelle mønstre og kunne gi en rimelig vurdering og en konklusjon på hvilke faktorer som forklarer variasjon i kontaktmønsteret og kontaktintensiteten mellom interessegruppene og de politiske partiene.

6.3 Veien til *Kontaktintensitet* (Y)

Med utgangspunkt i gjennomgangen i avsnitt 6.1 og 6.2 og kalibreringen av de empiriske observasjonene i kapittel 5 kan jeg analysere de tilstrekkelige betingelse for kontaktintensitet (Y) og hvilke kombinasjoner som leder til suksess. Tabell 6.3 viser sannhetstabellen for de mulige kausalkombinasjonene som leder til høy kontaktintensitet. Den første kolonnen i tabellen viser de logisk mulige kombinasjonene av forklaringsvariablene Pivotal (PIV), Privilegert (PRI), Preferanse (PRE) og Ressurser (RES). Neste kolonne viser tilfeller med sterkt medlemskap som er antall empiriske observasjoner hvor deres kontaktintensitet beskrives best av den aktuelle kombinasjonen. Som det fremkommer av tabellen er de seks siste kausalkombinasjonene teoretisk mulig, men jeg har ingen tilhørende empiriske observasjonen som har sitt sterkeste medlemskap i disse hjørnene av vektorrommet. Disse radene kommer jeg tilbake til i diskusjonen av forenklete forutsetninger.

Når de 16 mulige kombinasjonene av (PIV), (PRI), (PRE) og (RES) vurderes opp i mot kontaktintensitet (Y) kan de forstås som påstander om kausalitet. Som det fremkommer av sannhetstabellen er det fem kombinasjoner som har en konsistens over 0.80. Altså at 80 % eller

mer av medlemskapet i kombinasjonen forklarer utfallet *Kontaktintensitet*. I tillegg er den en kombinasjon (linje 5) som har en konsistens på 0.787 som jeg velger å inkludere i analysen da dette er tett opp til konsistensterskelen på ≥ 0.80 . Jeg gjennomførte en robusthetstest for å undersøke hvorvidt inkluderingen eller ekskludering av denne kombinasjonen ville gi noen nevneverdige utslag. For det første så resulterte QCA-analysen i det samme resultatet. Videre ble den samlede løsningens dekning redusert fra 0.813 til 0.594 når kombinasjonen ikke ble inkludert i analysen. Tilsvarende holdt løsningens konsistens seg tilnærmet lik med en økning fra 0.849 til 0.905 når linjen ble ekskludert fra analysen. Jeg anser differansen i konsistens mellom de to analysene på 5,6 % som så liten at de to kan anses som tilnærmet like. Kombinasjonen omfatter også de to ressurssterke organisasjonene (LO og Norsk olje og gass) sin kontakt med partier som ikke deler deres preferanser. Disse dyadene anser jeg som å være av substansiell interesse og jeg mener det vil være en svakhet å ekskludere disse fra analysen. På dette grunnlag ble kombinasjonen inkludert i QCA-analysen.

Tabell 6.3 Sannhetstabell - Analyse av tilstrekkelige betingelser for kontaktintensitet (Y)³⁹

	Logisk mulige kausalkombinasjoner				Tilfeller med sterkt medlemskap	Konsistens-verdi	PRI konsistens ⁴⁰	Kontakt-intensitet (Y)	Empiriske observasjoner 30/64 ⁴¹	
	PIV	PRI	PRE	RES						
(1)	0	1	0	0	piv*PRI*pre*res	12	0.542	0.317	0	
(2)	0	1	1	0	piv*PRI*pre*res	12	0.935	0.905	1	GRsv, GRkrf, GRv, NUsv, NUkrf, NUv, NVFsv, NVFkrf, NVFv, PTROsp, PTROh, PTROfrp
(3)	0	0	0	0	piv*pri*pre*res	6	0.329	0.000	0	
(4)	0	0	1	0	piv*pri*PRE*res	6	0.558	0.126	0	
(5)	0	1	0	1	piv*PRI*pre*RES	6	0.787	0.681	1	LOsv, LOkrf, LOv, NOGsv, NOGkrf, NOGv
(6)	0	1	1	1	piv*PRI*PRE*RES	6	0.972	0.960	1	LOsp, LOh, LOfrp, NOGsp, NOGh, NOGfrp
(7)	1	1	0	0	PIV*PRI*pre*res	3	0.817	0.667	1	GRap, NUap, NVFap
(8)	1	0	0	0	PIV*pri*pre*res	2	0.495	0.000	0	
(9)	1	1	1	1	PIV*PRI*PRE*RES	2	0.929	0.900	1	LOap, NOGap
(10)	1	1	1	0	PIV*PRI*PRE*res	1	0.889	0.752	1	PTROap
(11)	1	0	1	0	PIV*pri*PRE*res	0	-	-	0	
(12)	0	0	0	1	piv*pro*pre*RES	0	-	-	0	
(13)	1	0	0	1	PIV*pri*pre*RES	0	-	-	0	
(14)	1	1	0	1	PIV*PRI*pre*RES	0	-	-	0	
(15)	0	0	1	1	piv*pri*PRE*RES	0	-	-	0	
(16)	1	0	1	1	PIV*pri*PRE*RES	0	-	-	0	

³⁹ Se syntaks i appendiks 8.8

⁴⁰ PRI (Proportional Reduction in Inconsistency) er et alternativt mål på konsistens for fuzzy set-analyser som tar sike på å lette paradoksale resultater som kan forekomme (Cooper & Glaesser, 2011).

⁴¹ Se avsnitt 5.6 for datamatrikse og spesifisert dyadeoversikt.

Det er seks observerte kombinasjoner som leder til utfallet *Kontaktintensitet*. Den første kombinasjonen (2) $Y = \text{piv} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{res}$, som uttrykker at privilegerte interessegrupper (PRI) med få ressurser (res) vil ha en høy kontaktintensitet med de ikke-pivotale beslutningstakerne (piv) som organisasjonen ikke har overlappende preferanser med (pre). Denne kombinasjonen er en delmengde av utfallet (Y) *Kontaktintensitet* og er en tilstrekkelig betingelse for utfallet. Totalt har uttrykket 12 empiriske observasjoner som gjengitt i tabell 6.3.

Den neste kombinasjonen er som er en delmengde av utfallet (Y) er, (5) $Y = \text{piv} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{RES}$. Denne kombinasjonen har seks empiriske observasjoner.

Den tredje kombinasjonen er, (6) $Y = \text{piv} * \text{PRI} * \text{PRE} * \text{RES}$, og det er seks empiriske observasjoner av denne kombinasjonen.

Den fjerde kombinasjonen er (7) $Y = \text{PIV} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{res}$. Det er tre observerte tilfeller av denne kombinasjonen.

Den femte observerte delmengden av utfallet er (9) $Y = \text{PIV} * \text{PRI} * \text{PRE} * \text{RES}$. Denne kombinasjonen har to observasjoner, henholdsvis LO og Norsk olje og gass sin kontakt med Arbeiderpartiet.

Den sjettede og siste kombinasjonen av er (10) $Y = \text{PIV} * \text{PRI} * \text{PRE} * \text{res}$. Denne kombinasjonen har ett observert tilfelle, Petro Arctic sin kontakt med Arbeiderpartiet.

De seks tilstrekkelige betingelsene som er avdekket i mitt materiale viser de mulige veiene til utfallet *Kontaktintensitet* (Y). De seks delmengdene i utfallet kan fremstilles i følgende uttrykk for mulige veier til høy kontaktintensitet mellom interessegrupper og politiske partier:

$$Y = \text{piv} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{res} + \text{piv} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{RES} + \text{piv} * \text{PRI} * \text{PRE} * \text{RES} + \text{PIV} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{res} + \text{PIV} * \text{PRI} * \text{PRE} * \text{RES} + \text{PIV} * \text{PRI} * \text{PRE} * \text{res}$$

6.4 Analytisk reduksjon

En viktig del av QCA-analysen er at man gjennom en analytisk reduksjon kan avdekke mer generelle mønstre og komme frem til sparsommelige uttrykk for kausalrelasjoner (Stokke,

2007, s. 508). Den analytiske reduksjonen baserer seg på logisk minimering og forenkling forutsetninger, hvor den logiske minimeringen knytter seg til å redusere uttrykket over gjennom parvis sammenligning, impliserte påstander eller unik dekning. Dekning er i den grad en kausalkombinasjon kan bidra til å forklare utfallet (Y).

Reduksjon ved parvis sammenligning er en minimering av uttrykket som kan gjennomføres dersom de to kausaluttrykkene er identiske med unntak av én verdi. Dersom dette er observert er den avvikende kausalfaktoren overflødig siden utfallet ville vært det samme uavhengig av den avvikende variabelen (Stokke, 2007, s. 507). Videre må man vurdere om det finnes noen impliserte påstander i uttrykket. Vurderingen gjøres ut i fra om enkelte uttrykk for tilstrekkelighet allerede er implisert gjennom mindre komplekse uttrykk og dermed kan sees på som en delmengde av dette uttrykket (Stokke, 2007, s. 508). For eksempel ved at man allerede vet at høy kontaktintensitet allerede er et resultat av at interessegruppen er privilegert (PRI) er det ikke nødvendig med mer restriktive løsninger som indikerer at høy kontaktintensitet er et resultat av ressurser (RES) og at man er en privilegert interessegruppe (PRI). Dette følger av at det allerede er observert at det å være en privilegert interessegruppe (PRI) er tilstrekkelig for høy kontaktintensitet basert på parvis sammenligning av andre kombinasjoner som ledet til utfallet. Avslutningsvis relaterer den siste muligheten seg til å vurdere kausalkombinasjonenes unike dekning, altså om man kan dekke alle kasusene uten den aktuelle kombinasjonen. Hvor man vurderer om påstandene unikt dekker de opprinnelige observasjonene til suksess og dersom de ikke gjør det vil man kunne klare seg uten (Ragin, 2009, s. 110-111). Reduksjonsmetoden er kritisert fordi man i utgangspunktet vil være interessert i alle de mulige kombinasjonene som kan bidra til utfallet (Stokke, 2007, s. 508).

Det vil være mulig å gjennomføre en parvis sammenlikning av uttrykkene dersom de kun skiller seg på én faktor. De seks uttrykkene presentert i avsnitt 6.3 er mulig å minimere gjennom parvis sammenlikning. Som en illustrasjon vil jeg delvis gjennomføre en parvis sammenlikning av uttrykket.

$$Y = \text{piv*PRI*pre*res} + \text{piv*PRI*pre*RES} + \text{piv*PRI*PRE*RES} + \text{PIV*PRI*pre*res} + \\ \text{PIV*PRI*PRE*RES} + \text{PIV*PRI*PRE*res}$$

Samtlige av de tre uttrykkene gir en tilstrekkelig forklaring på hvilke faktorer som gir utfallet *Kontaktintensitet*. Gjennom en parvis sammenligning søker man å minimere uttrykket ved å

kutte deler av uttrykket dersom de kun skiller seg fra hverandre på én faktor (Stokke, 2007, s. 507; Ragin, 2008, s. 153-154; Rixhoux og De Meur, 2009, s. 56-57). Dette gjøres ved at man sammenligner første kombinasjon, med de som kommer etter. Dette gjentas til man ikke lenger kan redusere uttrykket. Den parvise sammenlikningen er illustrert under.

$$Y = \text{piv} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{res} + \text{piv} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{RES} + \text{piv} * \text{PRI} * \text{PRE} * \text{RES} + \text{PIV} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{res} + \text{PIV} * \text{PRI} * \text{PRE} * \text{RES} + \text{PIV} * \text{PRI} * \text{PRE} * \text{res}$$

$$(A) \quad Y = \text{piv} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{res} + \text{piv} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{RES} + \text{piv} * \text{PRI} * \text{PRE} * \text{RES} + \text{PIV} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{res} + \text{PIV} * \text{PRI} * \text{PRE} * \text{RES} + \text{PIV} * \text{PRI} * \text{PRE} * \text{res}$$

Jeg tar først utgangspunkt i det første uttrykket og sammenligner det med de som kommer etter i likning (A). Det første og det andre uttrykket skiller seg fra hverandre på kun en faktor, *Ressurser*. Det er dermed rimelig å anta at *Ressurser* er en overflødig faktor i det første uttrykket. Deretter sammenlignes første ledd med det tredje leddet. Disse skiller seg på mer enn to faktorer og kan ikke minimeres. Med det fjerde uttrykket skiller de seg kun på *Pivotal* og denne faktoren kan da også kuttes. Det første uttrykket og, det femte og sjette skiller seg på mer enn en faktor. Det første uttrykket kan da gjennom en parvis sammenligning uttrykkes som *PRI*pre*. Dette gjentas for hvert ledd ved å sammenligne de med det som kommer etter.

En parvis sammenligning innebærer også å vurdere impliserte påstander. Dette er hvor faktorene i et minimert uttrykk er ivaretatt av et annet og dermed kan utelukkes. For eksempel hvis den videre minimeringen over hadde kommet frem til at det andre leddet kunne minimeres til *PRI*pre*res*, ville det første minimerte leddet, *PRI*pre*, vært ivaretatt av dette uttrykket som tillater en ytterligere forenkling. Dette følger av at uttrykket *PRI*pre* er en delmengde av uttrykket *PRI*pre*res*.

Ved komplekse sannhetstabeller og uttrykk er farene ved å gjennomføre den parvise sammenligningen, eller andre minimeringsformer stor. Man bør derfor benytte seg av dataprogrammet *fsQCA 3.0* eller tilsvarende for å gjøre dette (Schneider og Wagemann, 2010, s. 406). Dette følger av at det er fort gjort å overse en mulig minimering, samtidig så skal forskeren være bevist på hvordan prosessen fungerer og være godt kjent med sannhetstabellen (ibid.). Den komplekse løsningen av *fsQCA* analysen gjengitt i tabell 6.4 viser den ferdige parvise minimeringen.

$$Y = \text{PRI} * \text{PRE} + \text{PIV} * \text{PRI} * \text{res} + \text{piv} * \text{PRI} * \text{RES}$$

Et viktig element i en QCA-analyse er hvordan teknikken muliggjør å gå videre fra en logisk minimering ved parvis sammenligning av de faktiske observasjonene ved å introdusere forenklende forutsetninger om kontrafaktiske kasus. En analyse av kontrafaktiske kasus brukes i situasjoner hvor man på bakgrunn av inngående kunnskap om de observerte kasusene og undersøkelsestemaet har en forestilling av hva som ville vært det sannsynlige utfallet dersom de uobserverte empiriske tilfellene faktisk var observert empirisk (Stokke, 2007, s. 508). De forenklende forutsetningene kan være enten rimelige eller urimelige (Ragin, 2008a, s. 150). Hovedskillet mellom de to går på antakelsene man tillater seg å ha rundt de uobserverte empiriske observasjonene.

En rimelig forenklende forutsetning er når man sammenligner et faktisk observert kasus som faktisk gir utfallet med et kontrafaktisk kasus med en faktor som ikke hindrer utfallet. Ragin (2008a, s. 160) illustrerer de rimelig forenklende forutsetningen på følgende måte. Man har et observert tilfelle av utfallet, $A * B * C * d = Y$, men man har ikke et empirisk observert tilfelle av $A * B * C * D = Y$. Gjennom en kontrafaktisk analyse av tilfellet $A * B * C * D = Y$, kan forskeren gjennom et tankeeksperiment resonere seg frem til hva som ville blitt utfallet. Dersom forskeren på grunnlag av god substansiell og empirisk kunnskap om kasusene kommer frem til at tilstedeværelsen av D vil fremme utfallet Y. En rimelig forenklende forutsetning vil derfor kunne gi følgende minimerte uttrykk dersom det er rimelig å anta at D fremmer utfallet: $A * B * C = Y$. Dette følger av at d ga uttrykket og forskerens substansielle og empiriske kunnskap tilsier at D også ville gitt utfallet, som resulterer i minimeringen på bakgrunn av rimelige forenklende forutsetninger.

På den annen side stiller ikke urimelig forenklende forutsetninger et krav om at forskjellen er noe som faktisk fremmer utfallet. Isteden benyttes alle kontrafaktiske kasus, de som ikke er empirisk observert, til å minimere uttrykket. En urimelig forenklende forutsetning vil være hvis man har observert $Y = A * B * C * d$, men forskeren har en antakelse om at d er overflødig for å oppnå utfallet. $Y = A * B * C * D$, er ikke observert empirisk og det er en teoretisk forventning om at D faktisk er koblet til utfallet. Dersom det skal rettferdiggjøres å minimere uttrykket ved å kutte faktoren d/D kreves det betydelig mer empirisk belegg og argumentasjon enn i de rimelig forenklende forutsetningene over. Det kreves dermed en betydelig større grad av

rettferdiggjøring for å kunne gjennomføre en urimelig forenkende forutsetning av en faktor det er et eksisterende grunnlag for at er koplet til utfallet (Ragin, 2008a, s. 162).

I analysen er de forenkede forutsetningene spesifisert ved at modellen gjennom en *standard analyse* hvor jeg presiserer de teoretiske forventningene ved å oppgi at privilegert (PRI) forventes å fremme kontaktintensitet (Y), ressurser (RES) er forventet å hemme kontaktintensiteten. Preferanse (PRE) og pivotal (PIV) er forventet å både kunne fremme og hemme kontaktintensiteten. Programvaren vil generere tre løsninger den komplekse, den mellomliggende, og den maksimalt forenkende. Den første løsningen, den komplekse, baserer forenklingen kun på logisk minimering. Den mellomliggende løsningen forenkler ved hjelp av rimelige forenkende forutsetninger, mens den maksimalt forenkede løsningen forenkler uttrykket basert på rimelige og urimelige forenkende forutsetninger (Ragin, 2008a, s. 163-167).

Tabell 6.4 Minimerte uttrykk for utfallet *Kontaktintensitet* (Y)

	Kausalkombinasjon	Raw dekning	Unik dekning	Konsistens
Kompleks ⁴²	PRI*PRE	0.573	0.210	0.917
	PIV*PRI*res	0.104	0.021	0.833
	piv*PRI*RES	0.571	0.218	0.860
Mellomliggende ⁴³	PRI*PRE	0.573	0.210	0.917
	PIV*PRI*res	0.104	0.021	0.833
	piv*PRI*RES	0.571	0.218	0.860
Maksimalt forenkede ⁴⁴	RES	0.726	0.322	0.834
	PIV*PRI	0.167	0.021	0.888
	PRI*PRE	0.573	0.158	0.917
Løsningens dekning		0.813		
Løsningens konsistens		0.849		

fsQCA analysen produserer tre løsninger den komplekse, den mellomliggende, og den maksimalt forenkende løsningen. I tolkningen av resultatene vil jeg at utgangspunkt i den liberale løsningen. Ragin (2008b, s. 70) påpeker at den mellomliggende løsningen er den mest

⁴² Basert på logisk minimering.

⁴³ Basert på rimelige forenkende forutsetninger.

⁴⁴ Basert på urimelige og rimelige forenkende forutsetninger.

tolkbare, mens den maksimalt forenklende løsningen viser hvilke faktorer som er essensielle for å skille mellom de positive og negative kasusene. Den maksimalt forenklende løsningen inkluderer både tilfeller som er rimelige å se at er kontrafaktiske og de urimelige kontrafaktiske tilfellene i løsningen som indikerer veier til utfallet *Kontaktintensitet*. Som det fremkommer av tabell 6.4 så er den komplekse og mellomliggende løsningen like, og innføringen av rimelige forenklende forutsetninger bidrar derfor ikke til noen ytterligere reduksjon. Jeg vil derfor benytte meg av den komplekse løsningen for å besvare analysens hypoteser. Denne løsningen ligger i mellomsjiktet mellom den konservative og liberale løsningen, løsningen er også den som åpner for mest tolkning (Ragin, 2008a, s. 175). Som det fremkommer av tabell 6.4 er det tre mulige veier i den liberale løsningen som leder til utfallet *Kontaktintensitet*. Disse minimerte uttrykkene kan uttrykkes slik:

$$Y = \text{PRI} * \text{PRE} + \text{PIV} * \text{PRI} * \text{res} + \text{piv} * \text{PRI} * \text{RES}$$

Uttrukket viser at det er tre mulige kombinasjoner som leder til utfallet *Kontaktintensitet*. For det første vil privilegerte interessegrupper (PRI) vil ha en høy *Kontaktintensitet* med de partiene som deler interessegruppens preferanser (PRE). Den andre kombinasjonen uttrykker at privilegerte interessegrupper (PRI) med få materielle ressurser (res) vil ha en høy kontaktintensitet med de pivotale partiene (PIV). Den tredje, og siste kombinasjonen, er at ressurssterke (RES) og privilegerte interessegrupper (PRI) vil ha en høy *Kontaktintensitet* med de ikke-pivotale partiene (piv). Den videre delen av avsnittet vil gjennomgå resultatet av fsQCA-analysen og vurdere hvorvidt det bidrar til å stryke eller svekke analysens hypoteser. Dette vil drøftes i den neste delen av avsnittet. I kapittel 2 ble det teoretiske materialet for analysen gjennomgått og det ble presentert tre teoretiske forventinger om hvilke faktorer som påvirker interessegruppers kontaktintensitet med de politiske partiene. Disse tre hypotesene er:

H₁: Privilegerte interessegrupper vil ha en høyere kontaktintensitet med de politiske partiene enn de ikke-privilegerte interessegruppene.

H₂: Interessegrupper vil ha en høyere kontaktintensitet med partier som deler deres politiske preferanser.

H₃: Interessegrupper vil ha en høyere kontaktintensitet med representantene fra de pivotale partiene.

For å begynne med det første uttrykket PRI*PRE som uttrykker at det å være en privilegert interessegruppe og ha overlappende preferanser med partiet er en sikker vei til utfallet *Kontaktintensitet*. Når det gjelder spørsmålet om uttrykkets rimelighet så anser jeg det som et tilfredsstillende uttrykk for partikontakt. For det første så forklarer denne delen av løsningen 57,3 % av det samlede utfallet *Kontaktintensitet*. Dette er en tilfredsstillende andel av hva som leder til utfallet. Videre så er den unike dekingen til dette uttrykket på 0.21. Dette betyr at uttrykket PRI*PRE alene forklarer 21 % av utfallet *Kontaktintensitet*. Uttrykket er også svært konsistent med en verdi på 0.917 som tydelig viser at uttrykket er en delmengde av utfallet og kan benyttes for å forklare hva som påvirker kontaktintensiteten med partiene.

Det er totalt 20 dyader som inngår i denne kombinasjonen som dekker seks interessegrupper. Disse kasusene dekker mye av bredden av de interessegruppene som inngår i analysen. For det første så er det LO sin kontakt med henholdsvis Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet. For det andre inngår følgende interessegruppe-parti-dyader med Norsk olje og gass sin kontakt med Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet. For det tredje, og sist av næringsinteressene er det Petro Arctic sin kontakt med Arbeiderpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet. Den fjerde interessegruppen er Greenpeace sin kontakt med SV, Venstre og KrF. Til slutt så inngår også Natur og Ungdom, og Naturvernforbundet sin kontakt med de tre partiene, SV, Venstre og KrF.

Samtlige av interessegruppene som inngår i kombinasjonen er privilegerte interessegrupper. Det er også som gjennomgått i avsnitt 2.4 i tilknytning til H_1 , at de privilegerte interessegruppene får tildelt sin status på partienes premisser (Grant, 2004). Denne statusen følger av at interessegruppen skal kunne bidra til beslutningen og samtidig så må de forholde seg til de spillereglene som er fastlagt av partiene. Når det kommer til betydningen av preferanseoverlapp og H_2 så ble det teoretiske grunnlaget for dette gjennomgått i avsnitt 2.5. Her ble det blant annet påpekt at en del av interessegruppene sin kontakt med deres meningsfeller besto i å dele informasjon for å styrke partienes argumentasjon (Beyers og Hanegraaff, 2017, s. 465). Dette er en aktivitet samtlige partier påpekte at de benyttet seg av i intervjuene. Samlet sett bidrar uttrykket til å styrke den teoretiske antakelsen i H_1 og H_2 .

Det neste uttrykket som inngår i den mellomliggende løsningen er PIV*PRI*res. Dette uttrykket forklarer at privilegerte interessegrupper med lavt medlemskap på ressurser vil ha en høy

kontaktintensitet med de pivotale beslutningstakerne. Denne kombinasjonen gir også en sikker vei til utfallet. Uttrykkets dekning er på 0.104. Dette er ikke spesielt høyt og uttrykket bidrar kun til å forklare en liten del av det samlede utfallet. Det kan derimot også skyldes at det er få pivotale partier som er identifisert i denne saken og som resultat vil være en naturlig begrensing på hvor stor andel av utfallet denne kombinasjonen kan forklare. Kombinasjonens unike dekning er på 0.021, altså at kombinasjonen forklarer 2.1 % av det samlede utfallet. Avslutningsvis så har uttrykket en høy konsistens på 0.833 som viser at det inngår som en delmengde av *Kontaktintensitet*. I en helhetlig vurdering er uttrykket fortsatt rimelig, men det kunne forventes at det ville ha en liten forklaringskraft da det var variasjon i interessegruppens kontakt med de pivotale partiene.

I kombinasjonen så inngår det fire dyader, henholdsvis Greenpeace, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet og Petro Arctic sin kontakt med Arbeiderpartiet. Kombinasjonen bidrar til å bygge oppunder H_3 , men den kan ikke sies å antyde annet enn at interessegrupper har høy kontaktintensitet med de pivotale partiene, men resultatene av QCA-analysen bidrar ikke til å gi en sterk støtte til hypotesen, men enkelte interessegrupper har kontakt med de pivotale beslutningstakerne som viser at det forekommer slik kontakt.

Det siste uttrykket som leder til partikontakt er piv*PRI*RES, privilegerte og ressurssterke interessegrupper vil ha høy kontaktintensitet med de ikke pivotale beslutningstakerne. Totalt er det 12 kasus som inngår i denne kombinasjonen. Disse er LO og Norsk olje og gass sin kontakt med følgende partier, SV, Senterpartiet, KrF, Venstre, Høyre og FrP. Uttrykkets dekning er 0.571 og det forklarer dermed en betydelig andel av det samlede utfallet, og det uttrykker en tilfredsstillende andel av hva som leder til *Kontaktintensitet*. Uttrykkets unike dekning viser at dette uttrykket alene forklarer 21,8 % av den samlede partikontakten, og den samlede konsistensen til uttrykket er også høy på 0.860. Dette uttrykket er altså en delmengde av utfallet. Det bidrar også til å bygge oppunder H_1 . Derimot så viser det også at de ikke har høy kontaktintensitet med de pivotale partiene som ikke styrker H_3 . Dette resultatet er også interessant fordi det viser at de ressurssterke interessegruppe jevnt over har en høy kontaktintensitet med de politiske partiene. Dette er også noe de to informantene påpekte at de generelt prioriterte kontakt med samtlige partier uavhengig av deres preferanser.

Den samlede løsningen viser at både de interessegruppene som har store og små ressurser har høy kontaktintensitet med de politiske partiene, og det antyder at interessegrupper er bevist på

sine ressursbegrensinger og tilpasser sitt politiske påvirkningsarbeid deretter.

Avslutningsvis er den samlede løsnings dekning høy på 0.813. Dekningsmålet er særlig relevant når det er flere kombinasjoner som er tilstrekkelige for utfallet da det kan benyttes for å skille de ulike kombinasjonenes dekningskraft (Ragin, 2008a, s. 63). Løsningens dekning indikerer andelen av medlemskap i utfallet som er forklart av løsningen. Dekningsmålet viser at 81,3 % av medlemskapene i utfallet *Kontaktintensitet* lar seg forklare av løsningen, som er en høy andel og underbygger funnene. Løsningens konsistens viser også at den tydelig er en delmengde av utfallet, med en konsistensverdi på 0.849.

6.5 Veien til *ikke-kontaktintensitet* ($\sim Y$)

Etter å ha identifisert hvilke kausalkombinasjoner som leder til utfallet vil jeg nå identifisere de kausalkombinasjonene som ikke leder til høy kontaktintensitet ($\sim Y$). Dette gjøres gjennom å analysere de negative tilfellene. Analysen tar utgangspunkt i de samme frekvens og konsistenstersklene som tidligere. Altså en frekvensterskel på 1 og konsistensterskel på ≥ 0.75 . Tabell 6.5 gjennomgår sannhetstabellen for ikke-kontaktintensitet ($\sim Y$).

Det er fire mulige veier til ikke-kontaktintensitet ($\sim Y$). Det er et færre antall veier som konsistent leder til *Kontaktintensitet* ($\sim Y$) enn det var veier som ledet til *Kontaktintensitet* (Y). De fire mulige kausalkombinasjonene er fremstilt i likningen under:

$$\sim Y = \text{piv} * \text{PRI} * \text{pre} * \text{res} + \text{piv} * \text{pri} * \text{pre} * \text{res} + \text{piv} * \text{pri} * \text{PRE} * \text{res} + \text{PIV} * \text{pri} * \text{pre} * \text{res}$$

Den analytiske reduksjonen gjennomføres direkte i programvaren fsQCA 3.0. Det blir også her generert tre alternative løsninger for tilstrekkelighet for utfallet ikke-kontaktintensitet ($\sim Y$). De tre løsningene for tilstrekkelige betingelser for ikke-kontaktintensitet ($\sim Y$) er presentert i tabell 6.6.

Tabell 6.5 Sannhetstabell - Analyse av tilstrekkelige betingelser for kontaktintensitet ($\sim Y$)⁴⁵

	Logisk mulige kausalkombinasjoner				Tilfeller med sterkt medlemskap	Konsistensverdi	PRI konsistens ⁴⁶	Kontaktintensitet ($\sim Y$)	Empiriske observasjoner 26/64 ⁴⁷	
	PIV	PRI	PRE	RES						
(1)	0	1	0	0	piv*PRI*pre*res	12	0.787	0.683	1	GRsp, GRh, GRfrp, NUsp, NUh, NUfrp, NVFsp, NVFh, NVFfrp, PTROsv, PTROkrf, PTROv
(2)	0	1	1	0	piv*PRI*PRE*res	12	0.384	0.095	0	
(3)	0	0	0	0	piv*pri*pre*res	6	1	1	1	FBsp, FBh, FBfrp, NTRVsp, NTRVh, NTRVfrp
(4)	0	1	0	1	piv*PRI*pre*RES	6	0.474	0.213	0	
(5)	0	0	1	0	piv*pri*PRE*res	6	0.936	0.874	1	FBsv, FBkrf, FBv, NTRVsv, NTRVkrf, NTRVv
(6)	0	1	1	1	piv*PRI*PRE*RES	6	0.313	0.040	0	
(7)	1	1	0	0	PIV*PRI*pre*res	3	0.634	0.333	0	
(8)	1	0	0	0	PIV*pri*pre*res	2	1	1	1	FBap, NTRVap
(9)	1	1	1	1	PIV*PRI*PRE*RES	2	0.427	0.110	0	
(10)	1	1	1	0	PIV*PRI*PRE*res	1	0.664	0.248	0	
(11)	0	0	0	1	piv*pri*pre*RES	0	-	-	0	
(12)	1	0	0	1	PIV*pri*pre*RES	0	-	-	0	
(13)	1	1	0	1	PIV*PRI*pre*RES	0	-	-	0	
(14)	0	0	1	1	piv*pri*PRE*RES	0	-	-	0	
(15)	1	0	1	0	PIV*pri*PRE*res	0	-	-	0	
(16)	1	0	1	1	PIV*pri*PRE*RES	0	-	-	0	

⁴⁵ Se syntaks i appendiks 8.8

⁴⁶ Ref. fotnote 40

⁴⁷ Se oversikt over datamatrise for spesifisert dyadeoversikt.

Tabell 6.6 Minimerte uttrykk for utfallet ikke-kontaktintensitet ($\sim Y$)

	Kausalkombinasjon	Raw dekning	Unik dekning	Konsistens
Kompleks ⁴⁸	pri*pre*res	0.237	0.028	1
	piv*pre*res	0.57	0.361	0.854
	piv*pri*res	0.348	0.14	0.961
Mellomliggende ⁴⁹	pri*pre*res	0.237	0.028	1
	piv*pre*res	0.57	0.361	0.854
	piv*pri*res	0.348	0.14	0.961
Maksimalt forenklete ⁵⁰	pri	0.445	0.237	0.764
	piv*pre*res	0.57	0.361	0.854
Løsningens dekning		0.738		
Løsningens konsistens		0.869		

Jeg vil også her ta utgangspunkt i den komplekse løsningen, og som det fremkommer av tabell 6.6 er det tre mulige veier som konsistent leder til lav *kontaktintensitet*:

$$\sim Y = \text{pri*pre*res} + \text{piv*pre*res} + \text{piv*pri*res}$$

Det første ledde i løsningen, pri*pre*res, viser at ressursvake og ikke-privilegerte interessegrupper vil ha lav kontaktintensitet med de partiene som ikke deler deres politiske preferanser. I kombinasjonen inngår det åtte kasus. Disse er Fiskebåt og Naturviterne sin kontakt med Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Høyre og FrP.

Uttrykket dekker en liten del av den samlede løsningen med en dekning på 0.273. Videre så har ikke uttrykket en stor unik dekning av det samlede utfallet med 0.028. Derimot så er det svært konsistent med den verdi på 1. Dette kan derimot også følge v at det er få ikke-privilegerte dyader i utvalget. Det uttrykket gir derimot en viss støtte til H_1 siden det viser at ikke-privilegerte interessegrupper vil ha lavere *Kontaktintensitet* med partiene, som er i tråd med de teoretiske perspektivene. Videre viser resultatene at det å være meningsmotstandere ikke leder til partikontakt, som gir en viss støtte til H_2 .

⁴⁸ Basert på logisk minimering.

⁴⁹ Basert på rimelige forenkling forutsetninger.

⁵⁰ Basert på urimelig og rimelige forenkling forutsetninger.

Det andre leddet i løsningen viser at ressursvake interessegrupper ikke vil ha kontakt med de ikke-pivotale partiene som ikke deler gruppens preferanser. Denne kombinasjonen består av 18 kasus. Disse er Fiskebåt, Greenpeace, Naturviterne, Natur og Ungdom, og Naturvernforbundet sin partikontakt med Senterpartiet, Høyre og FrP. I tillegg kommer Petro Arctic sin kontakt med SV, KrF og Venstre.

Denne kombinasjonen har en tilfredsstillende dekning, og dens unike dekning er på 36,1 % av den samlede løsningen. Kombinasjonen er også svært konsistent på 0.854. Denne kombinasjonen bidrar til å styrke antakelsen om at overlappende preferanser er viktig for interessegruppers partikontakt i H_2 og at de vil ha en høy kontaktintensitet med de pivotale partiene i H_3 . Dette følger av at det å ikke vær et pivotalt parti og meningsmotstander er en sikker vei til ikke-kontakt. Som et eksempel så vil dette være miljøbevegelsen sin kontakt med FrP, eller petroleumsinteressene sin kontakt med SV.

Den siste kombinasjonen er ikke-privilegerte og ressursvake interessegrupper vil ha lav kontakt med de pivotale partiene, piv*pri*res. Det er 12 kasus i denne kombinasjonen. Dette er Fiskebåt og Naturviterne sin kontakt med SV, Senterpartiet, KrF, Venstre, Høyre og FrP. Denne løsningen har en lav unik dekning på 14 % samtidig som dekningen er lav på 0.348. Derimot så er kombinasjonens konsistens høy på 0.961 som tydelig indikerer at kombinasjonen er en delmengde av utfallet ($\sim Y$). Denne kombinasjonen bidrar til å styrke H_1 om at privilegerte interessegrupper vil ha en høyere kontaktintensitet med de politiske partiene.

De tre løsningene viser også at lave ressurser er inkludert i samtlige kombinasjoner. Dette indikerer at ressurser kan legge en begrensing på interessegruppers partikontakt.

Løsningen til $\sim Y$ har en høy konsistens på 0.869 som tydelig viser at løsningen er en delmengde av utfallet ikke-kontaktintensitet. Løsningens dekning viser at 73,8 % av tilfellene som ikke leder til kontaktintensitet lar seg forklare av løsningen.

Avslutningsvis er en av styrkene til QCA å kunne forklare kausal kompleksitet hvor det er flere mulige veier til det samme utfallet. Det har kommet frem av analysen at det er tre veier som leder til kontaktintensitet (Y), og tre mulige veier som leder til ikke-kontaktintensitet ($\sim Y$). Det neste kapittelet gjennomgå konklusjonen av QCA-analysen sett opp mot den deskriptiv analysen og gi en kort konklusjon.

7. Konklusjon

Formålet med analysen har vært å besvare følgende problemstilling, *hvilke faktorer påvirker kontaktintensiteten mellom norske interessegrupper og politiske partier?* For å kunne besvare problemstillingen ble det i kapittel 2 gjennomgått noen teoretiske perspektiver på interessegruppers politiske påvirkningsarbeid og deres relasjon til de politiske partiene. Med utgangspunkt i de teoretiske perspektivene på interessegruppers politiske påvirkningsarbeid ble det presentert tre hypoteser på faktorer som kan påvirke *Kontaktintensiteten* med de politiske partiene.

H₁: Privilegerte interessegrupper vil ha en høyere kontaktintensitet med de politiske partiene enn de ikke-privilegerte interessegruppene.

H₂: Interessegrupper vil ha en høyere kontaktintensitet med partier som deler deres politiske preferanser.

H₃: Interessegrupper vil ha en høyere kontaktintensitet med representantene fra de pivotale partiene.

Disse tre hypotesene er forsøkt besvart gjennom innsamlede data fra eliteintervjuer med åtte interessegrupper og andre skriftlige kilder, som blant annet omhandler høringsvar som er sendt inn fra interessegruppene til de ulike høringen i Olje- og energidepartement og Klima- og miljødepartementet, samt kilder for indirekte kontakt mellom interessegruppene og de politiske partiene, gjennom mediesøk. Dette datamaterialet er benyttet for å vurdere hypotesene ved en gjennomgang av dybdeinformasjonen i den deskriptive analysen av interessegruppens partikontakt. Den brede informasjonen som ligger i materialet er analysert gjennom bruk av kvalitativ komparativ analyse av fuzzy set (fsQCA) for å kartlegge kausalkombinasjoner som leder til høy *kontaktintensitet* mellom interessegrupper og partier. Denne undersøkelsen har vektlagt en antakelse om at det er samspillet mellom de ulike forklaringsvariablene, *Preferanse* (PRE), *Privilegert* (PRI), *Pivotal* (PIV) som fører til høy *Kontaktintensitet* mellom interessegruppen og partiene eller ikke, kontrollert for *Ressurser* (RES).

7.1 Oppsummering av hovedfunn

Resultatene fra fsQCA-analysen viser at det er en rekke ulike kombinasjoner som konsistent leder til at interessegrupper har en høy *Kontaktintensitet* med de politiske partiene. Funnene fra QCA-analysen underbygger den antakelsen som ble presentert i introduksjonen om at det vil være kausal kompleksitet knyttet til hva som påvirker interessegruppens kontaktintensitet med de politiske partiene. Disse funnene er konfigurative, da det er ulike kombinasjoner av de undersøkte faktorene som gir en sikker vei til høy kontaktintensitet. Analysen gir belegg for at samtlige faktorer påvirker kontaktintensiteten med partiene da de inngår i de ulike konfigurasjonene. Som det fremkom av QCA-analysen er det tre kombinasjoner som samlet gir en sikker vei til høy kontaktintensitet. Den første av kombinasjonen er at privilegerte interessegrupper vil ha høy kontaktintensitet med de partiene som deler deres preferanser på feltet. Dette funnet er også i tråd med de teoretiske perspektivene som peker på at interessegrupper vil ha kontakt med deres meningsfeller for å styrke deres argumentasjon og bidra til at de fronter interessegruppens preferanser. Som det fremkommer av den deskriptive analysen så fokuserer også en rekke av interessegruppene nettopp på denne kontakten. Med tanke på litteraturgjennomgangen i avsnitt 1.3 så underbygger mine resultater flere av de presenterte studiene. Dette funnet underbygger det til Bayers, De Bruycker og Baller (2015) om at interessegruppene vil ta kontakt med de partiene som deler deres preferanser. Interessegruppene fører da også en samarbeidende tilnærming i tråd med Bayers og Hanegraaff (2017). Som det fremkom av den deskriptive analysen så benytter både de privilegerte og de ikke-privilegerte interessegruppene seg av direkte og indirekte strategier. Dette er i tråd med Binderkrantz (2005) sine funn. Det fremkommer også av den deskriptive analysen at indirekte strategier er hyppigere brukt av medlemsorganisasjoner, slik som miljøorganisasjonen, enn av de andre.

Videre kommer det frem at de privilegerte interessegruppene vil ha en høy *Kontaktintensitet* med de pivotale beslutningstakerne. Dette er også helt i tråd med de teoretiske perspektivene, men som det fremkommer av analysen forklarer denne kombinasjonen en veldig liten andel av det samlede utfallet. Det viser derimot en tendens om at denne kontakten forekommer. Informantene fra flere av interessegruppene, deriblant Naturvernforbundet, Natur og Ungdom og Petro Arctic peker på at deres kontakt med Arbeiderpartiet som det mest pivotale partiet er helt sentralt i deres politiske påvirkningsarbeid på dette feltet. Dette funnet understøtter

Marshall (2015) sin studie ved at enkelte interessegrupper også hadde kontakt med de pivotale partiene.

Den siste kombinasjonen er de privilegerte og ressurssterke interessegruppene sin kontakt med de ikke-pivotale partiene. Denne kombinasjonen understreker at de privilegerte interessegruppene vil ha en høy kontaktintensitet med partiene, uavhengig av deres status. Som informanten fra LO påpekte har de kontakt med samtlige partier uavhengig av deres synspunkter, for alle har godt av å kjenne til LO sitt standpunkt (Lie, 2018 [intervju]). Dette leder også videre til kontrollvariabelen *Ressurser*. Det var en antakelse om at interessegruppens ressurser ville legge begrensinger på interessegruppens politiske påvirkningsarbeid. Som det fremkommer av den deskriptive analysen så gjør den også det, men samtlige av de ressursvake interessegruppene gjennomfører en kartlegging av det politiske landskapet for å vurdere hvor det er mest hensiktsmessig å drive et påvirkningsarbeid. Derimot har de to ressurssterke interessegruppene, LO og Norsk olje og gass, et bredere nedslagsfelt i deres partikontakt, men som det fremkom av QCA-analysen har ikke mangelen på ressurser gitt et nevneverdig utslag på interessegruppens *kontaktintensitet* med de politiske partiene. Dette er i tråd med funnene til Dür og Mateo (2013) som finner at ressurser legger føringer på interessegruppens strategivalg og fordrer en prioritering av hvor ressursene skal settes inn.

Den deskriptive analysen støtter oppunder funnene til Kriesi et.al. (2007) ved at de direkte strategiene er hyppigst brukt, mens av de indirekte strategiene så er det helt klart mediestrategiene som er hyppigst i bruk.

I analysen av de kombinasjonene som ikke leder til utfallet *Kontaktintensitet* fant jeg at ressursvake og ikke-privilegerte interessegrupper vil ha lav kontaktintensitet med de partiene som ikke deler deres politiske preferanser. Dette funnet bidrar ytterligere til å bygge oppunder antakelsene om at privilegerte interessegrupper vil ha en høy kontaktintensitet med de politiske partiene, samt med de som deler gruppens preferanser. Videre så kom det frem at ressursvake interessegrupper ikke vil ha kontakt med de ikke-pivotale partiene som ikke deler gruppens preferanser som viser overlappende preferanser er viktig for interessegruppens partikontakt og at de vil ha en høy kontaktintensitet med de pivotale partiene. I tillegg så kan det bygge oppunder funnene til Marshall (2015) om at man prioriterer de mest nærliggende meningsmotstanderne som i denne analysen overlapper med de pivotale partiene. Det kan også

sees støtte Dür og Mateo (2013) sine funn om at gruppene prioriterer sine ressurser og ikke ser det som formålstjenlig og ha kontakt med sine mest distanserte meningsmotstandere.

Den siste kombinasjonen som ikke ledet til utfallet er at ikke-privilegerte og ressursvake interessegrupper vil ha lav kontakt med de pivotale partiene. Dette funnet svekker delvis funnene til Marshall (2015).

For å oppsummere funnene finner jeg gjennom analysen belegg for samtlige av de tre hypotesene. Derimot er det preferanseoverlapp og det å være en privilegert interessegruppe som unikt forklarer den største andelen av utfallet, *Kontaktintensitet*. Samlet sett utgjør ulike kombinasjoner av de tre forklaringsvariablene en sikker vei for å forklare *Kontaktintensiteten* med de politiske partiene.

7.2 Validitet og reliabilitet

Validitet relaterer seg til undersøkelsens evne til å trekke slutninger og konklusjoner som faktisk relaterer seg til den empiriske virkeligheten, mens reliabilitet omhandler undersøkelsens pålitelighet og muligheten for replikasjon av resultatene samt en konsistent konseptualisering av fenomenet som undersøkes (Bryman, 2016). Det skilles mellom indre og ytre reliabilitet, den indre reliabilitet relaterer seg til i hvilken grad andre kan anvende det samme begrepsapparatet på samme måte som i den opprinnelige analysen. Den ytre reliabiliteten handler om i hvilken grad ulike forskere vil få de samme resultatene i den samme eller liknende situasjoner (LeCompte og Goetz, 1982, s. 32). Til den indre reliabiliteten anser jeg dette som mulig da jeg i studien har vært åpen på konseptualisering, hypoteser, kalibrering, teoretisk modell og datainnsamling, og har beskrevet dette i detalj og gjort det åpent tilgjengelig. Til den ytre validiteten så forventer jeg at andre forskere vil tildele de samme medlemskapskårene i kalibreringen, og i det minste ikke tildele medlemskap som vil resultere i et annet utfall av den teoretiske modellen.

Det skilles mellom indre og ytre validitet. Den indre omhandler i hvilken grad resultatene er gyldige for det utvalget og fenomenet som er undersøkt, mens den ytre er i hvilken grad resultatene kan overføres til andre utvalg og situasjoner (Gerring, 2007). For å sikre den indre validiteten har jeg triangulere informasjonen om interessegruppens standpunkt med den informasjonen de delte i intervjuene og dermed kunnet vurdere om denne informasjonen

samsvarer. Dette kan også gå motsatt vei ved at informantene har satt seg inn i innholdet i høringsuttalelsene før intervjuet. Derimot så samsvarte informantenes beskrivelser på tvers av intervjuene og det er nærliggende å anta at validiteten styrkes.

Til den ytre validiteten anser jeg denne som sterkere enn i andre kvalitative undersøkelser på bakgrunn av det store utvalget til analysen (56 dyader). Resultatenes generaliseringsevne må allikevel diskuteres. For det første er det et spørsmål om hva det kan generaliseres til. Siden kasuset som er benyttet i analysen utspiller seg innenfor en spesiell politisk dimensjon legges det noen begrensinger. I avsnitt 1.2 ble det skissert noen kriterier for hva det kan generaliseres til. For det første må det være et område med tydelig definerte interessekoalisjoner. For det andre må det være innen et politikkområde som er konfliktfullt og hvor partienes preferanser er tydelig forankret. For det tredje må det være knyttet store kostnader, enten materielle eller samfunnsmessige, til utfallet. Tilslutt begrenses dette til energi- og klima dimensjonen av norsk politikk.⁵¹ Når det gjelder områder analysen kan generaliseres til, vil jeg begynne med den pågående oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet som skal fremlegges for Stortinget innen 2020. Da dette er det samme temaet og aktørene som inngår i min analyse, mener jeg det er en stor overførbarhet til denne pågående prosessen.

Mer generelt vil det kunne generaliseres til interessegruppers kontakt med de politiske partiene i norsk petroleumpolitikk i sin helhet, da mitt utsnitt av dette politikkområde omfatter de samme konfliktdimensjonene.

Avslutningsvis deler petroleumssektoren flere likhetstrekk med andre energi- og miljøpolitiske saker. Et av de mer omstridte av disse er utbygging av vannkraft i norske vassdrag. Dette har vært et felt i norsk politikk med stor konflikt som deler flere av karakteristikkene med mitt kasus. Det mest kjente eksempelet er utbyggingen av Alta og Kautokeino- vassdraget på slutten av 1970-tallet. Det må her påpekes at mine funn ikke kan benyttes for å forklare partikontakten så langt tilbake i tid og at det kun er benyttet som illustrasjon på politikkområdet.

---

⁵¹ Deler av resultatene kan også være gjeldene for denne dimensjonen i andre land. Her forutsettes det en grad av likhet mellom Norge og andre land når det kommer til organiseringen av beslutningsprosedyren. Det bør derfor blant annet være korporatistiske systemer.

7.3 Videre forskning

Som det er påpekt i litteraturgjennomgangen er det en teoretisk forventning om at interessegruppene partikontakt vil variere i de ulike fasene av beslutningsprosessen (Crombez, 2002; Marshall, 2015; Rommetvedt; 2011). Dette er et tema som bør søkes belyst nærmere. Min egen vurdering er at denne informasjonen vil være enklere å belyse i saker som ligger nærmere i tid enn hva mitt kasus gjør. Samtidig så var en av hovedgrunnene til at dette var vanskelig å besvare for mine informanter at spørsmålet om petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst har vært så langvarig at det er vanskelig å skille mellom de ulike fasene da flere flyter over i hverandre. Fase-hypotesen kan derfor enklere la seg belyse ved å se på et felt som ikke er like langsiktig og hvor det kan være enklere å skille mellom de ulike fasene av den politiske beslutningsprosessen.

Analysen indikerer at en privilegert status spiller en rolle for partikontakten, derimot har jeg ikke kunne finne denne variabelen så mye som ønskelig, blant annet på grunn av en liberal praksis på tilgang til høringer i Stortinget. En senere studie bør derfor søke å belyse denne faktoren for partikontakt nærmere ved å finne et mer nyansert mål for å identifisere de privilegerte interessegruppene. Her vil det være en styrke å gå inn i forarbeidene til en stortingsmelding for å identifisere hvilke interessegrupper som har deltatt i dette arbeidet, eller blitt rådspurt. I tillegg vil interessegrupper som blir rådspurt av de politiske partiene kunne bli ansett som privilegerte interessegrupper, da de har en særstatus hos disse.

Det vil også være en rekke andre faktorer enn de som er belyst her som kan tenkes å påvirke kontakten mellom interessegrupper og politiske partier da dette fortsatt er et nokså nytt forskningsfelt. De fleste tidligere studier ser på enten aspekter ved partier eller interessegrupper, men kontakten mellom disse to typene av organisasjoner har nylig blitt viet mer oppmerksomhet. Det er dermed en rekke spørsmål som forblir ubesvart og overlatt til senere studier.

Litteraturliste

- Allern, E. H. 2010, *Political parties and interest groups in Norway*. ECPR Press, Colchester.
- Allern, E. H., Aylott, N. og Christiansen, F. J. (2007), "Social Democrats and Trade Unions in Scandinavia: The Decline and Persistence of Institutional Relationships", *European Journal of Political Research*, bd. 46, nr. 5, s. 607-635.
- Allern, E. H. og Bale, T. (2012), "Political parties and interest groups: Disentangling complex relationships", *Party Politics*, bd. 18, nr. 1, s. 7-25.
- (red.) 2017, *Left-of-Centre Parties and Trade Unions in the Twenty-First Century*, Oxford University Press, Oxford.
- Arbeiderpartiet (u.å.), *Fagligpolitisk samarbeid*, [Online], Arbeiderpartiet. Tilgjengelig fra: <https://www.arbeiderpartiet.no/om/fagligpolitisk-samarbeid/> [09.01.2018].
- (2009) *Skape og dele. Arbeiderpartiets program 2009-2013*, Arbeiderpartiet.
- (2013) *Vi tar Norge videre. Arbeiderpartiets program 2013-2017*, Arbeiderpartiet.
- Bakker, R., de Vries, C., Edwards, E., Hooghe, L., Jolly, S., Marks, G., Polk, J., Rovny, J., Steenbergen, M. og Vachudova, M. 2015, "Measuring Party Positions in Europe: The Chapel Hill Expert Survey Trend File, 1999-2010", *Party Politics*, bd. 21, nr. 1, s. 143-152.
- Baumgartner, F. og Leech, B. 1998, *Basic Interests: The Importance of Groups and in Politics and Political Science*, Princeton University Press, Chichester.
- Baumgartner, M. 2015, "Parsimony and Causality", *Quality and Quantity*, bd. 49, nr. 2, s. 839-856.
- Beckmann, M. N. og Hall, R. L. 2013, "Elite Interviewing in Washington, DC" i Mosley, L. (red.) 2013, *Interview Research in Political Science*, Cornell University Press, Ithaca N.Y.
- Bellona (2016), *Bellona: Årsrapport 2015*, Miljøstiftelsen Bellona.
- Beyers, J., Eising, R. og Maloney, W. 2009, "Researching Interest Group Politics in Europe and Elsewhere: Much We Study, Little We Know?", *West European Politics*, bd. 31, nr. 6, s. 1103-1128.
- Beyers, J., Bonafont, L. C., Dür, A., Eising, R., Fink-Hafner, D., Lowery, D., Mahoney, C., Maloney, W. Og Naurin, D. (2014), "The INTEREURO Project: Logic and structure", *Interest Groups and Advocacy*, bd. 3, nr. 2, s. 126-140.

- Beyers, J., Braun, C., Marshall, D. og De Bruycker, I. 2014, "Let's talk! On the practice and method of interviewing policy experts", *Interest Groups and Advocacy*, bd. 3, nr. 2, s. 174-187.
- Beyers, J., De Bruycker, I. og Baller, I. (2015), "The alignment of parties and interest groups in EU legislative politics. A tale of two different worlds?", *Journal of European Public Policy*, bd. 22, nr. 4, s. 534-551.
- Beyers, J. & Hanegraaff, M. 2017, "Balancing friends and foes: Explaining advocacy styles at global diplomatic conferences", *The Review of International Organizations*, bd. 12, Nr. 3, s. 461-484.
- Binderkrantz, A. S. 2005, "Interest Group Strategies: Navigating Between Privileged Access and Strategies of Pressure", *Political Studies*, bd. 53, s. 694-715.
- 2014a, "Interesseorganisationer i politik" i Binderkrantz, A. S., Christiansen, P. M. og Pedersen, H. H. 2014, *Organisationer i politik. Danske interesseorganisationer i forvaltning, Folketing og medier*, Hans Reitzels Forlag, København.
- 2014b, "Medierne: Kampen om spalteplass" i Binderkrantz, A. S., Christiansen, P. M. og Pedersen, H. H. 2014, *Organisationer i politik. Danske interesseorganisationer i forvaltning, Folketing og medier*, Hans Reitzels Forlag, København.
- Binderkrantz, A. S. og Krøyer, S. 2012, "Customizing strategy: Policy goals and interest group strategies", *Interest Groups and Advocacy*, bd. 1, nr. 1, s. 115-138.
- Bleich, E. og Pekkanen, R. 2013, "How to Report Interview Data" i Mosley, L. (red.) 2013, *Interview Research in Political Science*, Cornell University Press, Ithaca N.Y.
- Bratberg, Ø. (2014), *Tekstanalyse for samfunnsvitere*, Cappelen Damm Akademisk, Oslo.
- Broersma, M. og Graham, T. 2012, "Social media as beat: Tweets as a news source during the 2010 British and Dutch elections", *Journalism Practice*, bd. 6, nr. 3, s. 403-419.
- Bryman, A. (2016), *Social Research Methods*, 5. utg., Oxford University Press, Oxford.
- Bunea, A. 2013, "Issues, preferences and ties: determinants of interest groups' preference attainment in the EU environmental policy", *Journal of European Public Policy*, bd. 20, nr. 4, s. 552-570.
- Conoco Phillips Norge AS (15.09.2010), *Conoco Phillips høringskommentarer til oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten – Faglig forums rapport med underliggende rapporter*, Conoco Phillips Norge AS.

- Cooper, B. og Glaesser, J. (2011) "Paradoxes and pitfalls in using fuzzy set QCA : illustrations from a critical review of a study of educational inequality", *Sociological research online*, bd. 16, nr. 3.
- Crombez, C. 2002, "Information, lobbying and the legislative process in the European Union", *European Union Politics*, bd. 3, nr. 1, s. 7-32.
- Dahl, R. A. 1961, *Who Governs? Democracy and Power in an American City*, Yale University Press, New Haven i Dür, A. og Mateo, G. 2016, *Insiders versus Outsiders: Interest Group Politics in Multilevel Europe*, Oxford University Press, Oxford.
- Dalton, Russell J. David M. Farrell, and Ian McAllister (2011/2013): *Political Parties and Democratic Linkage: How Parties Organize Democracy*. Oxford: Oxford University
- Dür, A. 2008, "Measuring Interest Group Influence in the EU: A Note on Methodology", *European Union Politics*, bd. 9, nr. 4, s. 559-576.
- Dür, A. og Mateo, G. 2013, "Gaining access or going public? Interest group strategies in five European countries", *European Journal of Political Research*, bd. 52, s. 660-686.
- 2016, *Insiders versus Outsiders: Interest Group Politics in Multilevel Europe*, Oxford University Press, Oxford.
- Eni Norge AS (15.09.2010), *eni norges høringskommentarer til oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten – Faglig forums rapport med underliggende rapporter*, Eni Norge AS.
- (16.01.2013), *Høringskommentarer fra Eni Norge AS vedrørende konsekvensutredning etter petroleumsløven for åpningsprosessen for petroleumsvirksomhet i havområdene ved Jan Mayen og Barentshavet sørøst*, Eni Norge AS.
- Fremskrittspartiet (2009) *Handlingsprogram 2009-2013*, Fremskrittspartiet.
- (2013) *Handlingsprogram 2013-2017*, Fremskrittspartiet.
- Gallagher, M. 2013, "Capturing meaning and confronting measurement" i Mosley, L. (red.) 2013, *Interview Research in Political Science*, Cornell University Press, Ithaca N.Y.
- Gerring, J. 2007, *Case Study Research: Principles and Practices*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Goertz, G. 2006, "Assessing the Trivialness, Relevance and Relative Importance of Necessary or Sufficient Conditions in Social Science", *Studies in Comparative International Development*, bd. 41, nr. 2, s. 88-109.
- Grant, W. 2004, "Pressure Politics: The Changing World of Pressure Groups", *Parliamentary Affairs*, bd. 57, nr. 2, s. 408-419.

- Greenpeace (2015), *Greenpeace Nordic Annual Report 2014*, Greenpeace Nordic.
- Hermida, A. 2010, "Twittering the news: The emergence of ambient journalism", *Journalism Practice*, bd. 4, nr. 3, s. 297-308.
- Høyre (2009) *Muligheter for alle. Høyres Stortingsvalgprogram 2009-2013*, Høyre.
- (2013) *Nye ideer, bedre løsninger. Høyres Stortingsvalgprogram 2013-2017*, Høyre.
- Innst. 383 S (2014-2015). *Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten med oppdatert beregning av iskanten.*
- Katz, R. S. og Mair, P. 1995, "Changing models of party organization and party democracy", *Party Politics*, bd. 1, nr. 1, s. 5-28.
- Klima- og miljødepartementet (u.å.), *Høring - Oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet - Lofoten*, [Online], Klima- og miljødepartementet. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---oppdatering-av-forvaltningsplan/id601947/> [23.10.2017].
- Klüver, H. 2011, "The contextual nature of lobbying: Explaining lobbying success in the European Union", *European Union Politics*, bd. 12, nr. 4, s. 483-506.
- Knudsen, O. 2004 "Voters and Social Cleavages" i Heidar, K. (red.) 2004, *Nordic Politics. Comparative Perspectives*, Universitetsforlaget, Oslo.
- Kriesi, H., Tresch, A. og Jochum, M. (2007), "Going Public in the European Union. Action Repertoires of Western European Collective Political Actors", *Comparative Political Studies*, bd. 40, nr. 1, s. 48-73.
- Kristelig Folkeparti (2009) *KrFs program 2009-2013*, Kristelig Folkeparti.
- (2013) *Politisk program 2013-2017*, Kristelig Folkeparti.
- Landsorganisasjonen i Norge (2009) *LOs handlingsprogram 2009-2013: Vedtatt på LOs 32. ordinære kongress 11.-15. mai 2009*, Landsorganisasjonen i Norge.
- (2013) *LOs handlingsprogram 2013-2017: Vedtatt på LOs 33. ordinære kongress 3.-7. mai 2013*, Landsorganisasjonen i Norge.
- Laver, M. og Garry, J., 2000, "Estimating Policy Positions from Political Texts", *American Journal of Political Science*, Bd. 44, nr. 3, s. 619-634.
- LeCompte, M. og Goetz, J. P. 1982, "Problems of Reliability and Validity in Ethnographic Research", *Review of Educational Research*, bd. 52, nr. 1, s.31-60.

- Leech, B. L., Baumgartner, F. R., Berry, J. M., Hojnacki, M. og Kimball, D. C. 2013, "Lessons from the "Lobbying and Policy Change" Project" i Mosley, L. (red.) 2013, *Interview Research in Political Science*, Cornell University Press, Ithaca N.Y.
- Lovejoy, K. og Saxton, G. D. 2012, "Information, Community, and Action: How Nonprofit Organizations Use Social Media", *Journal of Computer-Mediated Communication*, bd. 17, s. 337-353.
- Maersk Oil Norway AS (16.01.2013), *Høringskommentarer til konsekvensutredning for petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst*, Maersk Oil Norway AS.
- Mahoney, C. 2007, "Lobbying Success in the United States and the European Union", *Journal of Public Policy*, bd. 27, nr. 1, s.35-56.
- Marshall, D. 2015, "Explaining Interest Group Interactions with Party Group Members in the European Parliament: Dominant Party Groups and Coalition Formation", *Journal of Common Market Studies*, bd. 53, nr. 2, s. 311-329.
- Martin, C. J. 2013, "Crafting Interviews to Capture Cause and Effect" i Mosley, L. (red.) 2013, *Interview Research in Political Science*, Cornell University Press, Ithaca N.Y.
- Meld. St. 10 (2010-2011). *Oppdatering av forvaltningsplanen for det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten.*
- Meld. St. 28 (2010-2011) *En næring for framtida – om petroleumsvirksomheten.*
- Meld. St. 36 (2012-2013). *Nye muligheter for Nord-Norge – åpning av Barentshavet sørøst for petroleumsvirksomhet.*
- Meld. St. 41 (2012-2013). *Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2012-2013). Nye muligheter for Nord-Norge - åpning av Barentshavet sørøst for petroleumsvirksomhet.*
- Meld. St. 20 (2014-2015). *Oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten med oppdatert beregning av iskanten.*
- Norske Shell AS (15.09.2010), *Oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet/Lofoten, Rapport fra Faglig Forum – kommentarer fra A/S Norske Shell*, Norske Shell AS.
- Olje- og energidepartementet (u.å. a), *Høring - Konsekvensutredning etter petroleumsloven for åpningsprosessen for petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst*, [Online], Olje- og energidepartementet. Tilgjengelig fra:
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---konsekvensutredning-etter-petro/id711859/> [23.10.2017].
- (u.å. b), *Høring - forslag om blokker til utlysning i 23. Konesjonsrunde*, [Online], Olje- og energidepartementet. Tilgjengelig fra:

- <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---forslag-om-blokker-til-utlysning/id751201/> [23.10.2017].
- (20.01.2015), *Nye, store muligheter for Nord-Norge. Utlysning av 23. Konesjonsrunde*, [Online], Olje- og energidepartementet. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nye-store-muligheter-for-nord-norge--utlysning-av-23.-konesjonsrunde/id2362128/> [15.10.2017].
- Otjes, S. og Rasmussen, A. (2017), "Interest Group-Party Collaboration in Multi-Party Democracies: Party System Dynamics and the effect of Power and Ideology.", *Party Politics*, bd. 23, nr. 2, s. 96-109.
- Polk, J., Rovny, J., Bakker, R., Edwards, E., Hooghe, L., Jolly, S., Koedam, J., Kostelka, F., Marks, G., Schumacher, G., Steenbergen, M., Vachudova, M. og Zilovic, M. 2017, "Explaining the salience of anti-elitism and reducing political corruption for political parties in Europe with the 2014 Chapel Hill Expert Survey data", *Research & Politics* (January-March), s. 1-9.
- Rasmussen, A. og Lindeboom, G-J. (2013), "Interest group-party linkage in the twenty-first century: Evidence from Denmark, the Netherlands and the United Kingdom", *European Journal of Political Research*, bd. 52, s. 264-289.
- Ragin, C. C. 1987, "Case-Oriented Comparative Methods" i Ragin C. C., *The Comparative Method. Moving Beyond Qualitative and Quantitative Strategies*, University of California Press, Berkeley.
- 2004, "Between Complexity and Parsimony: Limited Diversity, Counterfactual Cases, and Comparative Analysis", *UCLA: Department of Sociology, UCLA*.
- 2008a, *Redesigning Social Inquiry: Fuzzy Sets and Beyond*, University of Chicago Press, Chicago.
- 2008b, *User's guide to Fuzzy-Set / Qualitative Comparative Analysis*, University of Arizona.
- 2009, "Qualitative Comparative Analysis Using Fuzzy Set (fsQCA)" i Rihoux, B. og Ragin, C. (red.) "Configurational Comparative Methods: Qualitative Comparative Analysis (QCA) and Related Techniques", Sage Publications, Thousand Oaks.
- Ragin, C. C. og Davey, S. . 2016. *Fuzzy-Set/Qualitative Comparative Analysis 3.0.*, [analyseprogram], University of California, Irvine.
- Rhodes, R. A. W. og Marsh, D. (1992), "New directions in the study of political networks", *European Journal of Political Research*, bd. 21, nr. 2, s. 181-205.

- Rixhoux, B. og De Meur, G. 2009, "Crisp-Set Qualitative Comparative Analysis (csQCA)", i Rihoux, B. og Ragin, C. C. (red) 2009, *Configurational Comparative Methods: Qualitative Comparative Analysis (QCA) and Related Techniques*, Sage, Thousand Oaks.
- Rokkan, S. (1966), "Norway: Numerical democracy and corporate pluralism" i Dahl, R. A. (red.), *Political Oppositions in Western Democracies*, Yale University Press, New Haven.
- Rommetvedt, H. 2011, *Politikkens allmenngjøring og den nypluralistiske parlamentarismen*, 2. utg., Fagbokforlaget, Bergen.
- RWE Dea Norge AS (04.04.2014), *Høringskommentarer til Olje- og energidepartementets forslag om blokker til utlysning i 23. konsesjonsrunde*, RWE Dea Norge AS.
- Schneider, C. Q. og Wagemann, C. 2010, "Standards of Good Practice in Qualitative Comparative Analysis (QCA) and Fuzzy-Sets", *Comparative Sociology*, bd. 9, s. 397-418.
- Senterpartiet (2009) *Senterpartiets Prinsipp- og handlingsprogram 2009-2013*, Senterpartiet.
- (2013) *Senterpartiets Prinsipp- og handlingsprogram 2013-2017*, Senterpartiet.
- Sosialistisk Venstreparti (2009) *SVs arbeidsprogram for perioden 2009-2013*, Sosialistisk Venstreparti.
- (2013) *Del goda! Arbeidsprogram for Sosialistisk Venstreparti 2013-2017*, Sosialistisk Venstreparti.
- Stokke, O. S. 2007, "Qualitative comparative analysis, shaming, and international regime effectiveness", *Journal of Business Research*, nr. 60, s. 501-511.
- Stortinget (u.å. a), *Program for Åpen høring i Stortingets energi- og miljøkomité mandag 11. april 2011*, [Online], Stortinget. Tilgjengelig fra: <https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/Horing/Horingsprogram/?dateid=10003348> [11.10.2017].
- (u.å. b), *Program for Åpen høring i Stortingets energi- og miljøkomité tirsdag 12. mai 2015*, [Online], Stortinget. Tilgjengelig fra: <https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/Horing/Horingsprogram/?dateid=10003804> [11.10.2017].
- (u.å. c), *Energi- og miljøkomiteen*, [Online], Stortinget. Tilgjengelig fra: <https://www.stortinget.no/no/Representanter-og-komiteer/Komiteene/Energi--og-miljokomiteen/Tidligere-sammensetning-av-Energi--og-miljokomiteen/?lvl=False&pid=2009-2013#primaryfilter> [01.03.2018].

- (23.10.2017), *Om høringer*, [Online], Stortinget. Tilgjengelig fra:
<https://www.stortinget.no/no/Stortinget-og-demokratiet/Arbeidet/Horinger/>
[11.02.2018].
- Universitetet i Oslo (03.05.2018), *Party-Interest Group Relationships in Contemporary Democracies: Character, Causes and Consequences (PAIRDEM)*, [Online],
Universitetet i Oslo. Tilgjengelig fra:
<http://www.sv.uio.no/isv/forskning/prosjekter/elin-allern-pairdem/index.html>
[11.05.2018].
- Van der Graaf, A., Otjes, S. og Rasmussen, A. 2016, "Weapon of the weak? The social media landscape of interest groups", *European Journal of Communication*, bd. 31, nr. 2, s. 120-135.
- Venstre (2009) *Frihet og ansvar. Et sosialliberalt samfunn. Venstres stortingsvalgprogram 2009-2013*, Venstre.
- (2013) *Frihet. Fremtid. Fellesskap. Venstres stortingsvalgprogram 2013-2017*, Venstre.
- Witko, C. (2009), "The Ecology of Party-Organized Interest Relationships", *Polity*, bd. 41, nr. 2, s. 211-234.
- Yackee, S. W. (2005), "Sweet-Talking the Fourth Branch: The Influence of Interest Group Comment on Federal Agency Rulemaking", *Journal of Public Administration Research*, bd. 16, s. 103-124.
- Yoho, J. 1998, "The Evolution of a Better Definition of "Interest Group" and Its Synonyms", *The Social Science Journal*, bd. 35, nr. 2, s. 231-243.

8. Appendiks

8.1 Oversikt over informanter

Navn	Organisasjon	Stillingstittel	Dato
Gaute Eiterjord	Natur og Ungdom	Leder	2. mars 2018
Erlend Tellnes	Greenpeace Nordic	Rådgiver olje og Arktis	7. mars 2018
Audun Randen Johnson	Naturvernforbundet	Energi- og klimarådgiver	14. mars 2018
Audun Maråk	Fiskebåt	Administrerende direktør	15. mars 2018
Kjell Giæver	Petro arctic	Direktør	19. mars 2018
Dagfinn Hatløy	Naturviterne	Forbundsleder	21 mars 2018
-----	Norsk olje og gass	-----	4. april 2018
Olav Lie	Landsorganisasjonen i Norge	Rådgiver, Næringspolitisk avdeling	5. april 2018

8.2 Følgebrev

Angående deltakelse i masteroppgave om interessegruppers kontakt med partier: Følgebrev til forespørsel om intervju

Bakgrunn og formål:

Undertegnede er for øyeblikket masterstudent ved Institutt for statsvitenskap ved Universitetet i Oslo. I den forbindelse er jeg i gang med min avsluttende masteroppgave som går ut på å undersøke interesseorganisasjoner sin strategibruk overfor og deres kontakt med de politiske partiene. Jeg vil belyse dette feltet ved å ta utgangspunkt i norsk olje- og gasspolitikk i Barentshavet sørøst. I organisasjoners arbeid med å påvirke politikken på dette området er det naturlig at det benyttes ulike innfallsvinkler og fremgangsmåter for å kontakte de politiske partiene. Enkelte vil benytte seg av direkte former for kontakt ved å henvende seg direkte til stortingsrepresentantene eller partiorganisasjonen, mens andre vil benytte seg av kampanjer, medier eller andre former for aktiviteter. Oppgaven ønsker å undersøke nettopp dette. I hvilken grad det forekommer variasjon i kontakten med partiene og deres folkevalgte på tvers av organisasjonene, og i så tilfelle hvorfor denne variasjonen forekommer er også noe som ønskes belyst.

Deltakelse i studien:

Datainnsamlingen til prosjektet vil gjøres både gjennom skriftlige kilder og ved hjelp av intervjuer. Spørsmålene i intervjuet vil gå nærmere inn på hvordan [Organisasjon] arbeidet med oljeutvinning i Barentshavet sørøst og forvaltningsarbeidet i regionen, samt hvilken kontakt [Organisasjon] hadde med de politiske partiene i perioden 2009-2015.

Intervjuet er forventet å ha en varighet på 60-90 minutter. Prosjektet er meldt til Norsk senter for forskningsdata (NSD). Dersom du samtykker ønsker jeg å gjøre opptak av intervjuet.

Hva skjer med informasjonen om deg?

Du kan selv velge om oppgaven kan benytte seg av ditt navn ved publisering og om [Organisasjon] føres opp i en liste over informanter som vedlegg til oppgaven. Som følge av at det er et lite utvalg til studien vil du kunne bli identifiserbar i den endelige publikasjonen. Dersom du samtykker til lydopptak av intervjuet vil dette transkriberes, og lydfilen vil slettes når dette har blitt gjennomført. Det øvrige datamaterialet anonymiseres ved prosjektslutt.

Det er frivillig å delta i studien og du kan når som helst trekke deg fra undersøkelsen uten å oppgi en grunn. Dersom du trekker deg vil alle opplysninger om deg bli anonymisert.

Masteroppgaven er forventet ferdigstilt den 23.5.2018. Dersom det er ønskelig sender jeg deg gjerne et eksemplar av den ferdigstilte oppgaven. Den endelige oppgaven vil også publiseres i mastergradsportalen DUO og den vil være allment tilgjengelig gjennom UiO sine nettsider.

Jeg håper du/dere har mulighet til å delta i studien. Ved spørsmål eller ønske om mer informasjon, ta kontakt med:

Sebastian Tørnvall
Andersen
Mastergradsstudent
Institutt for statsvitenskap
Universitetet i Oslo
[Telefon]
[Epost]

Vibeke Wøien Hansen
(veileder)
Postdoktor
Institutt for statsvitenskap
Universitetet i Oslo
[Telefon]
[Epost]

Olav Schram Stokke
(biveileder)
Professor
Institutt for statsvitenskap
Universitetet i Oslo
[Telefon]
[Epost]

Samtykke til deltakelse i studien

Jfr. NSDs retningslinjer trenger jeg ditt samtykke på følgende punkter.

- Jeg samtykker til opptak av intervjuet.
- Jeg samtykker til at prosjektet kan bruke mitt navn ved publisering. Dersom du ikke huker av vil kun organisasjonens navn bli brukt i publikasjonen.

Jeg har mottatt informasjon om studien, og er villig til å delta

.....
(Dato, signatur)

8.3 Intervjuguide

Dato for intervju:

Organisasjon:

Navn:

Sted:

Tidsomfang:

Innledning:

Takk for at du stiller til intervju. Som jeg forklarte i mailen så er intervjuet forventet å vare i ca 60-90 minutter. Er det greit for deg at jeg tar opp intervjuet? Du vil også få mulighet til sitatsjekk dersom jeg gir direkte sitater fra intervjuet i den endelige oppgaven. Jeg vil understreke at intervjuet handler om din organisasjon og at du dermed uttaler deg på deres vegne og ikke som privatperson.

Perioden jeg ønsker å belyse er fra 2009-2015. Jeg begynner med arbeidet med den første oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet sørøst og avslutter med voteringen over den andre oppdateringen av forvaltningsplanen med ny beregning av iskanten i 2015.

Det jeg ønsker å belyse er hvilken kontakt ulike interesseorganisasjoner har med de politiske partiene. Jeg er spesielt interessert i denne kontaktens form, omfang og motivasjon.

Dersom noe skulle være uklart er det bare å spørre underveis. Har du noen spørsmål før vi begynner?

Spørsmål 1a:

Aller først lurer jeg på om du kan fortelle meg litt om hovedlinjene i [**Organisasjon**] sitt arbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Hvilket utfall var det dere ønsket å oppnå, og hvordan arbeidet dere for å nå denne målsetningen?

- Hvem tok dere kontakt med for å forsøke å få gjennomslag for deres standpunkt?
- Hvordan jobbet dere for å få tilgang til ulike [aktører]?
- Hvordan var kontaktens **form** og **intensitet**?

Aldri – Svært sjelden – Sjelden – Ofte – Svært Ofte

Spørsmål 1b: [Dersom organisasjonen har hatt kontakt med partirepresentanter]. Jeg har noen oppfølgingsspørsmål om kontakten mellom din organisasjon og partier på dette saksfeltet i denne tidsperioden.

- Hvorfor tok dere kontakt med akkurat dette partiet/disse partiene? Hva bestemmer hvilket parti dere kontakter?
- Hvorfor landet dere på at akkurat disse skulle bli kontaktet?
- Hvor ofte/sjelden var denne kontakten, og med hvem?
- Hvilken form hadde denne kontakten [Formell/uformell]?
- I hvilken forbindelse var denne kontakten (i.e. på hvilket tidspunkt? Hvilke(n) stortingsmelding var den knyttet til?)?

Meld. St. 10 (2010-2011). *Oppdatering av forvaltningsplanen for det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten.*

Meld. St. 36 (2012-2013). *Nye muligheter for Nord-Norge – åpning av Barentshavet sørøst for petroleumsvirksomhet.*

Meld. St. 41 (2012-2013). *Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2012-2013). Nye muligheter for Nord-Norge - åpning av Barentshavet sørøst for petroleumsvirksomhet.*

Meld. St. 20 (2014-2015). *Oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten med oppdatert beregning av iskanten.*

- Det er vanlig å skille mellom fire faser i den politiske beslutningsprosessen: initiativfase, utredningsfase, vedtaksfase og iverksettelsesfase. I den grad du har mulighet til å svare på dette, i hvilken av disse fasene hadde dere kontakt med partirepresentanter? Var de samme partiene like viktige i alle fasene eller prioriterte dere annerledes i vedtaksfasen/når meldingen skulle bli vedtatt?

[def. Partirepresentanter forstås som de folkevalgte representantene på Stortinget. Disse kan ha ulike verv, slik som medlem av en komité, leder av komité talsperson for partiet, og ordinær stortingsrepresentant]

Spørsmål 2: Videre lurer jeg på hvordan dere generelt sett jobber opp mot politiske partier. Er det noen partirepresentanter som dere alltid prater med i en sak som er viktig for dere? [Hvis ja:]

- Hvorfor akkurat dette partiet/disse partiene? Varierer dette fra sak til sak?
- Hvor ofte/sjelden er denne kontakten, og med hvem?
- Hvilken del av partiet (i.e. stortingsgruppe, partiorganisasjon, politikere, komiteemedlem etc.) har dere kontakt med?
- Opplever dere at dette partiet/disse partiene deler organisasjonens standpunkter? Hvilket parti vil du si er nærmest organisasjonens overordnede synspunkter?

Spørsmål 3: Opplever dere som organisasjon at dere har enkel tilgang til den politiske beslutningsprosessen (initiativfase, utredningsfase, vedtaksfase og iverksettelsesfase)?

- I hvilken grad melder dere interesse til å delta i stortingshøringer? Eller blir dere invitert av komitéen?
- Om dere ønsker å fremme organisasjonens synspunkt i en sak, hvilken av de overnevnte fasene prioriterer dere? Og hvordan sikrer dere dere tilgang til denne fasen?

Spørsmål 4:

[Trekke frem noe av hva de har gjennomført av aktiviteter i spørsmål 1a) over]. Hvordan kommer dere frem til hvilke **aktiviteter** dere skal benytte dere av for å få gjennomslag for organisasjons standpunkt(er)?

- Opplever valget av [strategi] som intuitivt eller er det et resultat av mye intern diskusjon?
- Hvordan prioriteres et virkemiddel fremfor et annet?
- Opplever du at det er variasjon i valg av aktiviteter fra sak til sak, eller var dette [organisasjonens] normale fremgangsmåte?
- Har dere samarbeid [formelle/uformelle] med andre organisasjoner? I så fall hvilke?

Spørsmål 5:

Vi har snakket litt om hvordan dere kommer frem til de ulike aktivitetene dere benytter dere av. Videre så lurer jeg på hvor mange ansatte hos dere som har vært involvert i deres arbeid rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst.

- Dere er også en medlemsorganisasjon er det noen med valgte verv som har hatt et ansvar for å koordinere dette arbeidet (i.e. sentralstyre, landsstyre og lignende)
- I så fall hvor mange? Og hvilke ansvarsområder?

Spørsmål 6:

[Dersom det blir nevnt spesifikke medie- eller mobiliseringsstrategier trekke på disse i innledningen til spørsmålet] Har dere oppfordret [medlemmer/andre] til å være aktive i ulike medier for å fremme deres standpunkt i denne saken? Har dere organisert ulike demonstrasjoner eller andre store begivenheter [evt. Nevn spesifikk aktivitet om noe har kommet frem tidligere] i forbindelse med deres arbeid i denne saken?

- Kan du utdype litt om bakgrunnen/motiver for at dere gjorde dette?

Spørsmål 7:

Vi har snakket om ulike former for påvirkning. Hvilken rolle spiller medier for dere?

- Hva bidrar mediedekning med for organisasjonen?

Spørsmål 8:

Jeg vil nå vise deg en ikke uttømmende liste med ulike aktiviteter som kan benyttes for å involvere seg i politiske beslutningsprosesser. Jeg ønsker at du setter et kryss ved de aktivitetene din organisasjon har benyttet seg av i forbindelse med arbeidet knyttet til *petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst*.

[Se vedlegg 1]

[Følge opp de aktivitetene som blir nevnt, og som ikke er dekket tidligere, ved å bruke de samme oppfølgingsspørsmålene som tidligere.]

- Kan du utdype om den/disse [aktivitet]?
- Frekvens [aktivitet]
- Se øvrige sonderingsspørsmål.

Hvilken av disse aktivitetene oppleves som den viktigste og mest hensiktsmessige for dere? Hvis du skulle prioritere de ulike aktivitetene hvilke aktiviteter vil være de tre viktigste for dere? Hvor viktig er kontakt med partiene i deres arbeid?

Spørsmål 9:

Jeg vil nå vise deg en figur som viser partiene plassert langs vekst-vern-aksen. Aksen indikerer partienes vektlegging av vern av miljøet kontra økonomisk vekst. Figuren er utarbeidet på grunnlag av Chapel Hill Expert Survey (2014), hvor et sett eksperter på politiske partier fra Norge har plassert partiene langs aksene. En verdi på 0 indikerer sterk støtte til miljøvern selv på bekostning av økonomisk vekst. En verdi på 10 indikerer en sterk støtte til økonomisk vekst selv på bekostning av miljøvern.

Med utgangspunkt i denne informasjonen, hvor vil du plassere [**Organisasjon**] langs aksene?

[Se vedlegg 2]

Spørsmål 10:

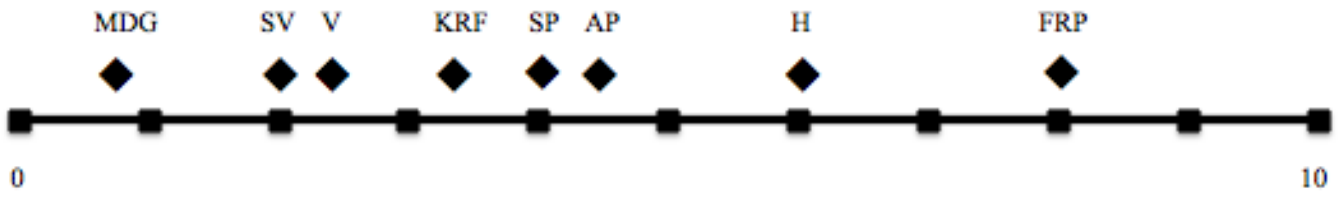
Jeg har nå kommet meg igjennom de spørsmålene jeg hadde til deg. Før vi avslutter så er du velkommen til å stille meg noen spørsmål. Er det noe mer du ønsker å utdype eller viktig informasjon du føler har blitt utelatt?

- Hadde det vært mulig å få en kopi av [dokument nevnt i intervjuet]?

Vedlegg 1:

Arrangere møter og konferanser	☐	Kontakt med partienes talspersoner	☐
Betalt reklame i aviser og andre medier	☐	Kontakt med partiorganisasjonen	☐
Dele informasjon med partier	☐	Kontakt med relevant stortingskomité	☐
Dele informasjon med partienes stortingsgrupper	☐	Kontakt med stortingsrepresentanter	☐
Deltakelse i stortingshøring	☐	Oppfordre medlemmer til å publisere leserbrev og kronikker	☐
Deltakelse i åpen høring	☐	Organisering av og/eller deltakelse i demonstrasjoner	☐
Deltakelse i offentlige komiteer og utvalg	☐	Publisere egne analyser og rapporter om saken	☐
Holde pressekonferanse(r)	☐	Publisere leserbrev og kronikker	☐
Kontakt med leder av Energi- og miljøkomiteen	☐	Sende ut pressemelding(er)	☐
Kontakt med medlem av Energi- og miljøkomiteen	☐	Bruk av sivil ulydighet	☐
Kontakt med relevant statsråd	☐	Underskriftskampanjer	☐
Kontakt med embetsverket	☐	Distribuere løpesedler og brosjyrer	☐
Kontakt med statssekretær og øvrig politisk ledelse	☐		

Vedlegg 2:

8.4 Kalibrering av utfallsvariabel: *Kontaktintensitet*

Fiskebåt

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP
Kontakt med stortingsrepresentanter	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri
Kontakt med komitémedlemmer	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri
Kontakt med komitéleder	-	-	Vet ikke	-	Sjelden	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri
Dele informasjon med stortingsgruppen	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Vet ikke
Kontakt med partiorganisasjonen (sentralt)	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Vet ikke
Kontakt med partiorganisasjonen (regionalt)	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Dele informasjon med partiet	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Vet ikke
Redaksjonell omtale	1	3	2	1	1	1	0
Kalibrering	0.33	0.33	0.33	0.33	0.67	0.33	0

Greenpeace

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP
Kontakt med stortingsrepresentanter	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri
Kontakt med komitémedlemmer	Sjelden	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	Aldri	Aldri
Kontakt med komitéleder	-	-	Sjelden	-	Ofte	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Sjelden	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	Aldri	Aldri
Dele informasjon med stortingsgruppen	Sjelden	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	Aldri	Aldri
Kontakt med partiorganisasjonen (sentralt)	Svært sjelden	Aldri	Aldri	Svært sjelden	Svært sjelden	Aldri	Aldri
Kontakt med partiorganisasjonen (regionalt)	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Dele informasjon med partiet	Sjelden	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	Aldri	Aldri
Redaksjonell omtale	18	32	11	24	26	33	16
Kalibrering	0.67	0	0.33	0.67	0.67	0	0

Landsorganisasjonen i Norge (LO)

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP
Kontakt med stortingsrepresentanter	Ofte	Svært ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte
Kontakt med komitémedlemmer	Ofte	Svært ofte	Ofte	Ofte	Ofte (13-15)	Ofte	Ofte
Kontakt med komitéleder	-	-	Nei	-	Nei	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Ofte	Svært ofte	Ofte	Ofte	Vet ikke (09-13) Ofte (13-15)	Ofte	Ofte
Dele informasjon med stortingsgruppen	Ofte	Svært ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte
Kontakt med partiorganisasjonen (sentralt)	NA	Svært ofte	NA	NA	NA	NA	NA
Kontakt med partiorganisasjonen (regionalt)	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Dele informasjon med partiet	Ofte	Svært ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte
Redaksjonell omtale	30	46	38	12	23	16	36
Kalibrering	1	1	1	1	1	1	1

Natur og Ungdom

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP
Kontakt med stortingsrepresentanter	Svært sjelden	Svært sjelden	Svært sjelden	Svært sjelden	Svært sjelden(09-13)/Sjelden(13-15)	Svært sjelden	Svært sjelden
Kontakt med komitémedlemmer	Ofte	Ofte	Sjelden	Ofte	Ofte	Svært sjelden	Aldri
Kontakt med komitéleder	-	-	Sjelden	-	Ofte	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Ofte	Ofte	Sjelden	Ofte	Ofte	Svært sjelden	Aldri
Dele informasjon med stortingsgruppen	Ofte/Svært ofte	Ofte	Ofte	Ofte/Svært ofte	Ofte	Ofte	Ofte
Kontakt med partiorganisasjonen (sentralt)	Ofte	Sjelden	Sjelden	Ofte	Ofte	Svært sjelden	Aldri
Kontakt med partiorganisasjonen (regionalt)	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Kontakt med ungdomsparti	NA	Ofte (09-13)/ Svært ofte (13-15)	Sjelden	NA	NA	NA	NA
Dele informasjon med partiet	Ofte	Sjelden	Sjelden	Sjelden	Ofte	Sjelden	Sjelden
Redaksjonell omtale	108	116	120	45	65	82	95
Demonstrasjoner	0	3	1	0	0	0	0
Kalibrering	1	1	0.67	1	1	0.67	0.33

Naturvernforbundet

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP
Kontakt med stortingsrepresentanter	Sjelden	Vet ikke	Vet ikke	Sjelden	Sjelden	Vet ikke	Vet ikke
Kontakt med komitémedlemmer	Ofte	Ofte	Sjelden	Svært ofte (13-15)	Svært ofte (13-15)	Svært sjelden	Svært sjelden
Kontakt med komitéleder	-	-	Svært sjelden/Sjelden	-	Svært ofte	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Ofte	Ofte	Sjelden	Svært ofte (13-15)	Vet ikke	Svært sjelden	Svært sjelden
Dele informasjon med stortingsgruppen	Ja	Ja	Vet ikke	Ja	Ja	Vet ikke	Vet ikke
Kontakt med partiorganisasjonen (sentralt)	Ja	Ja	NA	Ja	Ja	NA	NA
Kontakt med partiorganisasjonen (regionalt)	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Dele informasjon med partiet	Ja	Ja	NA	Ja	Ja	NA	NA
Redaksjonell omtale	56	77	62	45	46	64	46
Kalibrering	1	1	0.67	1	1	0.33	0.33

Naturviterne

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP
Kontakt med stortingsrepresentanter	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri
Kontakt med komitémedlemmer	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	Sjelden (13-15)	Aldri	Aldri
Kontakt med komitéleder	-	-	Vet ikke	-	Sjelden	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	Sjelden (13-15)	Aldri	Aldri
Dele informasjon med stortingsgruppen	Vet ikke	Vet ikke	Svært sjelden	Svært sjelden	Svært sjelden	Vet ikke	Vet ikke
Kontakt med partiorganisasjonen (sentralt)	Vet ikke	Vet ikke	Svært sjelden	Svært sjelden	Svært sjelden	Vet ikke	NA
Kontakt med partiorganisasjonen (regionalt)	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Dele informasjon med partiet	Vet ikke	Vet ikke	Svært sjelden	Svært sjelden	Svært sjelden	Vet ikke	Vet ikke
Redaksjonell omtale	1	3	0	1	1	0	0
Kalibrering	0	0	0.33	0.33	0.33	0	0

Norsk olje og gass

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP
Kontakt med stortingsrepresentanter	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte (13-15)	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte
Kontakt med komitémedlemmer	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte (13-15)	Ofte	Ofte
Kontakt med komitéleder	-	-	Svært ofte	-	Svært ofte	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Vet ikke(09-13)/ (13-15) Ofte	Ofte	Ofte
Dele informasjon med stortingsgruppen	Svært sjelden	Ofte	Sjelden	Sjelden	Sjelden	Ofte	Ofte
Kontakt med partiorganisasjonen (sentralt) ⁵²	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Kontakt med partiorganisasjonen (regionalt) ⁵³	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Dele informasjon med partiet ⁵⁴	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Redaksjonell omtale	130	183	77	46	45	50	64
Kalibrering	0.67	1	1	0.67	0.67	1	1

⁵² Ja, dersom partiene henvender seg ikke spesifisert hvilke partier i intervjuet.

⁵³ Se over.

⁵⁴ Se over.

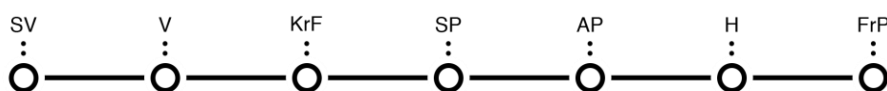
Petro Arctic

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP
Kontakt med stortingsrepresentanter	Aldri	Sjelden/Ofte	Sjelden/Ofte (09-13)	Aldri	Aldri	Sjelden/Ofte	Sjelden/Ofte
Kontakt med komitémedlemmer	Aldri	Ofte	Ofte (09-13)	Aldri	Aldri	Ofte	Ofte
Kontakt med komitéleder	-	-	Nei	-	-	Nei	-
Kontakt med partienes talspersoner (nasjonalt)	Aldri	Sjelden	Sjelden (09-13)	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden
Kontakt med partienes talspersoner (regionalt)	Aldri	Ofte	Ofte (09-13)	Aldri	Aldri	Ofte	Ofte
Dele informasjon med stortingsgruppen	Aldri	Ja	Ja (09-13)	Aldri	Aldri	Ja	Ja
Kontakt med partiorganisasjonen (nasjonalt)	Aldri	Sjelden	Sjelden	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden
Kontakt med partiorganisasjonen (regionalt)	Aldri	Ofte	Ofte	Aldri	Aldri	Ofte	Ofte
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Dele informasjon med partiet	Aldri	Ja	Aldri	Aldri	Aldri	Ja	Ja
Redaksjonell omtale	4	11	16	10	10	2	10
Kalibrering	0	0.67	0.33	0	0	0.67	0.67

8.5 Kvalitativ innholdsanalyse av partienes preferanser rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst

Denne delen gir en utdypelse av den kvalitative innholdsanalysen som ble gjennomført i avsnitt 4.2 hvor de politiske partiene ble plassert i figur 4.2 med utgangspunkt i deres preferanser rundt petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst. Den kvalitative innholdsanalysen tok utgangspunkt i partienes partiprogrammer for perioden 2009-2013 og 2013-2017. Den kvalitative innholdsanalysen resulterte i følgende figur:

For å kommentere partienes plassering i figur 4.2 gjengitt over vil jeg begynne med Fremskrittspartiet (FrP). I FrP sitt handlingsprogram for både stortingsvalget i 2009 og i 2013 vises det til at ” Bransjen trenger [...] langsiktige, forutsigbare og konkurransedyktige rammebetingelser” (Fremskrittspartiet, 2009, s. 19; Fremskrittspartiet, 2013, s. 23). Videre fastslår partiet at det er ” [...] viktig å sikre tilgang på nye attraktive leteaarealer, også i nordområdene” (ibid.) Videre tas det ingen forbehold når det gjelder konsekvensutredning av nye områder. For å vurdere holdningen til åpning av nye områder dekker perioden en stor diskusjon rundt petroleumsvirksomhet i blokkene Nordland VI, Nordland VII og Troms II, bedre kjent som Lofoten, Vesterålen og Senja. Områdene er ikke en del av kasuset som benyttes for å besvare problemstillingen, men de ansees som svært attraktive for petroleumsnæringen. Partienes holdning til petroleumsutvinning i disse områdene vil kunne si noe om viljen til å åpne nye attraktive områder for petroleumsvirksomhet. Dette er også områder FrP ønsker å åpne for petroleumsvirksomhet (ibid.)

Høyre vil og ” [...] bidra til å sikre en fortsatt høy aktivitet på norsk sokkel” og ” åpne for petroleumsvirksomhet i lovende områder utenfor Nord-Norge, herunder konsekvensutredning av Nordland VI og VII og Troms II med sikte på å åpne disse for petroleumsvirksomhet, men med strenge krav til miljø, sikkerhet og beredskap [...]” (Høyre, 2009, s. 15; Høyre, 2013, s. 49). Ved å gå inn for et fortsatt høyt aktivitetsnivå gir det indikasjoner på langsiktighet for næringen, samtidig er kriteriene som skisseres for å åpne Nordland VI og VII og Troms II strengere en FrP og de blir derfor plassert til venstre for dem.

Arbeiderpartiet (AP) vil legge til rette for fortsatt høy aktivitet og verdiskaping fra petroleumsvirksomheten gjennom økt utvinning fra produserende felt og ved at nye og gamle funn blir satt i produksjon” (Arbeiderpartiet, 2013, s. 34), mens de i 2009 tok til orde for å ”[...] gi petroleumsindustrien tilgang til interessante leteområder for olje og gass” (Arbeiderpartiet, 2009, s. 35). Videre ville de i 2013 “legge til rette for utvikling av petroleumsvirksomheten i nord og åpne for letevirksomhet i [Barentshavet sørøst]” (Arbeiderpartiet, 2013, s. 34). AP gir gjennom dette også uttrykk for en langsiktighet for næringen og er villige til å åpne nye områder. Der de skiller seg fra Høyre og FrP er på holdning til åpning av havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja. I programmet fra 2009 skal de ta stilling til leteboring i områdene ved behandling av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten i 2010 (Arbeiderpartiet, 2009, s. 35). I programmet for 2013 går de inn for en konsekvensutredning av havområdene, men understreker at spørsmål om en eventuell åpning av havområdene skal behandles av landsmøtet i 2015 (Arbeiderpartiet, 2013, s. 34).

Senterpartiet (SP) ligger tett opp til Arbeiderpartiet i petroleumpolitikken, men de går ikke inn for å åpne nye områder i havområdene utenfor Lofoten, samtidig som de tar til orde for økt vern av havområder der petroleumsnæringen kommer i konflikt med fiskeri eller som ligger nært land (Senterpartiet, 2009, s. 111-112; Senterpartiet, 2013, s. 8-9).

Kristelig folkeparti (KrF) tar på sin side til orde for å sikre forutsigbare rammer for petroleumsnæringen (Kristelig folkeparti, 2013, s. 64). De tar også til orde for at det bør ”opprettes petroleumsfrie (områder uten petroleumsvirksomhet red.anm.) soner i havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen, Mørebankene og kystnære områder i Skagerak. Petroleumsfrie soner bør også vurderes opprettet i spesielt sårbare og kystnære deler av Barentshavet.” (Kristelig folkeparti, 2009, s. 58). KrF tar også til orde for å redusere tempoet i norsk olje og gassutvinning (Kristelig folkeparti, 2013, s. 64).

Når det gjelder Venstre, tar de til orde for vern av en rekke områder utenfor Lofoten og kystnære områder i Finnmark (Venstre, 2009, s. 15; Venstre, 2013, s. 40). Samtidig som de tar til orde for å redusere utvinningen av fossilenergi (Venstre, 2013, s. 24).

Sist nevner Sosialistisk venstreparti (SV) på lik linje med Venstre, KrF og Senterpartiet at det bør etableres petroleumsfrie soner i en rekke havområder i de to partiprogrammene, men hvor

Barentshavet kom inn fra 2013, ”områda utanfor Lofoten, Vesterålen og Senja i tillegg til område i Barentshavet Sør, ved Møre og Skagerrak skal gjerast til petroleumsfrie soner” (Sosialistisk venstreparti, 2013, s. 9). Videre så går SV lengere enn Venstre ved å fastslå at ”utsleppa frå petroleumsindustrien blir kraftig reduserte fram mot 2020.” (Sosialistisk venstreparti, 2013, s. 10). De gikk til valg på det same i 2009, men uten å fastslå en tidsramme for reduksjonen (Sosialistisk Venstreparti, 2009, s. 7).

8.6 Oversikt over kontaktformer mellom interessegrupper og politiske partier

Fiskebåt

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP	Uspesifisert
Kontakt med stortingsrepresentanter	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	-
Deltakelse i stortingshøringer	-	-	-	-	-	-	-	0
Kontakt med komitémedlemmer	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	-
Kontakt med komitéleder	-	-	Vet ikke	-	Sjelden	-	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	-
Dele informasjon med stortingsgruppen	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Vet ikke	-
Kontakt med partiorganisasjonen	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Vet ikke	-
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	-
Dele informasjon med partiet	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Vet ikke	-
Sende ut pressemelding(er)	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Holde pressekonferanse(r)	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Redaksjonell omtale	1	3	2	1	1	1	0	0
Publisere analyser og rapporter	-	-	-	-	-	-	-	Lite
Betalt reklame i ulike medier	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Løpesedler og brosjyrer	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Demonstrasjoner	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Oppfordre medlemmer til å publisere leserbrev og kronikker	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Sivil ulydighet	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Møter og konferanser	-	-	-	-	-	-	-	10-11
Underskriftskampanjer	-	-	-	-	-	-	-	Nei

Greenpeace

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP	Uspesifisert
Kontakt med stortingsrepresentanter	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	-
Deltakelse i stortingshøringer	-	-	-	-	-	-	-	1
Kontakt med komitémedlemmer	Sjelden	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	Aldri	Aldri	-
Kontakt med komitéleder	-	-	Sjelden	-	Ofte	-	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Sjelden	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	Aldri	Aldri	-
Dele informasjon med stortingsgruppen	Sjelden	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	Aldri	Aldri	-
Kontakt med partiorganisasjonen	Svært sjelden	Aldri	Aldri	Svært sjelden	Svært sjelden	Aldri	Aldri	-
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	-
Dele informasjon med partiet	Sjelden	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	Aldri	Aldri	-
Sende ut pressemelding(er)	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Holde pressekonferanse(r)	-	-	-	-	-	-	-	1-2
Redaksjonell omtale	18	32	11	24	26	33	16	162
Publisere analyser og rapporter	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Betalt reklame i ulike medier	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Løpesedler og brosjyrer	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Demonstrasjoner	-	-	-	-	-	-	-	3
Oppfordre medlemmer til å publisere leserbrev og kronikker	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Sivil ulydighet	-	-	-	-	-	-	-	1
Møter og konferanser	-	-	-	-	-	-	-	Ja, ikke tallfestet
Underskriftskampanjer	-	-	-	-	-	-	-	Ja

Landsorganisasjonen i Norge (LO)

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP	Uspesifisert
Kontakt med stortingsrepresentanter	Ofte	Svært ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	-
Deltakelse i stortingshøringer	-	-	-	-	-	-	-	2
Kontakt med komitémedlemmer	Ofte	Svært ofte	Ofte	Ofte	Ofte (13-15)	Ofte	Ofte	-
Kontakt med komitéleder	-	-	Nei	-	Nei	-	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Ofte	Svært ofte	Ofte	Ofte	Vet ikke (09-13) Ofte (13-15)	Ofte	Ofte	-
Dele informasjon med stortingsgruppen	Ofte	Svært ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	-
Kontakt med partiorganisasjonen	NA	Svært ofte	NA	NA	NA	NA	NA	-
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	-
Dele informasjon med partiet	Ofte	Svært ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	-
Sende ut pressemelding(er)	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Holde pressekonferanse(r)	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Redaksjonell omtale	30	46	38	12	23	16	36	-
Publisere analyser og rapporter	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Betalt reklame i ulike medier	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Løpesedler og brosjyrer	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Demonstrasjoner	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Oppfordre medlemmer til å publisere leserbrev og kronikker	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Sivil ulydighet	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Møter og konferanser	-	-	-	-	-	-	-	7+
Underskriftskampanjer	-	-	-	-	-	-	-	Nei

Natur og Ungdom

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP	Uspesifisert
Kontakt med stortingsrepresentanter	Svært sjelden	Svært sjelden	Svært sjelden	Svært sjelden	Svært sjelden(09-13)/Sjelden(13-15)	Svært sjelden	Svært sjelden	-
Deltakelse i stortingshøringer	-	-	-	-	-	-	-	2
Kontakt med komitémedlemmer	Ofte	Ofte	Sjelden	Ofte	Ofte	Svært sjelden	Aldri	-
Kontakt med komitéleder	-	-	Sjelden	-	Ofte	-	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Ofte	Ofte	Sjelden	Ofte	Ofte	Svært sjelden	Aldri	-
Dele informasjon med stortingsgruppen	Ofte/Svært ofte	Ofte	Ofte	Ofte/Svært ofte	Ofte	Ofte	Ofte	-
Kontakt med partiorganisasjonen	Ofte	Sjelden	Sjelden	Ofte	Ofte	Svært sjelden	Aldri	-
Kontakt med ungdomsparti	NA	Ofte (09-13)/ Svært ofte (13-15)	Sjelden	NA	NA	NA	NA	-
Dele informasjon med partiet	Ofte	Sjelden	Sjelden	Sjelden	Ofte	Sjelden	Sjelden	-
Sende ut pressemelding(er)	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Holde pressekonferanse(r)	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Redaksjonell omtale	108	116	120	45	65	82	95	26
Publisere analyser og rapporter	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Betalt reklame i ulike medier	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Løpesedler og brosjyrer	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Demonstrasjoner	-	3	1	-	-	-	-	10
Oppfordre medlemmer til å publisere leserbrev og kronikker	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Sivil ulydighet	-	-	-	-	-	-	-	1
Møter og konferanser	-	-	-	-	-	-	-	5+
Underskriftskampanjer	-	-	-	-	-	-	-	Nei

Naturvernforbundet

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP	Uspesifisert
Kontakt med stortingsrepresentanter	Sjelden	Vet ikke	Vet ikke	Sjelden	Sjelden	Vet ikke	Vet ikke	-
Deltakelse i stortingshøringer	-	-	-	-	-	-	-	2
Kontakt med komitémedlemmer	Ofte	Ofte	Sjelden	Svært ofte (13-15)	Svært ofte (13-15)	Svært sjelden	Svært sjelden	-
Kontakt med komitéleder	-	-	Svært sjelden/Sjelden	-	Svært ofte	-	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Ofte	Ofte	Sjelden	Svært ofte (13-15)	Vet ikke	Svært sjelden	Svært sjelden	-
Dele informasjon med stortingsgruppen	Ja	Ja	Vet ikke	Ja	Ja	Vet ikke	Vet ikke	-
Kontakt med partiorganisasjonen	Ja	Ja	NA	Ja	Ja	NA	NA	-
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	-
Dele informasjon med partiet	Ja	Ja	NA	Ja	Ja	NA	NA	-
Sende ut pressemelding(er)	-	-	-	-	-	-	-	Ofte
Holde pressekonferanse(r)	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Redaksjonell omtale	56	77	62	45	46	64	46	139
Publisere analyser og rapporter	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Betalt reklame i ulike medier	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Løpesedler og brosjyrer	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Demonstrasjoner	-	-	-	-	-	-	-	Ja, ikke tallfestet
Oppfordre medlemmer til å publisere leserbrev og kronikker	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Sivil ulydighet	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Møter og konferanser	-	-	-	-	-	-	-	Ja, ikke tallfestet
Underskriftskampanjer	-	-	-	-	-	-	-	Nei

Naturviterne

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP	Uspesifisert
Kontakt med stortingsrepresentanter	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	Aldri	-
Deltakelse i stortingshøringer	-	-	-	-	-	-	-	0
Kontakt med komitémedlemmer	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	Sjelden (13-15)	Aldri	Aldri	-
Kontakt med komitéleder	-	-	Vet ikke	-	Sjelden	-	-	0
Kontakt med partienes talspersoner	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	Sjelden (13-15)	Aldri	Aldri	-
Dele informasjon med stortingsgruppen	Vet ikke	Vet ikke	Svært sjelden	Svært sjelden	Svært sjelden	Vet ikke	Vet ikke	-
Kontakt med partiorganisasjonen	Vet ikke	Vet ikke	Svært sjelden	Svært sjelden	Svært sjelden	Vet ikke	NA	-
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	-
Dele informasjon med partiet	Vet ikke	Vet ikke	Svært sjelden	Svært sjelden	Svært sjelden	Vet ikke	Vet ikke	-
Sende ut pressemelding(er)	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Holde pressekonferanse(r)	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Redaksjonell omtale	1	3	0	1	1	0	0	3
Publisere analyser og rapporter	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Betalt reklame i ulike medier	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Løpesedler og brosjyrer	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Demonstrasjoner	-	-	-	-	-	-	-	1-2
Oppfordre medlemmer til å publisere leserbrev og kronikker	-	-	-	-	-	-	-	Ja, mest lokalt i organisasjonen
Sivil ulydighet	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Møter og konferanser	-	-	-	-	-	-	-	4-10
Underskriftskampanjer	-	-	-	-	-	-	-	Ja

Norsk olje og gass

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP	Uspesifisert
Kontakt med stortingsrepresentanter	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte (13-15)	Sjelden/ Ofte	Sjelden/ Ofte	-
Deltakelse i stortingshøringer	-	-	-	-	-	-	-	2
Kontakt med komitémedlemmer	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte (13-15)	Ofte	Ofte	-
Kontakt med komitéleder	-	-	Svært ofte	-	Svært ofte	-	-	-
Kontakt med partienes talspersoner	Ofte	Ofte	Ofte	Ofte	Vet ikke(09-13)/ Ofte (13-15)	Ofte	Ofte	-
Dele informasjon med stortingsgruppen	Svært sjelden	Ofte	Sjelden	Sjelden	Sjelden	Ofte	Ofte	-
Kontakt med partiorganisasjonen	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	Ja, ved henvendelse
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	-
Dele informasjon med partiet	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	Ja, ved henvendelse
Sende ut pressemelding(er)	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Holde pressekonferanse(r)	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Redaksjonell omtale	130	183	77	46	45	50	64	128
Publisere analyser og rapporter	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Betalt reklame i ulike medier	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Løpesedler og brosjyrer	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Demonstrasjoner	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Oppfordre medlemmer til å publisere leserbrev og kronikker	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Sivil ulydighet	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Møter og konferanser	-	-	-	-	-	-	-	14+
Underskriftskampanjer	-	-	-	-	-	-	-	Nei

Petro Arctic

	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP	Uspesifisert
Kontakt med stortingsrepresentanter	Aldri	Sjelden/Ofte	Sjelden/Ofte (09-13)	Aldri	Aldri	Sjelden/Ofte	Sjelden/Ofte	-
Deltakelse i stortingshøringer	-	-	-	-	-	-	-	1
Kontakt med komitémedlemmer	Aldri	Ofte	Ofte (09-13)	Aldri	Aldri	Ofte	Ofte	-
Kontakt med komitéleder	-	-	Nei	-	-	Nei	-	-
Kontakt med partienes talspersoner (nasjonalt)	Aldri	Sjelden	Sjelden (09-13)	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	-
Kontakt med partienes talspersoner (regionalt)	Aldri	Ofte	Ofte (09-13)	Aldri	Aldri	Ofte	Ofte	-
Dele informasjon med stortingsgruppen	Aldri	Ja	Ja (09-13)	Aldri	Aldri	Ja	Ja	-
Kontakt med partiorganisasjonen (nasjonalt)	Aldri	Sjelden	Sjelden	Aldri	Aldri	Sjelden	Sjelden	-
Kontakt med partiorganisasjonen (regionalt)	Aldri	Ofte	Ofte	Aldri	Aldri	Ofte	Ofte	-
Kontakt med ungdomsparti	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	-
Dele informasjon med partiet	Aldri	Ja	Aldri	Aldri	Aldri	Ja	Ja	-
Sende ut pressemelding(er)	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Holde pressekonferanse(r)	-	-	-	-	-	-	-	1
Redaksjonell omtale	4	11	16	10	10	2	10	50
Publisere analyser og rapporter	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Betalt reklame i ulike medier	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Løpesedler og brosjyrer	-	-	-	-	-	-	-	Ja
Demonstrasjoner	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Oppfordre medlemmer til å publisere leserbrev og kronikker	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Sivil ulydighet	-	-	-	-	-	-	-	Nei
Møter og konferanser	-	-	-	-	-	-	-	20-30
Underskriftskampanjer	-	-	-	-	-	-	-	Nei

8.7 Deskriptiv statistikk og frekvensfordeling

Variabel	Snitt	Standardavvik	Min.	Maks.	N kasus	NA
Kontaktintensitet	0.571	0.377	0	1	56	0
Preferanse	0.482	0.413	0	1	56	0
Privilegert	0.750	0.433	0	1	56	0
Pivotal	0.143	0.243	0	0.67	56	0
Ressurser	0.498	0.377	0.33	1	56	0

8.8 Syntaks fsQCA

Veier til kontaktintensitet (Y)

*****

TRUTH TABLE ANALYSIS

*****

File: /Users/Sebastian/Dropbox/fsQCA-datasett.csv

Model: Kontakt = f(Ressurser, Pivotal, Privilegert, Preferanse)

Algorithm: Quine-McCluskey

--- COMPLEX SOLUTION ---

frequency cutoff: 1

consistency cutoff: 0.786638

	raw coverage	unique coverage	consistency
	-----	-----	-----
Privilegert*Preferanse	0.573438	0.210312	0.917041
Ressurser*~Pivotal*Privilegert	0.570938	0.218437	0.86017
~Ressurser*Pivotal*Privilegert	0.104062	0.02125	0.8325
solution coverage: 0.813125			
solution consistency: 0.848663			

Cases with greater than 0.5 membership in term Privilegert*Preferanse: GRsv (1,0.67),

LOap (1,1), NOGap (1,1), NOGsp (1,1),

NOGh (1,1), NOGfrp (1,1), NUsv (1,1),

NUkrf (1,1), NUv (1,1), NVFsv (1,1),

PTROh (1,0.67), PTROfrp (1,0.67), GRkrf (0.67,0.67),

GRv (0.67,0.67), LOsp (0.67,1), LOh (0.67,1),

LOfrp (0.67,1), NVFkrf (0.67,1), NVFv (0.67,1),

PTROap (0.67,0.67)

Cases with greater than 0.5 membership in term Ressurser*~Pivotal*Privilegert: LOsv (1,1),

LOkrf (1,1), LOv (1,1), LOh (1,1),

LOfrp (1,1), NOGsv (1,0.67), NOGkrf (1,0.67),

NOGv (1,0.67), NOGh (1,1), NOGfrp (1,1),

LOsp (0.67,1), NOGsp (0.67,1)

Cases with greater than 0.5 membership in term ~Ressurser*Pivotal*Privilegert: GRap (0.67,0),

NUap (0.67,1), NVFap (0.67,1), PTROap (0.67,0.67)

*****

TRUTH TABLE ANALYSIS

*****

File: /Users/Sebastian/Dropbox/fsQCA-datasett.csv
Model: Kontakt = f(Ressurser, Pivotal, Privilegert, Preferanse)
Algorithm: Quine-McCluskey

--- PARSIMONIOUS SOLUTION ---

frequency cutoff: 1
consistency cutoff: 0.786638

	raw coverage	unique coverage	consistency
	-----	-----	-----
Ressurser	0.72625	0.321562	0.834171
Pivotal*Privilegert	0.166562	0.02125	0.888333
Privilegert*Preferanse	0.573438	0.158125	0.917041

solution coverage: 0.91625
solution consistency: 0.823364

Cases with greater than 0.5 membership in term Ressurser: LOsv (1,1),
LOap (1,1), LOsp (1,1), LOkrf (1,1),
LOv (1,1), LOh (1,1), LOfrp (1,1),
NOGsv (1,0.67), NOGap (1,1), NOGsp (1,1),
NOGkrf (1,0.67), NOGv (1,0.67), NOGh (1,1),
NOGfrp (1,1)
Cases with greater than 0.5 membership in term Pivotal*Privilegert: GRap (0.67,0),
LOap (0.67,1), NOGap (0.67,1), NUap (0.67,1),
NVFap (0.67,1), PTROap (0.67,0.67)
Cases with greater than 0.5 membership in term Privilegert*Preferanse: GRsv (1,0.67),
LOap (1,1), NOGap (1,1), NOGsp (1,1),
NOGh (1,1), NOGfrp (1,1), NUsv (1,1),
NUkrf (1,1), NUv (1,1), NVFsv (1,1),
PTROh (1,0.67), PTROfrp (1,0.67), GRkrf (0.67,0.67),
GRv (0.67,0.67), LOsp (0.67,1), LOh (0.67,1),
LOfrp (0.67,1), NVFkrf (0.67,1), NVFv (0.67,1),
PTROap (0.67,0.67)

*****
 TRUTH TABLE ANALYSIS
 *****

File: /Users/Sebastian/Dropbox/fsQCA-datasett.csv
 Model: Kontakt = f(Ressurser, Pivotal, Privilegert, Preferanse)
 Algorithm: Quine-McCluskey

--- INTERMEDIATE SOLUTION ---
 frequency cutoff: 1
 consistency cutoff: 0.786638
 Assumptions:

	raw coverage	unique coverage	consistency
	-----	-----	-----
Privilegert*Preferanse	0.573438	0.210312	0.917041
Ressurser*~Pivotal*Privilegert	0.570938	0.218437	0.86017
~Ressurser*Pivotal*Privilegert	0.104062	0.02125	0.8325
solution coverage: 0.813125			
solution consistency: 0.848663			

Cases with greater than 0.5 membership in term Privilegert*Preferanse: GRsv (1,0.67), LOap (1,1), NOGap (1,1), NOGsp (1,1), NOGh (1,1), NOGfrp (1,1), NUsv (1,1), NUKrf (1,1), NUv (1,1), NVFsv (1,1), PTROh (1,0.67), PTROfrp (1,0.67), GRkrf (0.67,0.67), GRv (0.67,0.67), LOsp (0.67,1), LOh (0.67,1), LOfrp (0.67,1), NVFkrf (0.67,1), NVFv (0.67,1), PTROap (0.67,0.67)

Cases with greater than 0.5 membership in term Ressurser*~Pivotal*Privilegert: LOsv (1,1), LOkrf (1,1), LOv (1,1), LOh (1,1), LOfrp (1,1), NOGsv (1,0.67), NOGkrf (1,0.67), NOGv (1,0.67), NOGh (1,1), NOGfrp (1,1), LOsp (0.67,1), NOGsp (0.67,1)

Cases with greater than 0.5 membership in term ~Ressurser*Pivotal*Privilegert: GRap (0.67,0), NUap (0.67,1), NVFap (0.67,1), PTROap (0.67,0.67)

Veier til ikke-kontaktintensitet (~Y)

*****

TRUTH TABLE ANALYSIS

*****

File: /Users/Sebastian/Dropbox/fsQCA-datasett.csv

Model: ~Kontakt = f(Ressurser, Pivotal, Privilegert, Preferanse)

Algorithm: Quine-McCluskey

--- COMPLEX SOLUTION ---

frequency cutoff: 1

consistency cutoff: 0.787466

	raw coverage	unique coverage	consistency
	-----	-----	-----
~Ressurser*~Privilegert*~Preferanse	0.237083	0.0283334	1
~Ressurser*~Pivotal*~Preferanse	0.57	0.36125	0.853933
~Ressurser*~Pivotal*~Privilegert	0.348333	0.139583	0.960919
solution coverage: 0.737917			
solution consistency: 0.868563			

Cases with greater than 0.5 membership in term ~Ressurser*~Privilegert*~Preferanse: FBap (0.67,0.67), FBsp (0.67,0.67), FBh (0.67,0.67), FBfrp (0.67,1), NTRVap (0.67,1), NTRVsp (0.67,0.67), NTRVh (0.67,1), NTRVfrp (0.67,1)

Cases with greater than 0.5 membership in term ~Ressurser*~Pivotal*~Preferanse: FBsp (0.67,0.67), FBh (0.67,0.67), FBfrp (0.67,1), GRsp (0.67,0.67), GRh (0.67,1), GRfrp (0.67,1), NTRVsp (0.67,0.67), NTRVh (0.67,1), NTRVfrp (0.67,1), NUsp (0.67,0.33), NUh (0.67,0.33), NUfrp (0.67,0.67), NVFsp (0.67,0.33), NVFh (0.67,0.67), NVFfrp (0.67,0.67), PTROsv (0.67,1), PTROkrf (0.67,1), PTROv (0.67,1)

Cases with greater than 0.5 membership in term ~Ressurser*~Pivotal*~Privilegert: FBsv (0.67,0.67), FBsp (0.67,0.67), FBkrf (0.67,0.67), FBv (0.67,0.33), FBh (0.67,0.67), FBfrp (0.67,1), NTRVsv (0.67,1), NTRVsp (0.67,0.67), NTRVkrf (0.67,0.67), NTRVv (0.67,0.67), NTRVh (0.67,1), NTRVfrp (0.67,1)

*****
 TRUTH TABLE ANALYSIS
 *****

File: /Users/Sebastian/Dropbox/fsQCA-datasett.csv
 Model: ~Kontakt = f(Ressurser, Pivotal, Privilegert, Preferanse)
 Algorithm: Quine-McCluskey

--- PARSIMONIOUS SOLUTION ---

frequency cutoff: 1

consistency cutoff: 0.787466

	raw coverage	unique coverage	consistency
	-----	-----	-----
~Privilegert	0.445417	0.236667	0.763571
~Ressurser*~Pivotal*~Preferanse	0.57	0.36125	0.853933
solution coverage: 0.806667			
solution consistency: 0.77409			

Cases with greater than 0.5 membership in term ~Privilegert: FBsv (1,0.67),
 FBap (1,0.67), FBsp (1,0.67), FBkrf (1,0.67),
 FBv (1,0.33), FBh (1,0.67), FBfrp (1,1),
 NTRVsv (1,1), NTRVap (1,1), NTRVsp (1,0.67),
 NTRVkrf (1,0.67), NTRVv (1,0.67), NTRVh (1,1),
 NTRVfrp (1,1)

Cases with greater than 0.5 membership in term ~Ressurser*~Pivotal*~Preferanse: FBsp (0.67,0.67),
 FBh (0.67,0.67), FBfrp (0.67,1), GRsp (0.67,0.67),
 GRh (0.67,1), GRfrp (0.67,1), NTRVsp (0.67,0.67),
 NTRVh (0.67,1), NTRVfrp (0.67,1), NUsp (0.67,0.33),
 NUh (0.67,0.33), NUfrp (0.67,0.67), NVFsp (0.67,0.33),
 NVFh (0.67,0.67), NVFfrp (0.67,0.67), PTROsv (0.67,1),
 PTROkrf (0.67,1), PTROv (0.67,1)

*****

TRUTH TABLE ANALYSIS

*****

File: /Users/Sebastian/Dropbox/fsQCA-datasett.csv
Model: ~Kontakt = f(Ressurser, Pivotal, Privilegert, Preferanse)
Algorithm: Quine-McCluskey

--- INTERMEDIATE SOLUTION ---

frequency cutoff: 1
consistency cutoff: 0.787466
Assumptions:

	raw coverage	unique coverage	consistency
	-----	-----	-----
~Ressurser*~Privilegert*~Preferanse	0.237083	0.0283334	1
~Ressurser*~Pivotal*~Preferanse	0.57	0.36125	0.853933
~Ressurser*~Pivotal*~Privilegert	0.348333	0.139583	0.960919

solution coverage: 0.737917
solution consistency: 0.868563

Cases with greater than 0.5 membership in term ~Ressurser*~Privilegert*~Preferanse: FBap (0.67,0.67), FBsp (0.67,0.67), FBh (0.67,0.67), FBfrp (0.67,1), NTRVap (0.67,1), NTRVsp (0.67,0.67), NTRVh (0.67,1), NTRVfrp (0.67,1)

Cases with greater than 0.5 membership in term ~Ressurser*~Pivotal*~Preferanse: FBsp (0.67,0.67), FBh (0.67,0.67), FBfrp (0.67,1), GRsp (0.67,0.67), GRh (0.67,1), GRfrp (0.67,1), NTRVsp (0.67,0.67), NTRVh (0.67,1), NTRVfrp (0.67,1), NUsp (0.67,0.33), NUh (0.67,0.33), NUfrp (0.67,0.67), NVFsp (0.67,0.33), NVFh (0.67,0.67), NVFfrp (0.67,0.67), PTROsv (0.67,1), PTROkrf (0.67,1), PTROv (0.67,1)

Cases with greater than 0.5 membership in term ~Ressurser*~Pivotal*~Privilegert: FBsv (0.67,0.67), FBsp (0.67,0.67), FBkrf (0.67,0.67), FBv (0.67,0.33), FBh (0.67,0.67), FBfrp (0.67,1), NTRVsv (0.67,1), NTRVsp (0.67,0.67), NTRVkrf (0.67,0.67), NTRVv (0.67,0.67), NTRVh (0.67,1), NTRVfrp (0.67,1)